

CEIP REFOXOS

Programación 5º EP

Curso 2021-2022

Sandra Pérez Míguez

Índice

1. Introducción e contextualización.....	2
2. Competencias Clave.....	4
3. Obxectivos.....	5
4. Concreción dos estándares, instrumentos e procedementos de avaliación.....	7
5. Grado de consecución mínima dos estándares.....	82
6. Temporalización	83
7. Actividades.....	84
8. Procedementos e instrumentos de avaliación.....	85
9. Metodoloxía.....	86
10. Materiais e recursos didácticos.....	88
11. Criterios de cualificación.....	90
12. Deseño da avaliación inicial.....	90
13. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e práctica docente.....	91
14. Organización das actividades de seguimento e recuperación das materias pendentes....	92
15. Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación das materias pendentes.....	93
16. Plan e actividades de reforzo/ recuperación para alumnado que repite.....	94
17. Medidas de atención á diversidade.....	94
18. Concreción dos elementos transversais.....	96
19. Contribución ao proxecto lector, ao plan TIC e ao plan de convivencia.....	97
20. Actividades complementarias e extraescolares programadas.....	100
21. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.	103
22. Adenda adaptación COVID-19.....	103

1. Introducción e Contextualización.

Programación está dirixida a 5º de Primaria.

As características contextuais son as seguintes:

- ***Respecto ó entorno.***

O CEIP de Refoxos sitúase no concello de Oia, na zona de montaña deste concello costeiro. Conta cunha poboación adicada principalmente ao sector primario (no que destacan o sector forestal, kiwi e viño). Dende o concello hai unha implicación notoria na proposta de actividades para todos os centros educativos da zona, na que este centro participa tamén.

- ***Respecto ó centro***

O CEIP de Refoxos é un centro de unha liña con cursos mixtos en todos os niveis, infantil con 20 alumnos/as, un primeiro nivel que xunta a primeiro e segundo curso con 8 alumnos, outra clase que xunta os cursos de terceiro e cuarto con 10 alumnos/as e un último curso que xunta a quinto e sexto curso con 6 alumnos/as.

A titoría en sexto é compartida co grupo de quinto, sendo a titora Sandra Pérez Míguez.

O centro conta con 44 alumnos/as, na súa maioría, emprega como lingua habitual de comunicación o galego, empregando arraigados trazos de variantes dialectais.

O nivel socioeconómico e cultural das familias é medio, existindo unha coordinación axustada co centro na tarefa da educación dos seus fillos/as, colaborando tanto na casa como no centro a nivel xeral nas diferentes actividades propostas dende o centro e ANPA.

O horario é de 9:00 h ás 14:00 h co alumnado, os martes de 15:30 a 18:00 (a primeira hora de xuntanza docente e a segunda de atención ás familias) e dúas tardes de biblioteca, luns e xoves de 16:00 a 18:00.

Respecto ós **recursos materiais e persoais**, o centro consta dun despacho compartido de dirección e orientación, sala de mestres, biblioteca, aula de radio compartida con Audición e Linguaxe, dúas aulas de infantil, tres titorías, dous almacéns de material na planta baixa, vestiarios no patio cuberto/ximnasio e baños en cada piso e patio exterior. Posúe patio cuberto e ó aire libre así como patio de infantil, zonas axardinadas de uso lúdico e aula da natureza cun invernadoiro e zona de árbores.

O claustro consta de seis mestres fixos e tres itinerantes: os fixos son a Directora, os tres titores de Primaria que combinan coas especialidades en Inglés, Educación Física e Música e as dúas profesoras de Infantil. O luns contamos coa presenza da especialista en Relixión e os mércores coa especialista en Audición e Linguaxe e Orientador.

Contamos cunha ANPA que participa no funcionamento do centro.

O centro conta con servizo de transporte con dous autobuses que cubren dúas liñas.

De momento, este ano o centro participa no Proxecta+ de Vida Activa e Deportiva e de Escola Verde, nos contratos programa EDUosustibilidade e Emoción-T, nun PFPP de biblioteca, PFPP Edixgal e PLAMBE.

- ***Respecto ó contexto legal***

A programación supón a concreción do **D.105/14** que establece o currículo de educación primaria na CC.AA de Galicia, **PXA** e o **P.E** a un entorno determinado, para o curso 2021-22 e corresponde a 5º de primaria. Todo revisado baixo o protocolo COVID do 22 de setembro.

- ***Características dos nenos/as de 5º de primaria***

Respectando o establecido no Decreto 30/2007, do 15 de marzo, polo que se regula a admisión do alumnado en centros sostidos con fondos públicos e na Orde do 17 de marzo que o desenvolve, o grupo de 5º está formado por 2 alumnos. O galego é a lingua vehicular. As áreas de Matemáticas e Lingua Castelá impartiranse en castelán e Ciencias Sociais, Ciencias Naturais, Lingua Galega e Literatura, Educación Física e Educación Artística en galego.

Existe un diagnóstico de TDAH nun dos alumnos. Fixo un gran traballo de mellora en anos anteriores pero seguiremos tendo unha especial atención ó seu progreso.

As súas características a nivel evolutivo xeral son:

- ***Desenvolvemento afectivo-social.***

A estas idades os compañeiros cobran un papel protagonista. A vida e o traballo en grupo aumentan, cobrando un papel fundamental as actividades cooperativas e competitivas. Os grupos tenden a ser homoxéneos, en relación a sexo ou idade. Os pais e profesores perden relativamente protagonismo, deixan de ser as fontes de autoridade intelectual e moral.

- ***Desenvolvemento moral.***

Os nenos/-as pasan de entender unha norma como un ben en si mesma desligada de calquera valoración persoal, a vela como resultado dunha necesidade do grupo. Tenden a aplicar a norma sen moita flexibilidade. Consideran que a norma débese empregar en igualdade de condicións para todos e non entenden a relatividade de cada situación.

A estas idades, os nenos/-as empezan a analizar os feitos desde un punto de vista persoal, a entender a xustiza e as normas de forma máis crítica e aceptar responsabilidades.

- ***Desenvolvemento persoal.***

A estas idades xa poden reflexionar sobre os seus propios pensamentos e sentimentos, anticipar o pensamento dos outros, e comprender que son xulgados polos demais do mesmo xeito que eles xulgan. Os nenos e nenas chegan a estes niveis educativos cunha experiencia escolar e vital previa importante. O seu marco de referencia amplíase, e vanse independizando do seu contexto.

- ***Desenvolvemento motor***

A estas idades, os nenos/-as presentan unha boa coordinación xeral, tanto en repouso como en movemento. Isto permítelles un adecuado dominio do espazo que favorecerá a súa propia organización nel. A súa motricidade é máis eficaz e precisa, permítelles maior resistencia e mellor execución.

- ***Desenvolvemento da linguaxe***

A estas idades o desenvolvemento da linguaxe caracterízase por: dominio das habilidades de lectura e escritura. Ampliación do vocabulario. O progreso do pensamento concreto inflúe na formación de conceptos. Utilización correcta da concordancia de artigos e pronomes. Progresos na comprensión e utilización da linguaxe matemática. A linguaxe corporal tamén mellora.

- ***Desenvolvemento cognitivo.***

O desenvolvemento cognitivo ás idades de 8-12 anos caracterízase pola organización das operacións lóxico-concretas. Reversibilidade operatoria máis ampla. Aumenta a plasticidade do pensamento. Capacidade de análise e síntese. Aumento da curiosidade e do interese por coñecer detalles e clasificar. Aumenta a capacidade memorística. Capacidade de comprender ou integrar accións realizadas. Capacidade de dar sentido á experiencia.

- ***O curso de 5º***

Este curso conta con dous alumnos que superaron todas as asignaturas no curso anterior. Un deles presenta un ritmo de traballo máis lento e en anos anteriores contou coa axuda do departamento de Orientación por motivos de expresión, atención e xestión das emocións. O curso pasado, na clínica pedagóxica á que estaba asistindo, déronlle o alta pola súa positiva evolución. Actualmente ten un seguimento médico por estar diagnosticado de TDAH.

2. Competencias Clave.

Traballar por competencias na aula supón unha reflexión e unha reconfiguración dos contidos que permita o adestramento destas. As competencias non se estudan nin se ensinan, adéstranse. Para iso, hai que xerar tarefas de aprendizaxe onde favorezamos aos nosos alumnos e nas alumnas a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Respectando o tratamento específico nalgúñas áreas, os elementos transversais, tales como a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional, traballaranse dende todas as áreas, posibilitando e fomentando que o proceso de ensinanza-aprendizaxe dos alumnos sexa o máis completo posible.

Por outra banda, o desenvolvemento de valores, presentes tamén en todas as áreas, axudará a que os nosos alumnos e alumnas aprendan a desenvolverse dende uns determinados valores que constrúan unha sociedade ben consolidada na que todos poidamos vivir.

A diversidade de alumnos e alumnas cos seus estilos de aprendizaxe distintos levaranos a traballar dende as diferentes potencialidades con que contan, apoiándonos sempre nas súas fortalezas para poder darlles resposta ás súas necesidades.

A Lei 8/2013 do 9 de decembro da Mellora da Calidade Educativa (LOMCE), xunto coa nova Lei Orgánica 3/2020 do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación (LOMLOE) e o Decreto 105/14 que establece o currículo de educación primaria na CCAA de Galicia, na que está baseada esta programación, establece as seguintes competencias clave:

1. Comunicación lingüística (CCL).
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
3. Competencia dixital (CD).
4. Aprender a aprender (CAA).
5. Competencias sociais e cívicas (CSC).
6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

3. Obxectivos.

O artigo 3 do D.105/14 recolle que a etapa da Educación Primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as distintas capacidades que lles permitan alcanzar os seguintes obxectivos ao longo de toda a Educación Primaria:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situación cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

A nivel aula consideramos os propios estándares de aprendizaxe como obxectivos didácticos, son as pequenas metas que buscaremos cumprir co alumnado e orientarán as metodoloxías, actividades e en definitiva a programación de aula.

4. Concreción dos estándares, instrumentos e procedementos de avaliación.

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
CURSO	5º Educación Primaria						
NIVEL	5º PRIMARIA		ÁREA	Ciencias Naturais (CN)			
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Iniciación á actividade científica							
CN-B1.1	5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, e comunica os resultados.	X	X	X	PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/-as. Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/-as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Posta en común. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CSIEE CAA CD CMCT
CN-B1.1	5º-CNB1.1.2 - Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e	Expresa de forma clara e ordenada contidos relacionados coa	X	X	X	PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as.	CCL CMCT

	ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.				Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Exposición dun tema. Rexistro anecdótico (anecdótico).	
CN-B1.1	5º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	X	X	X	PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Rexistro anecdótico (anecdótico). Resumo.	CCL CSIEE CMCT CD
CN-B1.1	5º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	X	X	X	PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCTCAA CCL

CN-B1.1	5º-CNB1.1.5 - Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.	Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CAA CMCT CD
CN-B1.1	5º-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Rexistro anecdótico. Traballo de aplicación e síntese.</p>	CAA CMCT CD
CN-B1.2	5º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións.</p>	CSIEE CAA CMCT

						Rúbrica. Rexistro anecdótico (anecdótico).	
CN-B1.3	5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CAA CSC CMCT CSIEE
CN-B1.3	5º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CSC CD
CN-B1.3	5º-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	Utiliza os recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CD CAA CMCT

CN-B1.4	5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Realiza pequenas investigacións, formulando hipóteses, seleccionando o material necesario, extraendo conclusións e comunicando os resultados	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Registro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CCLCAA CSIEE
CN-B1.4	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Presenta un informe, de forma oral ou escrita, recollendo información de libros ou internet, cando traballa de forma individual ou en equipo, na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Registro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CCL CSCCDCAA CSIEE
Bloque 2: O ser humano e saúde							
CN-B2.1	5º-CNB2.1.1 - Identifica e localiza	Identifica e localiza os principais		X		<p>PROCEDEMENTO S: Análise das</p>	CMCT

	os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.	órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.				produccións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Produccións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno clase.	
CN-B2.1	5º-CNB2.1.2 - Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.		X		PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Produccións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT
CN-B2.3	5º-CNB2.3.1 - Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións	Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións.		X		PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS:	CMCTCSC

	en diversos soportes.					Textos escritos. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Registro anecdótico. Caderno de clase.	
CN-B2.3	5º-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.		X		PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Registro anecdótico. Caderno de clase.	CMCTCCLCSC
CN-B2.3	5º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.		X		PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Registro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCTCSC
Bloque 3: Os seres vivos							
CN-B3.1	5º-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos,	Identifica a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando		X		PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación	CMCT CCL

	aparelos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	as principais características e funcións de cada un deles.				sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	
CN-B3.2	5º-CNB3.2.1 - Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos.	X			PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	CMCT
CN-B3.2	5º-CNB3.2.2 - Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	X			PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro	CMCT

						anecdótico. Caderno de clase.	
CN-B3.3	5º-CNB3.3.1 - Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.	Coñece as principais características e compoñentes dun ecosistema.		X		<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CMCTCCL
CN-B3.3	5º-CNB3.3.2 - Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.	Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos.		X		<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CMCTCCL
CN-B3.3	5º-CNB3.3.3 - Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e	Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas		X		<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p>	CMCTCSC

	explica algunhas actuacións para o seu coidado.	actuacións para o seu coidado.				INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	
CN-B3.3	5º-CNB3.3.4 - Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.		X		PROCEDEMENTO S: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT
CN-B3.3	5º-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos e comunica de xeito oral ou escrito os resultados.		X		PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCTCCL CD
Bloque 4: Materia e enerxía							

CN-B4.1	5°-CNB4.1.1 - Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).	Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).			X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B4.2	5°-CNB4.2.1 - Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	Utiliza procedementos para determinar a medida da masa e o volume dun corpo.			X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B4.2	5°-CNB4.2.2 - Describe a diferenza entre masa e volume.	Describe a diferenza entre masa e volume.			X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p>	CMCTCCL

						<p>INSTRUMENTOS:</p> <p>Textos escritos. Lista de control/cotexo. Registro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	
CN-B4.2	<p>5º-CNB4.2.3 - Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.</p>	<p>Identifica as principais características da flotación nun medio líquido.</p>			X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Registro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCTCCL
CN-B4.3	<p>5º-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo</p>	<p>Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables.</p>			X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Registro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCTCCL CSC

						Caderno de clase.		
CN-B4.4	5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	Realiza experiencias sinxelas sobre reaccións químicas habituais. Formula hipóteses, selecciona o material necesario, extrae conclusións e comunica os resultados.				X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CAA CSIEE CCL CD
CN-B4.4	5º-CNB4.4.2 - Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.	Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos.			X	X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B4.4	5º-CNB4.4.3 - Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.	Identifica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.				X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación</p>	CMCT

						<p>sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	
CN-B4.4	<p>5º-CNB4.4.4 - Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.</p>	<p>Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.</p>			X	<p>PROCEDEMENTO S: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico.</p>	CMCT
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas							
CN-B5.1	<p>5º-CNB5.1.1 - Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico e constrúe un.</p>	<p>Identifica os elementos dun circuíto eléctrico.</p>			X	<p>PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro</p>	CMCT CSIEE

						anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	
CN-B5.1	5º-CNB5.1.2 - Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.	Identifica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.			X	PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCTCCL
CN-B5.1	5º-CNB5.1.3 - Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.	Recoñece materiais condutores e illantes			X	PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCTCCL
CN-B5.2	5º-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos	Coñece algún gran descubrimento e			X	PROCEDEMENTO S: Análise das	CMCT CCL CSC

	grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.	invento da humanidade				produccións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	
CN-B5.2	5º-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.	Valora o desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.			X	PROCEDEMENTO S: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico.	CMCT CCL CSC
CN-B5.2	5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	Coñece algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.			X	PROCEDEMENTO S: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CCL CSC CCEC

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
CURSO		5º Educación Primaria					
NIVEL		5º PRIMARIA	ÁREA		Ciencias Sociais (CS)		
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Contidos comúns							
CS-B1.1	5º-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca información, selecciona a información relevante, a organiza, obtén conclusións e as comunica.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CAA CD CMCT CCL
CS-B1.1	5º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa e asume responsabilidades.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSIEE CAA
CS-B1.1	5º-CSB1.1.3 - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	CCL CAA

CS-B1.2	5º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA
CS-B1.2	5º-CSB1.2.2 - Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA
CS-B1.3	5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo Anecdótico.	CCL CAA CMCT CSC
CS-B1.3	5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	Expón oralmente de forma clara e ordenada, da área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CMCT CSC CAA
CS-B1.3	5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CD CMCT CSC
Bloque 2: O mundo que nos rodea							
CS-B2.1	5º-CSB2.1.1 - Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	Describe como se orixinou o Universo, explica os seus compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CCL

CS-B2.2	5º-CSB2.2.1 - Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	Describe os compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CCL
CS-B2.3	5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CCL CAA
CS-B2.3	5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.	Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	CMCT CCL CAA
CS-B2.3	5º-CSB2.3.3 - Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CCL
CS-B2.4	5º-CSB2.4.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos que poden aparecer nel.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CAA
CS-B2.5	5º-CSB2.5.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.	Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CCL
CS-B2.6	5º-CSB2.6.1 - Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características.	Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico	CMCT CCL

	principais.					(anecdótico). Caderno de clase.	
CS-B2.6	5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, as zonas ás que afectan, interpretando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CCL
CS-B2.7	5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CCL CSC CAA
CS-B2.8	5º-CSB2.8.1 - Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT
CS-B2.8	5º-CSB2.8.2 - Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT
CS-B2.9	5º-CSB2.9.1 - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CCL
CS-B2.9	5º-CSB2.9.2 - Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CSC CAA
Bloque 3: Vivir en sociedade							

CS-B3.1	5º-CSB3.1.1 - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.	Identifica e respecta os principios democráticos máis importantes na Constitución, e explica a importancia da Constitución ten para o Estado español.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.2	5º-CSB3.2.1 - Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.2	5º-CSB3.2.2 - Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.3	5º-CSB3.3.1 - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.	Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.4	5º-CSB3.4.1 - Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística do territorio como fonte de enriquecemento cultural.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.5	5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CCL CSC
CS-	5º-CSB3.5.2 - Interpreta unha	Interpreta unha pirámide de		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CMCT

B3.5	pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.				alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CAA
CS-B3.6	5º-CSB3.6.1 - Describe os principais rasgos da poboación española.	Describe os principais rasgos da poboación española.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CCL CSC
CS-B3.6	5º-CSB3.6.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe factores como a esperanza de vida ou a natalidade.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CCL CSC
CS-B3.6	5º-CSB3.6.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.	Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CCL CSC
CS-B3.6	5º-CSB3.6.4 - Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.	Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC
CS-B3.7	5º-CSB3.7.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país	Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.7	5º-CSB3.7.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL

CS-B3.8	5º-CSB3.8.1 - Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.	Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.8	5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.	Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CCL CSC CMCT
CS-B3.9	5º-CSB3.9.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CMCT
CS-B3.9	5º-CSB3.9.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico.	CCL CSC
Bloque 4: As pegadas do tempo							
CS-B4.1	5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CMCT CCL CCEC
CS-B4.2	5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.	Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CMCT CAA CCEC
CS-B4.3	5º-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado,	Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro	CSC CMCT CAA

	percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.				anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CCEC
CS-B4.4	5º-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CSC CCEC
CS-B4.4	5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas	Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CSC CCEC CCL
CS-B4.4	5º-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas	Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCEC CAA
CS-B4.4	5º-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando representantes.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CSC CCEC
CS-B4.4	5º-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.	Identifica as características das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e social.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CCEC CSC CCL
CS-B4.4	5º-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais	Explica as características da Idade Moderna e acontecementos determinantes na historia (Monarquía dos Austrias, s. XVI-			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro	CSC CCL CCEC

	no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).	XVII. Os Borbóns, s. XVIII).				anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	
CS-B4.5	5º-CSB4.5.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCEC
CS-B4.6	5º-CSB4.6.1 - Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCEC

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO								
CURSO		5º Primaria						
NIVEL		PRIMARIA			ÁREA		Lingua Castelá (LC)	
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*		
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar								
LC-B1.1	5º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común. Lista de control/cotexo.		CCL CAA CSC
LC-B1.1	5º-LCB1.1.2 - Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.		CCL CAA

LC-B1.1	5º-LCB1.1.3 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	Aplica as normas sociocomunicativas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA CSC
LC-B1.2	5º-LCB1.2.1 - Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B1.2	5º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL
LC-B1.2	5º-LCB1.2.3 - Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B1.3	5º-LCB1.3.1 - Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LC-B1.3	5º-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación podendo axudarse das tecnoloxías da información e comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CCL CD CAA CSC CSIEE
LC-B1.3	5º-LCB1.3.3 - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.4	5º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL

	progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.				INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	
LC-B1.4	5º-LCB1.4.2 - Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL
LC-B1.5	5º-LCB1.5.1 - Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais	Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, identifica o tema e selecciona as ideas principais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA
LC-B1.5	5º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA
LC-B1.5	5º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CCL
LC-B1.5	5º-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.6	5º-LCB1.6.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses..	Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Producións orais. Gravación e análise.	CCL CAA CCEC
LC-B1.7	5º-LCB1.7.1 - Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha	Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CCL CAA CSIEE

	secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos	social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos.					
LC-B1.7	5º-LCB1.7.2 - Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)	Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LC-B1.8	5º-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.8	5º-LCB1.8.2 - Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.	Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.8	5º-LCB1.8.3 - Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.	Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.9	5º-LCB1.9.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.	Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CCL CD CAA CSC
LC-B1.9	5º-LCB1.9.2 - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.			X	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Gravación e análise.	CCL CSC
LC-B1.9	5º-LCB1.9.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.	Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.			X	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Gravación e análise.	CCL CAA CSIEE

Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LC-B2.1	5º-LCB2.1.1 - Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LC-B2.1	5º-LCB2.1.2 - Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B2.1	5º-LCB2.1.3 - Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:	Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA
LC-B2.1	5º-LCB2.1.4 - Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resumo. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.1 - Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.3 - Identifica as palabras clave dun texto.	Identifica as palabras clave dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Resumo. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.4 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.5 - Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto	Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CCL CMC T CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.6 - Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	CCL CAA

						INSTRUMENTOS: Investigacións. Lista de control/cotexo.	
LC-B2.3	5º-LCB2.3.1 - Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LC-B2.3	5º-LCB2.3.2 - Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LC-B2.4	5º-LCB2.4.1 - Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CD CAA
LC-B2.4	5º-LCB2.4.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA CSIEE
LC-B2.4	5º-LCB2.4.3 - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Resumo. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE
LC-B2.4	5º-LCB2.4.4 - Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LC-B2.5	5º-LCB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LC-B2.6	5º-LCB2.6.1 - Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.	Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LC-B2.6	5º-LCB2.6.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC

LC-B2.7	5º-LCB2.7.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CD CAA
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LC-B3.1	5º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...	Escribe, en diferentes soportes atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CD CAA
LC-B3.1	5º-LCB3.1.2 - Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B3.1	5º-LCB3.1.3 - Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CCA CSIEE
LC-B3.1	5º-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
LC-B3.1	5º-LCB3.1.5 - Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas,	Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Investigacións.	CCL CD CAA CSIEE

	libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	(directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.					
LC-B3.1	5º-LCB3.1.6 - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B3.2	5º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LC-B3.3	5º-LCB3.3.1 - Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL
LC-B3.3	5º-LCB3.3.2 - Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL
LC-B3.3	5º-LCB3.3.3 - Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CD CAA CSIEE
LC-B3.3	5º-LCB3.3.4 - Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA CSIEE
LC-B3.3	5º-LCB3.3.5 - Aмосa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	Aмосa na evolución nos seus escritos persoais.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LC-B3.4	5º-LCB3.4.1 - Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CAA

LC-B3.5	5º-LCB3.5.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B3.5	5º-LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CD CAA CSIEE
LC-B3.6	5º-LCB3.6.1 - Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LC-B3.7	5º-LCB3.7.1 - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas	Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CD CAA
LC-B3.8	5º-LCB3.8.1 - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	5º-LCB3.8.1 - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LC-B4.1	5º-LCB4.1.1 - Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.1	5º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo	Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CCL

	e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.				Caderno de clase.	
LC-B4.1	5º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.	Diferenza familias de palabras.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.1 - Coñece, reconece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	Coñece, reconece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.2 - Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.4 - Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.	Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.5 - Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL
LC-B4.3	5º-LCB4.3.1 - Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA
LC-B4.3	5º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as	Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA

	varias que lle ofrece o dicionario.	varias que lle ofrece o dicionario.					
LC-B4.3	5º-LCB4.3.3 - Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.1 - Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.	Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Posta en común.	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.3 - Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.4 - Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.5 - Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.6 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.5	5º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CD CAA
LC-B4.6	5º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España e o español de	Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC

	América.						
LC-B4.7	5º-LCB4.7.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
Bloque 5: Educación Literaria							
LC-B5.1	5º-LCB5.1.1 - Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LC-B5.2	5º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LC-B5.2	5º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LC-B5.3	5º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas.	CCL CCEC
LC-B5.3	5º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CCEC
LC-B5.4	5º-LCB5.4.1 - Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Crea sinxelos textos literarios a partir de pautas ou modelos dados.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA CSIEE CCEC
LC-B5.5	5º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CAA CSC CCEC
LC-	5º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce	Memoriza e reproduce textos			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL

B5.5	textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CCEC
LC-B5.6	5º-LCB5.6.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CAA CCEC
LC-B5.7	5º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC CCEC

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
CURSO	5º de Primaria						
NIVEL	PRIMARIA			ÁREA	Lingua Galega (LG)		
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar							
LG-B1.1	5º-LG-B1.1.1 - Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	Comprende as ideas principais dun texto oral, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B1.1	5º-LGB1.1.2 - Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de	CCL CSC

		de opinión.				control/cotexo.	
LG-B1.2	5º-LGB1.2.1 - Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar a información relevante e necesaria para realizar traballos valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL CD CAA CSC
LG-B1.2	5º-LGB1.2.2 - Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Posta en común.</p>	CCL CD CAA CSIEE
LG-B1.3	5º-LGB1.3.1 - Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL
LG-B1.4	5º-LGB1.4.1 - Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL CAA CSC CSEIE E
LG-B1.4	5º-LGB1.4.2 - Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-B1.4	5º-LGB1.4.3 - Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Exposición dun tema.</p>	CCL CSIEE CAA
LG-B1.4	5º-LGB1.4.4 - Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Participa activamente no traballo en grupo, así como	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL CSIEE

		nos debates.					CAA
LG-B1.4	5º-LGB1.4.5 - Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LG-B1.5	5º-LGB1.5.1 - Atende ás intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper	Atende ás intervencións dos e das demais en actos de fala orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LG-B1.5	5º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións dos e das demais	Respecta as opinións dos e das demais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LG-B1.6	5º-LGB1.6.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC CAA
LG-B1.6	5º-LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC CCEC
LG-B1.6	5º-LGB1.6.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.6	5º-LGB1.6.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL CSC CCEC
LG-B1.6	5º-LGB1.6.5 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC

							CAA
LG-B1.7	5º-LGB1.7.1 - Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Planifica e elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL CAA
LG-B1.7	5º-LGB1.7.2 - Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Posta en común. Gravación e análise.	CCL
LG-B1.7	5º-LGB1.7.3 - Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LG-B1.7	5º-LGB1.7.4 - Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Amosa un discurso oral fluído e claro.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Posta en común. Gravación e análise.	CCL CCEC
LG-B1.8	5º-LGB1.8.1 - Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación.	Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.			X	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Gravación e análise.	CCL CD CAA CSIEE CSC
LG-B1.9	5º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	Utiliza a expresividade corporal como forma de comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CCEC CSC CAA
LG-B1.10	5º-LGB1.10.1 - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Amosa respecto coas ideas dos compañeiros e compañeiras no traballo grupal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LG-B1.11	5º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CCEC

							CSIEE
LG-B1.12	5º-LGB1.12.1 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LG-B1.12	5º-LGB1.12.2 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LG-B1.13	5º-LGB1.13.1 - Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CCEC
LG-B1.13	5º-LGB1.13.2 - Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC CCEC
LG-B1.14	5º-LGB1.14.1 - Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B1.14	5º-LGB1.14.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC CSC
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LG-B2.1	5º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación e situacións cotiás.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resumo.	CCL CD CSC

LG-B2.1	5º-LGB2.1.2 - Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	Identifica as ideas principais e secundarias dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resumo. Caderno de clase.	CCL
LG-B2.1	5º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	5º-LGB2.1.4 - Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	5º-LGB2.1.5 - Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCL
LG-B2.1	5º-LGB2.1.6 - Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LG-B2.1	5º-LGB2.1.7 - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	5º-LGB2.1.8 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA CSIE
LG-B2.2	5º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa	Interpreta e comprende gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común. Caderno de clase.	CCL CAA CSC CSIEE

	co contido do texto que acompaña.	texto que acompaña.					CMCT
LG-B2.3	5º-LGB2.3.1 - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B2.3	5º-LGB2.3.2 - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B2.3	5º-LGB2.3.3 - Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Realiza o resumo dun texto sinxelo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B2.4	5º-LGB2.4.1 - Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.		X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.4	5º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Relé un texto e marca as palabras clave.		X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.5	5º-LGB2.5.1 - Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CD CAA
LG-B2.5	5º-LGB2.5.2 - Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CD
LG-B2.5	5º-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CAA CD CSIEE
LG-	5º-LGB2.6.1 - Realiza diferentes tipos de	Realiza diferentes tipos de			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL

B2.6	lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.				Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Posta en común. Gravación e análise.	CSIEE CAA
LG-B2.7	5º-LGB2.7.1 - Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	Descodifica con precisión e rapidez as palabras.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LG-B2.7	5º-LGB2.7.2 - Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LG-B2.7	5º-LGB2.7.3 - Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LG-B2.7	5º-LGB2.7.4 - Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Posta en común.	CCL CAA
LG-B2.7	5º-LGB2.7.5 - Fai lecturas dramatizadas de textos.	Fai lecturas dramatizadas de textos.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC
LG-B2.8	5º-LGB2.8.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca de aula con certa autonomía colaborando no seu coidado e mellora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Rúbrica.	CCL CAA CSC
LG-B2.8	5º-LGB2.8.2 - Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca de centro con certa autonomía e colabora no seu coidado e mellora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC
LG-B2.8	5º-LGB2.8.3 - Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	Usa as bibliotecas virtuais con certa autonomía.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CD
LG-B2.9	5º-LGB2.9.1 - Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais	Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC

LG-B2.10	5º-LGB2.10.1 - Amona interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación	Amona interese pola lectura como fonte de aprendizaxe.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC CCEC
LG-B2.11	5º-LGB2.11.1 - Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.	Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e xustificaas en función dos seus gustos e necesidades.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL
LG-B2.11	5º-LGB2.11.2 - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC CAA CSIEE
LG-B2.12	5º-LGB2.12.1 - Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B2.12	5º-LGB2.12.2 - Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LG-B3.1	5º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Planifica a elaboración do texto xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CSIEE CAA
LG-B3.1	5º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	Elabora o texto cunha estrutura definida con atención aos enunciados.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CSIEE CAA

LG-B3.1	5º-LGB3.1.3 - Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	Utiliza os signos de puntuación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	5º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	Aplica xeralmente a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B3.1	5º-LGB3.1.5 - Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	5º-LGB3.1.6 - Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.2	5º-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións	Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CD
LG-B3.2	5º-LGB3.2.2 - Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	Redacta textos xornalísticos imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CSC CCEC CAA
LG-B3.2	5º-LGB3.2.3 - Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Crea diferentes tipos de textos seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LG-	5º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes	Escribe textos coherentes	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos</p>	CCL

B3.2	e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	empregando elementos básicos de cohesión e un rexistro adecuado.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CSC CCEC
LG-B3.2	5º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo. Caderno de clase.	CCL CSC CAA
LG-B3.3	5º-LGB3.3.1 - Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	Elabora textos escritos propios do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.4	5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
LG-B3.4	5º-LGB3.4.2 - Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.4	5º-LGB3.4.3 - Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.5	5º-LGB3.5.1 - Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA CSIEE
LG-B3.5	5º-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos con certa autonomía.	Emprega procesadores de textos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCL CD CAA CSIEE

LG-B3.5	5º-LGB3.5.3 - Utiliza, habitualmente, correctores de textos.	Utiliza, habitualmente, correctores de textos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA CSIEE
LG-B3.5	5º-LGB3.5.4 - Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentaciónns elementais	Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentaciónns elementais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CCL CD CSIEE
LG-B3.6	5º-LGB3.6.1 - Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CSIEE
LG-B3.7	5º-LGB3.7.1 - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado? en calquera soporte.	Coida a presentación dos textos, marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado en calquera soporte.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CD CAA
LG-B3.7	5º-LGB3.7.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Valora a lingua escrita como medio de comunicación.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LG-B4.1	5º-LGB4.1.1 - Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.1	5º-LGB4.1.2 - Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.1	5º-LGB4.1.3 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CCL CAA

		das átonas.				Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	
LG-B4.1	5º-LGB4.1.4 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.1	5º-LGB4.1.5 - Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.	Recoñece as oracións simples atendendo á concordancia de xénero e número e identifica o verbo, suxeito e complementos do nome.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.2	5º-LGB4.2.1 - Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CSC CCEC
LG-B4.2	5º-LGB4.2.2 - Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	Coñece e utiliza as normas ortográficas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CSC CCEC
LG-B4.3	5º-LGB4.3.1 - Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	Emprega con corrección os signos de puntuación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG-B4.3	5º-LGB4.3.2 - Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.	CCL
LG-B4.3	5º-LGB4.3.3 - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CSC CCEC

LG-B4.4	5º-LGB4.4.1 - Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...	Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CCL CAA
LG-B4.4	5º-LGB4.4.2 - Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.5	5º-LGB4.5.1 - Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..	Identifica o papel semántico do suxeito.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.5	5º-LGB4.5.2 - Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha outra.	Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha outra.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.6	5º-LGB4.6.1 - Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.7	5º-LGB4.7.1 - Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.	Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital seleccionando a acepción precisa e como consulta ortográfica.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Lista de control/cotexo.	CCL CAA CD
LG-B4.7	5º-LGB4.7.2 - Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.	Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.7	5º-LGB4.7.3 - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas,	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL CAA

		siglas e abreviaturas.					
LG-B4.8	5º-LGB4.8.1 - Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Coñece as características máis relevantes da lingua galega.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CCEC
LG-B4.8	5º-LGB4.8.2 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CSC CCEC
LG-B4.9	5º-LGB4.9.1 - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B4.9	5º-LGB4.9.2 - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL
Bloque 5: Educación literaria							
LG-B5.1	5º-LGB5.1.1 - escoita, memoriza, e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral.	Escoita, memoriza, e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA CCEC
LG-B5.1	5º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CCEC

		persoal.					
LG-B5.2	5º-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC CD
LG-B5.2	5º-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL CCEC CD
LG-B5.3	5º-LGB5.3.1 - Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCEC
LG-B5.3	5º-LGB5.3.2 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	X		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL
LG-B5.3	5º-LGB5.3.3 - Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.	Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Textos escritos.	CCL CCEC CAA
LG-B5.3	5º-LGB5.3.4 - Identifica os temas recorrentes na literatura.	Identifica os temas recorrentes na literatura.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CCEC
LG-B5.4	5º-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	Recrea e compón poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CCEC CSC

LG-B5.5	5º-LGB5.5.1 - Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	CCL
LG-B5.6	5º-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC CCEC
LG-B5.7	5º-LGB5.7.1 - Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CCEC
LG-B5.7	5º-LG-B5.7.2 - Aмосa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Aмосa curiosidade por coñecer outras costumes respectando e valorando a diversidade cultural.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO								
CURSO		5º Primaria						
NIVEL		PRIMARIA			ÁREA	Matemáticas (MT)		
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*		
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas								
MT-B1.1	5º-MTB1.1.1 - Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións	Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.		CMC T

	de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	de cambio.				INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CAA
MT-B1.2	5º-MTB1.2.1 - Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	Realiza estimacións e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CMC T CAA
MT-B1.3	5º-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CMC T CSIEE CAA
MT-B1.3	5º-MTB1.3.2 - Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Posta en común.	CMC T CAA CCL
MT-B1.4	5º-MTB1.4.1 - Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CSIEE
MT-B1.5	5º-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos, aprendendo para situacións futuras semellantes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CSIEE
Bloque 2: Números							
MT-B2.1	5º-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Identifica e domina os números romanos.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Outras probas específicas. Caderno de clase.	CMC T CCEC
MT-B2.1	5º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e	Le, escribe e ordena os números, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Diario de clase. Caderno de clase.	CMC T CAA CCL

	interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	cifras.					
MT-B2.2	5º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá os números.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CCL
MT-B2.2	5º-MTB2.2.2 - Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros	Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.3	5º-MTB2.3.1 - Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.3	5º-MTB2.3.2 - Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Posta en común. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.3	5º-MTB2.3.3 - Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.4	5º-MTB2.4.1 - Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.4	5º-MTB2.4.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na	Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais na interpretación e resolución de problemas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T CCL

	interpretación e resolución de problemas.						
MT-B2.4	5º-MTB2.4.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA
MT-B2.5	5º-MTB2.5.1 - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.5	5º-MTB2.5.2 - Realiza operacións con números decimais.	Realiza operacións con números decimais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.6	5º-MTB2.6.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	Emprega e automatiza algoritmos en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA
MT-B2.6	5º-MTB2.6.2 - Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.6	5º-MTB2.6.3 - Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.6	5º-MTB2.6.4 - Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-	5º-MTB2.6.5 - Calcula todos os divisores de	Calcula todos os divisores de	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CMC

B2.6	calquera número menor de 100.	calquera número menor de 100.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	T
MT-B2.6	5º-MTB2.6.6 - Calcula o mcm e o mcd.	Calcula o mcm e o mcd.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.6	5º-MTB2.6.7 - Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.	Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B2.6	5º-MTB2.6.8 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CMC T CAA
MT-B2.6	5º-MTB2.6.9 - Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T CAA
MT-B2.7	5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CCL CSIEE
MT-B2.7	5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CCL CSIEE

		formas de resolvelo.					
Bloque 3: Medida							
MT-B3.1	5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Posta en común. Caderno de clase.</p>	CMC T CCL CAA
MT-B3.1	5º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Exposición dun tema. Caderno de clase.</p>	CMC T CAA
MT-B3.2	5º-MTB3.2.1 - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMC T
MT-B3.2	5º-MTB3.2.2 - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMC T
MT-B3.2	5º-MTB3.2.3 - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Posta en común. Caderno de clase.</p>	CMC T
MT-B3.2	5º-MTB3.2.4 - Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.	Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CMC T

						Posta en común. Caderno de clase.	
MT-B3.3	5º-MTB3.3.1 - Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.	Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B3.4	5º-MTB3.4.1 - Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.	Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B3.4	5º-MTB3.4.2 - Mide ángulos usando instrumentos convencionais.	Mide ángulos usando instrumentos convencionais.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B3.5	5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento creando conxecturas, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CSIEE
Bloque 4: Xeometría							
MT-B4.1	5º-MTB4.1.1 - Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice?	Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B4.1	5º-MTB4.1.2 - Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.	Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T
MT-B4.1	5º-MTB4.1.3 - Realiza ampliacións e reducións.	Realiza ampliacións e reducións.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T

MT-B4.2	5º-MTB4.2.1 - Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMC T
MT-B4.2	5º-MTB4.2.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMC T CAA
MT-B4.3	5º-MTB4.3.1 - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular	Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMC T
MT-B4.3	5º-MTB4.3.2 - Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.	Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMC T
MT-B4.4	5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	Resolve problemas xeométricos creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMC T CAA CCL CSIEE
MT-B4.4	5º-MTB4.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CMC T CAA
Bloque 5: Estatística e probabilidade							

MT-B5.1	5º-MTB5.1.1 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	Aplica de forma intuitiva a media aritmética, a moda e o rango.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T CAA
MT-B5.1	5º-MTB5.1.2 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	Realiza e interpreta gráficas sinxelas aplicadas a situacións próximas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T CAA
MT-B5.2	5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CCL
MT-B5.3	5º-MTB5.3.1 - Identifica situacións de carácter aleatorio.	Identifica situacións de carácter aleatorio.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Resolución de exercicios e problemas.	CMC T
MT-B5.3	5º-MTB5.3.2 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías).	Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios. Posta en común.	CMC T CAA
MT-B5.4	5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	Resolve problemas que impliquen dominio da estatística e probabilidade sendo capaz de argumentar as decisións e valorar as consecuencias da súa utilización.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMC T CAA CCL CSIEE
MT-B5.4	5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas sendo capaz de	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMC T CAA CCL

	solucións no contexto e propondo outras formas de resolvelo.	proponer outras.							CSIEE
--	--	------------------	--	--	--	--	--	--	-------

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO									
CURSO		5º Educación Primaria							
NIVEL		5º PRIMARIA			ÁREA		EDUCACIÓN PLÁSTICA (EP)		
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.	
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*			
Bloque 1: Educación audiovisual									
EP-B1.1	5o-EPB1.1.1 - Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaas.	Recoñece as imaxes fixas e en movemento.		x	x	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.		CCEC CSIEE	
EP-B1.1	5o-EPB1.1.2 - Debuxa aspectos da vida cotiá.	Debuxa aspectos da vida cotiá.	x			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Producións plásticas.		CCEC CSIEE	
EP-B1.2	5o-EPB1.2.1 - Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.	Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.	x			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común. Lista de control/cotexo.		CCEC CCL	

EP-B1.2	5o-EPB1.2.2 - Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.	Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.	x			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCEC
EP-B1.3	5o-EPB1.3.1 - Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	Coñece a evolución da fotografía e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.		x	x	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCEC CCL
EP-B1.3	5o-EPB1.3.2 - Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. .	CCEC CCL
EP-B1.3	5o-EPB1.3.3 - Recoñece os diferentes temas da fotografía.	Recoñece os diferentes temas da fotografía.		x		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCEC
Bloque 2: Expresión artística							
EP-B2.1	5o-EPB2.1.1 - Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.	Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CSIEE CCL
EP-B2.1	5o-EPB2.1.2 - Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.			x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CSIEE
EP-B2.2	5o-EPB2.2.1 - Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.	Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC CMC T CSC
EP-B2.2	5o-EPB2.2.2 - Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	Utiliza e manexa o espazo gráfico (cuadrícula).	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Producións plásticas.	CCEC CMC T

EP-B2.2	5o-EPB2.2.3 - Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo	Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo.	x	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
EP-B2.3	5o-EPB2.3.1 - Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CCL
EP-B2.3	5o-EPB2.3.2 - Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CMC T
EP-B2.3	5o-EPB2.3.3 - Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CMC T
EP-B2.3	5o-EPB2.3.4 - Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.	Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de clase.	CCEC
EP-B2.3	5o-EPB2.3.5 - Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	x	x		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC
EP-B2.3	5o-EPB2.3.6 - Constrúe obxectos tridimensionais.	Constrúe obxectos tridimensionais.			x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CSIEE
EP-B2.4	5o-EPB2.4.1 - Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de clase.	CCEC CAA
EP-B2.4	5o-EPB2.4.2 - Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio	Organiza os espazos das súas producións bidimensionais cuidando o equilibrio e	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de	CCEC CMC T

	e proporción.	proporción.				clase.	
EP-B2.4	5o-EPB2.4.3 - Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.	Analiza e compara as texturas naturais e artificiais.		x	x	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. .	CCEC CMC T
EP-B2.4	5o-EPB2.4.4 - Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.	Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.		x		PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado.	CCEC CMC T
EP-B2.4	5o-EPB2.4.5 - Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	x			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.5	5o-EPB2.5.1 - Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Valora os elementos e os recursos empregados e resultado final.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC CSC
EP-B2.5	5o-EPB2.5.2 - Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
EP-B2.5	5o-EPB2.5.3 - Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	Participa e amosa interese polas actividades propostas.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. .	CSC
EP-B2.6	5o-EPB2.6.1 - Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CSC CAA
EP-B2.6	5o-EPB2.6.2 - Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.	Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Rúbrica.	CSC CCEC
EP-B2.6	5o-EPB2.6.3 - Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	x	x	x	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC

EP-B2.7	5o-EPB2.7.1 - Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.	Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.		x	x	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CD CCEC
Bloque 3: Debuxo xeométrico							
EP-B3.1	5o-EPB3.1.1 - Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	x	x		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC CMC T
EP-B3.1	5o-EPB3.1.2 - Utiliza o trazado de rectas paralelas.	Utiliza o trazado de rectas paralelas.		x		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de clase.	CCEC CMC T
EP-B3.1	5o-EPB3.1.3 - Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.	Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.		x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de clase.	CCEC CMC T
EP-B3.1	5o-EPB3.1.4 - Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.	Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.		x		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC CMC T
EP-B3.1	5o-EPB3.1.5 - Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	x			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de clase.	CCEC CMC T
EP-B3.1	5o-EPB3.1.6 - Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.	Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.		x		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. . Caderno de clase.	CCEC CMC T

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	5º Educación Primaria
--------------	-----------------------

NIVEL		5º PRIMARIA			ÁREA			VALORES SOCIAIS E CÍVICOS (VSC)	
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.	
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*			
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa									
VSC-B1.1	5º-VSCB1.1.1 - Actúa de forma respectable e digna.	Actúa de forma respectable e digna.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.		CSC CSIEE	
VSC-B1.2	5º-VSCB1.2.1 - Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.		CAA	
VSC-B1.2	5º-VSCB1.2.2 - Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.		CSC CSIEE	
VSC-B1.2	5º-VSCB1.2.3 - Expressa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Expressa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.		CSC CSIEE CCL	
VSC-B1.3	5º-VSCB1.3.1 - Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos	Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.		CSC CSIEE	
VSC-B1.3	5º-VSCB1.3.2 - Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.		CSC CAA CSIEE	
VSC-B1.4	5º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.		CSC CSIEE	

VSC-B1.4	5º-VSCB1.4.2 - Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CSC CSIEE CAA
VSC-B1.5	5º-VSCB1.5.1 - Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.	Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.5	5º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	Define e formula problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CSC CCL
VSC-B1.6	5º-VSCB1.6.1 - Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CSC CSIEE
Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais							
VSC-B2.1	5º-VSCB2.1.1 - Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	Emprega a comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CSA
VSC-B2.1	5º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>	CCL CSC CAA CSIEE
VSC-B2.2	5º-VSCB2.2.1 - Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>	CCL CSC
VSC-B2.2	5º-VSCB2.2.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CCL CSC CSIEE

VSC-B2.2	5º-VSCB2.2.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CAA CSIEE CSC CCL
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.1 - Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	Comunícase e facilita o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>	CCL CSC
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.2 - Comparte sentimentos durante o diálogo	Comparte sentimentos durante o diálogo		X		<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.3 - Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>	CCL CSC CL CSC
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.4 - Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC CL CSC
VSC-B2.4	5º-VSCB2.4.1 - Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.4	5º-VSCB2.4.2 - Emprega a linguaxe positiva.	Emprega a linguaxe positiva.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL CSC
VSC-B2.5	5º-VSCB2.5.1 - Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.	Infire o sentido adecuado á expresión das demais persoas.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
VSC-B2.5	5º-VSCB2.5.2 - Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL CSC
VSC-	5º-VSCB2.6.1 - Interacciona con empatía.	Interacciona con empatía.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CSC

B2.6						INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSIEE
VSC-B2.6	5º-VSCB2.6.2 - Emprega diferentes habilidades sociais.	Emprega diferentes habilidades sociais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común. Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B2.7	5º-VSCB2.7.1 - Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.1 - Forma parte activa das dinámicas do grupo	Forma parte activa das dinámicas do grupo	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.2 - Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.3 - Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CSIEE
VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.	Expón en historias creativas as características da relación da amizade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC CCEC CD CAA
Bloque 3: A convivencia e os valores sociais							
VSC-B3.1	5º-VSCB3.1.1 - Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Investigacións.	CSC CSIEE
VSC-B3.1	5º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais	Pon de manifesto unha actitude aberta compartindo	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.	CSC CSIEE

	compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	puntos de vista e sentimentos.				INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.	
VSC-B3.2	5º-VSCB3.2.1 - Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	5º-VSCB3.2.2 - Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	5º-VSCB3.2.3 - Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Respecta as regras durante o traballo en equipo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B3.3	5º-VSCB3.3.1 - Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CSC
VSC-B3.3	5º-VSCB3.3.2 - Participa na elaboración das normas da aula.	Participa na elaboración das normas da aula.	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CSC
VSC-B3.3	5º-VSCB3.3.3 - Respecta as normas do centro escolar	Respecta as normas do centro escolar	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B3.4	5º-VSCB3.4.1 - Resolve os conflitos de modo construtivo.	Resolve os conflitos de modo construtivo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
VSC-B3.4	5º-VSCB3.4.2 - Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas.	CSC CSIEE
VSC-B3.4	5º-VSCB3.4.3 - Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	Manexa a linguaxe positiva nas relacións interpersoais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSC
VSC-	5º-VSCB3.4.4 - Analiza as emocións,	Analiza as emocións,		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CSC

B3.4	sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSIEE
VSC-B3.5	5º-VSCB3.5.1 - Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CSC
VSC-B3.5	5º-VSCB3.5.2 - Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CSIEE
VSC-B3.5	5º-VSCB3.5.3 - Describe condutas solidarias.	Describe condutas solidarias.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CCL
VSC-B3.6	5º-VSCB3.6.1 - Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B3.6	5º-VSCB3.6.2 - É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CSC CSIEE
VSC-B3.6	5º-VSCB3.6.3 - Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CSC CSIEE
VSC-B3.7	5º-VSCB3.7.1 - Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC
VSC-B3.7	5º-VSCB3.7.2 - Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CSIEE
VSC-B3.7	5º-VSCB3.7.3 - Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais para enfrontarse aos problemas.			X X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CSC CSIEE

VSC-B3.8	5º-VSCB3.8.1 - Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CCL
VSC-B3.8	5º-VSCB3.8.2 - Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.	Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCL
VSC-B3.8	5º-VSCB3.8.3 - Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CSIEE
VSC-B3.9	5º-VSCB3.9.1 - Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.	Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Investigacións. Posta en común. Exposición dun tema.	CCL CCEC CSC
VSC-B3.9	5º-VSCB3.9.2 - Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CSIEE
VSC-B3.10	5º-VSCB3.10.1 - Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CSIEE
VSC-B3.10	5º-VSCB3.10.2 - Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CSIEE
VSC-B3.10	5º-VSCB3.10.3 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico	CSC CSIEE

		sexo.				(anecdótico).	
VSC-B3.11	5º-VSCB3.11.1 - Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC
VSC-B3.11	5º-VSCB3.11.2 - Expressa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	Expressa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CCL
VSC-B3.11	5º-VSCB3.11.3 - Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CSIEE
VSC-B3.12	5º-VSCB3.12.1 - Expressa as notas características da convivencia democrática.	Expressa as notas características da convivencia democrática.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSC CCL
VSC-B3.12	5º-VSCB3.12.2 - Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CSC CCL
VSC-B3.13	5º-VSCB3.13.1 - Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.	Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.	CSC CSIEE
VSC-B3.13	5º-VSCB3.13.2 - Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.	Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.	CSC CAA CSIEE CMCT
VSC-B3.13	5º-VSCB3.13.3 - Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.	Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema.	CSC CCL
VSC-B3.14	5º-VSCB3.14.1 - Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	CD CSC

						INSTRUMENTOS: Caderno de Campo. Lista de control/cotexo.	
VSC-B3.14	5º-VSCB3.14.2 - Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CD CSC
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.1 - Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.	Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.	CSC CSIEE
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.2 - Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.	Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC CCL CMCT CD
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.3 - Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.	CSC CD CAA
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.4 - Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema.	CSC CCL CMCT CD
VSC-B3.16	5º-VSCB3.16.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos. Exposición dun tema.	CSC CSIEE CAA CMCT
VSC-B3.16	5º-VSCB3.16.2 - Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC CCL

5. Grado de consecución mínima dos estándares.

Enténdese que os estándares mínimos logranse ao finalizar o curso. Ao longo das diferentes unidades de programación do curso, proporemos situacións de aprendizaxe-avaliación diversas que evidencien a adquisición progresiva de devanditos estándares mínimos. Non sería recomendable vincular a adquisición dun determinado estándar mínimo a unha única pregunta-ítem-indicador dun instrumento de avaliación, ou mesmo a unha única unidade didáctica/tema/proxecto, xa que a información antóllase insuficiente para poder determinar con certo grao de obxectividade que ditos estándares foron suficientemente alcanzado. Será a posta en práctica de diversas unidades didácticas/temas/proxectos utilizados no curso, e a aplicación de instrumentos de avaliación variados, a fonte de información que fundamentará a adquisición dos estándares mínimos.

Por iso é importante establecer mecanismos para controlar en que instrumentos de avaliación e unidades de programación para comprobar posibles desaxustes.

A definición dos estándares mínimos adquire gran importancia non só á hora de decidir si un alumno/a supera ou non unha determinada área, senón tamén no diseño dos procesos de apoio, reforzo e recuperación ao alumnado.

A non adquisición dos estándares mínimos podería causar dificultades para continuar o proceso de ensino-aprendizaxe en cada área.

❖ Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de Ciencias Naturais.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
CNB1.2.1	CNB2.1.1 CNB2.3.2	CNB3.1.1 CNB3.2.1	CNB4.1.1	CNB5.1.1

❖ Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de Ciencias Sociais.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4
CSB1.3.1	CSB2.4.1 CSB2.7.1	CSB3.2.2 CSB3.3.1	CSB4.4.1

❖ Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a material de L. Castelá e Literatura.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
LCB1.1.1 LCB1.1.3 LCB1.4.1 LCB1.5.1	LCB2.1.1	LCB3.1.1 LCB3.8.1	LCB4.1.1	LCB 5.2.1.

❖ **Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de L. Galega e Literatura.**

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
LGB1.4.1 LGB1.14.1	LGB2.1.1 LGB2.3.3 LGB2.6.1	LGB3.1.2	LGB4.1.1	LGB5.4.2

❖ **Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de Matemáticas.**

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
MTB1.1.1 MTB1.4.1 MTB3.2.1 MTB3.5.1	MTB2.1.2 MTB2.4.1	MTB3.1.1.	MTB4.3.1 MTB4.3.2 MTB4.4.2	MT-B5.1

Os instrumentos de avaliación están recollidos na táboa do apartado 4 asociados a cada estándar. Na súa elaboración atendeuse a que estes instrumentos fosen variados e obxectivos, acadando unha avaliación funcional, realista e obxectiva do alumnado.

6. Temporalización.

ÁREAS	1º TRIMESTRE	2º TRIMESTRE	3º TRIMESTRE
C. Naturais	1. Os seres vivos 2. As plantas 3. Os animais vertebrados 4. Os animais invertebrados	5. Os ecosistemas 6. A función de nutrición no ser humano 7. Os alimentos 8. As funcións de relación e reprodución no ser humano	9. A materia 10. Os recursos naturais 11. As máquinas eléctricas 12. Avances técnicos
C. Sociais	1. O universo e a Terra 2. A representación da Terra 3. O clima no mundo	4. Clima e paisaxe de España e Galicia 5. Organización política e territorial de España e Galicia 6. A poboación en España e Galicia	7. A Idade Media 8. A Idade Moderna 9. Visita cultural

Matemáticas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Los números naturales 2. Operaciones con números naturales 3. Números decimales 4. Fracciones 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Medida de la longitud 6. Medida de capacidad y masa 7. Medida del tiempo 8. Medida de superficie 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Ángulos 10. Figuras planas 11. Orientación en el plano y el espacio 12. Representación de datos
L. Castelá	<ol style="list-style-type: none"> 1. El arte de la deducción 2. El porqué de los nombres 3. Mejor sin miedo 4. Cuestión de energía 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Érase una vez... 6. Fantasía y realidad 7. Personas extraordinarias 8. ¡A otro con ese cuento! 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Momentos inolvidables 10. Ecos de otras épocas 11. ¡Arriba el telón! 12. Reírse de uno mismo
L. Galega	<ol style="list-style-type: none"> 1. Canto me alegro de verte! 2. E ti como es? 3. Soñemos! 4. Non me veñas con ese conto! 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Pola mañá cedo! 6. Ummmm que rico! 7. Abre o pano! 8. Querido diario! 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Grande coma un mundo! 10. Como é a túa casa? 11. A conxugar! 12. O país dos mouros
E. Plástica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comunicar emocións 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Soños, fantasía e imaxinación 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Enganamos a vista?
E. Valores	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sae da coiraza 2. A unión fai a forza 	<ol style="list-style-type: none"> 3. A arma máis poderosa do mundo 4. Todos iguais, todos distintos 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Cóidame, cóidate 6. Unha volta polo libro, atréveste?

7. Actividades.

As actividades están formuladas reflexionando sobre as capacidades que queremos desenvolver e en función dos obxectivos propostos e relacionados directamente coas competencias clave; asemade, o xeito de organizar as mesmas responden ós principios metodolóxicos marcados na programación. Consideraremos tódolos **ámbitos de experiencia, intereses e necesidades** dos nenos/as, para decidir nun principio cales son as máis axeitadas para desenvolver os obxectivos e os contidos. En canto aos criterios a ter en conta no seu deseño, han de ser **significativas**, que teñen interese para o alumno/a, que participen e lles motiven, que supoñan un reto para a súa competencia persoal. Por outra banda que **potencie as relacións entre iguais**, nun clima acolledor e cálido, establecendo actividades de grupo ou individuais que empreguen dinámicas baseadas na aprendizaxe cooperativa. Procurar no seu desenvolvemento a **participación de distintos membros da comunidade educativa** (pais e nais, mestres, ANPA, organismos, recursos públicos,...). Temos en conta tamén os **espazos, os materiais e recursos** que se van a empregar.

As actividades que se realizarán ao longo do curso estarán pensadas para o máximo

cumprimento dos distintos obxectivos marcados para as áreas.

8. Procedementos e instrumentos de avaliación.

A avaliación recollida no Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, e na Orde do 9 de xuño de 2016, pola que se regula a avaliación na educación primaria na nosa comunidade.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE APRENDIZAXE DOS ALUMNOS/AS.

A avaliación concíbese da seguinte maneira:

- Continua e global tendo en conta o progreso do alumno no conxunto das áreas do currículo. Contémplanse tres modalidades:

- **Avaliación inicial.** Proporciona datos acerca do punto de partida de cada alumno que permiten unha atención es diferenzas e unha metodoloxía adecuada.

Pártese da información da familia, do informe do centro do curso anterior, dunha observación directa do neno nos primeiros días de clase, o iniciar calquera unidade didáctica e dunha exploración de coñecementos previos.

- **Avaliación formativa.** Concédelle importancia á evolución do alumnado conferindo unha visión das dificultades e dos progresos de cada un/ unha.

Pártese da observación directa e sistemática sobre:

- Grao de participación e interese nas tarefas colectivas.
- Progresos e dificultades dos novos contidos.
- Revisión diaria das actividades individuais.
- Corrección das actividades na clase en gran grupo e individual.

- **Avaliación sumativa.** Establece os resultados ao remate do proceso total de aprendizaxe en cada período formativo e a consecución dos obxectivos.

- *Individualizada*, centrándose na evolución de cada alumno e na súa situación inicial e particularidades.
- *Integradora*, para o cal contempla a existencia de diferentes grupos e situacións e a flexibilidade na aplicación dos criterios de avaliación que si seleccionan.
- *Cualitativa*, na medida en que se aprecian todos os aspectos que inciden en cada situación particular e se avalían de forma equilibrada os diversos niveis de desenvolvemento do alumno, non só os de carácter cognitivo.
- *Orientadora*, dado que lle proporciona ao alumno ou á alumna a información precisa para mellorar a súa aprendizaxe e adquirir estratexias apropiadas.

9. Metodoloxía.

A Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a Mellora da Calidade Educativa, no seu artigo 6 mantén a metodoloxía dentro dos elementos do currículo e establece que “comprende tanto a descrición das prácticas docentes como a organización do traballo dos docentes.” O decreto 105/2014, do 4 de setembro polo que se establece o currículo de educación primaria na CC.AA de Galicia, contempla que a metodoloxía é unha parte do currículo que comprende tanto a descrición das prácticas docentes coma a organización do traballo persoal docente, sendo o artigo 4 máis concreto e establecendo a metodoloxía didáctica como: conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados.

Ademais do concepto, a normativa impele a continuar e acelerar o proceso de renovación metodolóxica que implican as competencias clave para unha mellor educación dos alumnos. Mostra diso é o parágrafo do preámbulo da Lei Orgánica 8/2013:

A educación é a clave desta transformación mediante a formación de persoas activas con autoconfianza, curiosas, emprendedoras e innovadoras, desexosas de participar na sociedade á que pertencen, de crear valor individual e colectivo, capaces de asumir como propio o valor do equilibrio entre o esforzo e recompensa. O sistema educativo debe posibilitar tanto a aprendizaxe de cousas distintas como o ensino de xeito diferente, para poder satisfacer a uns alumnos e alumnas, que han ir cambiando coa sociedade. Necesitamos propiciar as condicións que permitan o oportuno cambio metodolóxico, de forma que o alumnado sexa un elemento activo no proceso de aprendizaxe. Os alumnos e alumnas actuais cambiaron radicalmente en relación cos de fai unha xeración. A globalización e o impacto das novas tecnoloxías fan que sexa distinta o seu xeito de aprender, de comunicarse, de concentrar a súa atención ou de abordar unha tarefa.

Para determinar o marco metodolóxico que faga posible estes avances, o Decreto 105 no seu art.15 tras destacar o carácter esencial deste elemento curricular, establece uns principios metodolóxicos aplicables ao conxunto da etapa, unhas orientacións metodolóxicas, xerais e específicas para toda a etapa e áreas, destacando a atención á diversidade, atención individualizada, posta en práctica de mecanismos de reforzo, comunicativa, inclusiva, activa, participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave, desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real. Integración de distintas experiencias e aprendizaxes, promovendo o traballo colaborativo e favorecendo a capacidade de aprender, fomento da lectura, desenvolvemento das intelixencias múltiples, fomento da creatividade.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

- **METODOLOXÍA COMUNICATIVA, INCLUSIVA, ACTIVA E PARTICIPATIVA.**

Dirixida ao logro dos obxectivos e competencias clave. Prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos curriculares mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos reais.

- **APRENDIZAXE POR COMPETENCIAS.**

Deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan completar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

- **TRABALLO COLABORATIVO E EN EQUIPO.**

A acción educativa procurará a integración de distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos.

- **LECTURA ELEMENTO TRANSVERSAL.**

Traballarase a comprensión de textos, síntese dos mesmos, análise e reflexión, estruturación e análise sintáctico como un pilar para fomentar unha boa competencia lectora e lingüística.

- **ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.**

Os equipos didácticos deben decidir a metodoloxía aplicable tendo en conta os principios metodolóxicos establecidos no Decreto, xunto coas liñas pedagóxicas do centro, convértense nun referente fundamental.

- **INVESTIGACIÓN E DOCUMENTACIÓN.**

Adquire moita importancia a investigación e o sentido crítico para a selección de información en este curso, onde se traballará a busca autónoma da información en entornos virtuais e tamén bibliográficos, co cal a selección da mesma será de vital importancia, así como o seu tratamento posterior.

- **AUTOAVALIACIÓN E RESOLUCIÓN DE DIFICULTADES.**

Valorarase a capacidade de autoavaliación das tarefas, proxectos e entregas, a fin de decatarse das fortalezas e debilidades, estando moi relacionada coa competencia de Aprender a Aprender, onde se poida crear un aprendizaxe propio.

- **TRABALLO POR TAREFAS E PROXECTOS.**

Colaboramos co Proxecto Documental Integrado do centro “Refoxos aberto ó mundo” para dar unha visión máis ampla e global da vida que hai fora da nosa contorna. Somos conscientes de que estamos nunha zona montañosa e de difícil comunicación, o que fai que o noso alumnado viva parcialmente illado de outros centros poboacionais, servizos, oferta cultural...Deste xeito, trataremos de ofrecer experiencias que abran as fronteiras do seu coñecemento.

Levaremos a cabo un proxecto lonxitudinal de cine, que pretende traballar os guións, storyboard, linguaxe cinematográfica, gravación e edición de vídeo para a creación de pequenas curtametraxes de diferentes temáticas.

Emocionario, proxecto encamiñado a coñecer as emocións e como estas afectan á nosa personalidade, onde se aportará información sobre as emocións para a resolución de conflitos, mellora da autoestima e coñecemento persoal.

Crearemos un supermercado virtual para traballar a alimentación saudable e análise de alimentos e o cálculo matemático mental.

Liña do tempo, esta liña pretende servir de guía para todo o colexio para ir colocando nunha liña cronolóxica tanto os hitos históricos como as personaxes da cultura, política ou personaxes de sona mundial na súa época e poder así comparar os distintos períodos e a súa influencia nos acontecementos de cada época.

Caderno de investigacións, que pretende a documentación constante de pequenas investigacións realizadas polo alumnado de xeito voluntario que pretende fomentar o hábito de investigación e documentación diario así coma o esforzo e interese pola aprendizaxe.

Edixgal. Traballaremos este curso nun entorno virtual de aprendizaxe onde primará, a inicio de curso, a formación no manexo do novo entorno EVA e os aplicativos que contén o equipamento do alumnado a fin de coñecer os diferentes editores, motores de búsqueda e plataformas virtuais de aprendizaxe.

10. Materiais e recursos didácticos.

Entendemos por recurso todo aquilo que utilizamos coa intención de favorecer o proceso de ensino-aprendizaxe. Teñen diferentes funcións dependendo da utilización que se faga deles:

- Equipamento Edixgal, para alumando e profesorado.
- Proporcionar información a través de libros, vídeos, programas informáticos, etc.
- Servir de orientación ao alumando axudándolles a organizar a información, a relacionar conceptos, a aplicarlos, a crear outros novos, etc.
- Espertar e manter o interese cun bo material didáctico.
- Utilización da biblioteca e os recursos dos recunchos de traballo dela.

En canto aos **recursos materiais** traballamos co equipamento Edixgal, e tamén con material curricular (material e instrumentos de axuda que nos poden axudar no proceso de E/A como guías e libros de editoriais, revistas, documentos oficiais, páxinas web e Blog unrefoxosdecine, fichas, mapas mentais,...), taboleiros didácticos, materiais manipulativos, materiais audiovisuais (imaxes,

material sonoro, etc.), material informático e audiovisual (PC portátil, proxector, actividades temáticas, presentacións multimedia, enciclopedias, etc.), servizos telemáticos (páxinas web, blog, enciclopedias, etc.), vídeos interactivos, materiais de expresión artística, etc.

O Entorno Virtual EVA, proporciona gran riqueza de recursos e experiencias didácticas para o noso alumnado. As familias, aportan material propio, como poden ser álbumes de fotos, material de refugallo, envases, experiencias, escritos e demais, para a elaboración de material na aula.

O propio alumnado, elabora *material propio* para exposicións, elaboración de material audiovisual para divulgación e consolidación do aprendido, material específico para recoller medicións, observacións,....

En canto aos **recursos humanos** tiven en conta o *departamento de orientación* xa que colabora na detección e prevención de problemas de aprendizaxe e orienta tanto aos alumnos, profesores e pais nos ámbitos persoal, psicopedagóxico e profesional; as *familias*, existe colaboración na obtención de información para propostas de traballo na escola, na educación directa dos seus fillos, proporcionándolles recursos que os mestres consideran necesario para o seu proceso de ensino-aprendizaxe; *os alumnos/as* a través de titorías individuais proporcionan información sobre o seu proceso de ensino aprendizaxe, das súas dificultades, dos seus intereses,... *os mestres do equipo docente* que a través da avaliación recolleemos información necesaria e relevante.

Por último, en canto aos denominados **recursos vivenciais**, referímonos a todas aquelas experiencias que afectan ao alumnado, desde a convivencia nos distintos ámbitos da vida escolar (aula, recreo...) ata aquelas situacións nas que o centro recibe visitas ou o alumnado desprázase a outros contornos e participa de actividades nas que se require presenza activa, destacando a mellora da biblioteca, programa PLAMBE, que oferta un espazo diferente de traballo e aprendizaxe.

11. Criterios de cualificación.

Nas áreas de: L. Galega, L. Castelá, Matemáticas, Ciencias Naturais e Ciencias Sociais:

ELEMENTOS AVALIABLES	PONDERACIÓN
Estándares competenciais. (Traballados en todos os trimestres).	60 %
Estándares curriculares.	40 %

12. Deseño avaliación inicial.

A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia establece no punto 4.3 que: *“Durante o primeiro mes de cada curso escolar a persoa titora realizará unha avaliación inicial, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación, que incluírá a análise dos informes persoais da etapa ou curso anterior e si completará coa información obtida das familias, será o punto de referencia para a toma de decisións nas programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que si consideren oportunas para cada alumna ou alumno.”*

Tendo en conta o dito anteriormente, a principios de curso recadei a información deste grupo das sesións de avaliación do curso pasado, dos informes individuais de áreas, na que os resultados amosan unha mellora na competencia lingüística a nivel xeral e tamén na competencia matemática.

Partindo desta información e recopilando os estándares imprescindibles que considerarei apliquei unas probas nas áreas de lingua castelá, lingua galega e matemáticas sendo os resultados acadados satisfactorios, amosando unha clase con boas destrezas e competencias en todos os campos de traballo, investigación, dixital, matemática, lingüística e artística.

Os instrumentos para levar a cabo a avaliación inicial, e seguindo estas directrices, son:

- Asembleas na aula.
- Probas estandarizadas escritas.
- Entrevistas coas familias.
- Observación directa.
- Intercambio de información co resto do profesorado que incida na aula.
- Reunión co equipo de Orientación.

Posteriormente procedese a valorar os resultados da avaliación e deseñar o curso especialmente con aqueles nenos con algún informe diagnóstico do curso anterior, destacando a necesidade de focalizar a atención en un alumno/a que precisa dun maior seguimento e reforzo ao presentar un déficit de atención.

13. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e práctica docente.

Para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente analizarase e valorarase os seguintes indicadores de logro para posteriormente, tomar as medidas oportunas.

Formato orientativo de autoavaliación da programación didáctica.

LENDAS DA ESCALA DE VALORACIÓN.	Inadecuado	0	Escasa ou nula constancia. Non se acadan os mínimos aceptables e necesita unha mellora substancial.
	Insuficiente	1	Omítense elementos fundamentais do indicador establecido.
	Básico	2	Evidénciase cumprimento suficiente do indicador establecido.
	Competente	3	Evidénciense prácticas sólidas. Clara evidencia de competencia e dominio técnico no indicador establecido.
	Excelente	4	Evidénciense prácticas excepcionais e exemplarizantes, modelos de referencia de boas prácticas.

ASPECTOS SUSCEPTIBLES DE ANALIZAR COMO PARTE DA REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.	1	2	3	4
Organizáronse e secuenciado os estándares de aprendizaxe avaliábeis en relación es distintas unidades de programación.				
Definíronse os indicadores de logro vinculados aos estándares de aprendizaxe.				
Determináronse os estándares de aprendizaxe mínimos.				
Asociáronse os estándares de aprendizaxe avaliábeis, os instrumentos de avaliación e indicadores de logro.				
Deseñouse a avaliación inicial e definíronse as consecuencias dos seus resultados.				
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Tivéronse en conta co grupo específico de alumnos medidas xerais de intervención educativa.				
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Contempláronse as medidas específicas de intervención educativa propostas para os alumnos con necesidade específica de apoio educativo.				
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Realizouse adaptación curricular significativa de áreas ou materias aos alumnos que tivesen autorizada dita medida específica extraordinaria.				
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Realizouse aceleración parcial de áreas ou materias aos alumnos que tivesen autorizada dita medida específica extraordinaria.				
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación ou ampliación ao alumnado vinculados cos estándares de aprendizaxe.				
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación propostos ao alumnado.				
Preséntanse desde a área estratexias para a animación á lectura e o desenvolvemento da comprensión e expresión oral e escrita.				
Consideración de medidas para incorporar as TIC aos procesos de ensino e aprendizaxe.				

Aplícase a metodoloxía didáctica acordada no equipo didáctico a nivel de organización, recursos didácticos, agrupamento do alumnado, etc.				
Vinculación das unidades de programación con situacións reais, significativas, funcionais e motivantes para o alumnado.				
Identifícase en cada instrumento de avaliación a súa vinculación cos estándares de aprendizaxe.				
Relaciónanse procedementos e instrumentos de avaliación variados.				
Os estándares mínimos están identificados en diferentes unidades de programación e instrumentos de avaliación diversos.				
Información es familias e ao alumnado dos CE-estándares de aprendizaxe, procedementos e instrumentos de avaliación, criterios de cualificación e estándares imprescindibles.				
Realízase unha análise técnica-normativa dos recursos didácticos, incluídos os materiais curriculares e libros de texto para o alumnado.				
Coordinación entre o equipo didáctico. Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas. Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas.				
Tratamento preciso dos temas transversais nas diferentes unidades de programación.				
Actividades extraescolares e complementarias.				

14. Organización das actividades de seguimento e recuperación das materias pendentes.

A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia sinala no seu artigo 6 relativo á promoción de curso e de etapa nos seus apartados 1, 3 e 4:

1. Ao finalizar cada un dos cursos, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A decisión será adoptada de forma colexiada, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

3. Cando un alumno ou alumna *non promocióne* deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse *unha soa vez durante la etapa*, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a titoría legal, e **deberá ir acompañada dun plan de reforzo, recuperación e apoio.**

4. A repetición consideraras unha *medida de carácter excepcional* e tomarase tras escotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver las dificultades de aprendizaxe do alumnado.

5. O alumnado que promocióne de curso con algunha área con cualificación negativa deberá **seguir un plan específico de recuperación.**

Este curso escolar non hai ningún alumno/a en situación de repetición de curso, co cal non se adxunta un plan específico de recuperación.

15. Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación das materias pendentes.

Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións continua e final das áreas troncais, específicas e de libre configuración autonómica serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeis

Avaliación das competencias clave:

O progreso na adquisición das competencias clave forma parte da avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado. Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións continua e final son os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeis que figuran nos anexos do Decreto 105/2014.

Na valoración do desenvolvemento das competencias do alumnado teranse en consideración os estándares de aprendizaxe avaliábeis das diferentes áreas que se relacionan cunha mesma competencia.

Dos niveis de desempeño das competencias clave informarán os indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación. Estes indicadores de logro deben incluír diferentes rangos de desempeño, tendo en conta o principio de atención á diversidade.

PROCEDIMENTO AVALIACIÓN

Describen os mecanismos que se van seguir para realizar a avaliación do alumnado, tales como, entre outros, a observación sistemática do traballo dos alumnos, as probas orais e escritas, os protocolos de rexistro, ou os traballos de clase (art.7.6 Orde ECD/65/2015). O profesorado debe utilizar procedementos de avaliación variados como parte integral do proceso de ensino-aprendizaxe.

Cómpre incorporar nas programacións didácticas procedementos que permitan a participación do alumnado na avaliación dos seus logros, como a autoavaliación, a avaliación entre iguais ou a co avaliación. (art.7.6 Orde ECD/65/2015).

INSTRUMENTO AVALIACIÓN

Medios ou recursos para a obtención de datos que ofrezan validez e fiabilidade na identificación das aprendizaxes adquiridas. Existe unha estreita relación entre os procedementos e os instrumentos de avaliación, no sentido que estes últimos son os documentos ou rexistros a través dos que se concretan os procedementos de avaliación.

Están presentes nas táboas de triangulación desta programación.

No caso de ter que aplicar uns instrumentos para recuperar unha materia pendente sería a través da avaliación continua e axustándose aos referentes da avaliación mediante os procedementos e instrumentos de avaliación.

16. Plan de actividades de reforzo/recuperación para alumnado que repite.

Non existe un plan de reforzo específico neste curso.

17. Medidas de atención á diversidade.

Referencias normativas e conceptualización.

A Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, modificada pola Lei Orgánica 8/2013 do 9 de decembro, modificada á súa vez pola Lei Orgánica 3/2020 do 29 de decembro (LOMLOE), expón a esixencia de proporcionar unha educación de calidade a todo o alumnado, tendo ao mesmo tempo en conta a diversidade dos seus intereses, características e situacións persoais e establece a atención á diversidade como principio fundamental que debe rexer todo o ensino básico, co obxectivo de proporcionar a todo o alumnado unha educación adecuada es súas características e necesidades.

No seu preámbulo establece o seguinte:

Na etapa primaria ponse a énfase na atención á diversidade do alumnado e na prevención das dificultades de aprendizaxe, actuando tan pronto como estas si detecten. A adecuada resposta educativa a todos os alumnos concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo garántese o desenvolvemento de todos, favorécese a equidade e contribúese a unha maior cohesión social. A atención á diversidade é unha necesidade que abarca a todas las etapas educativas e a todos os alumnos/as.

E no articulado:

Artigo 1. Principios.

O sistema educativo español, configurado de acordo cos valores da Constitución e asentado no respecto aos dereitos e liberdades recoñecidos nela, inspírase nos seguintes principios:

e) A flexibilidade para adecuar a educación á diversidade de aptitudes, intereses, expectativas e necesidades do alumnado, así como aos cambios que experimentan o alumnado e a sociedade.

Artigo 4.3. Sen prexuízo de que ao longo do ensino básico garántase unha educación común para os alumnos, adoptárase a atención á diversidade como principio fundamental. Cando tal diversidade o requira, adoptárase as medidas organizativas e curriculares pertinentes, segundo o disposto na presente Lei.

O Decreto 105/14 que establece o currículo de educación primaria na CC.AA de Galicia establece no artigo 15. 1. que nesta etapa poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

Tendo en conta o anterior:

Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos/as de 5º de primaria.

Tras o claustro co departamento de Orientación, non se determinou necesaria a intervención da especialista nesta clase, polo de agora. Polo tanto, as medidas de atención á diversidade xerais resúmense nas adaptación das metodoloxías e velocidades de traballo observables nas dinámicas propias de aula.

Dentro das medidas xerais, aplicables a todos os alumnos, contémpanse:

- A elección dunha metodoloxía que responda a todos os alumnos/as así como o emprego dos recursos necesarios.
- Selección e utilización de materiais curriculares iguais que os que se traballan co grupo-clase.
- Organización do tempo e o espazo (estructurar as actividades, apoios visuais,...)
- Realización de apoios de aula ordinarios que se contemplan semanalmente nas distintas áreas especialmente linguas e matemáticas.

18. Concreción dos elementos transversais.

A inclusión dos elementos transversais no ensino ofrécenos unha magnífica oportunidade para reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación, porque permítenos ter en conta todo aquilo que nos permite “ser persoas”, traballar a afectividade, os sentimentos, a creatividade, a autoestima, a autonomía persoal respectando a un tal como é pero tamén a pertenza a un grupo, á importancia de sentirse querido e valioso/a para os demais.

Estes temas, polo seu carácter interdisciplinar, axudan a establecer conexións e a crear vínculos entre ciencia e experiencia, entre saber e vida. É importante que na miña programación quede constancia das decisións sobre como incluílos na actividade da clase e relacionalos cos elementos do currículo. Decisións como:

- Incorporalos a outros que lles sexan afíns.
- Iniciar determinadas unidades didácticas con tópicos relativos a estas materias.
- Partir dos valores que teñen en si mesmos e incorporalos ás áreas.

O tratamento dos temas transversais debe impregnar todo o proceso de ensino-aprendizaxe, e para iso debemos ter en conta que os valores que fomentan os temas transversais forman parte do

contido das competencias clave, e que o seu tratamento transversal é unha vía para globalizar o ensino e realizar proxectos didácticos interdisciplinares.

A programación didáctica recollerá o ensino desde as diferentes unidades de programación dos seguintes temas transversais:

- A comprensión lectora
- A expresión oral e escrita
- A comunicación audiovisual
- As tecnoloxías da información e a comunicación
- O emprendemento
- A educación cívica e constitucional
- A prevención da violencia
- A educación e a seguridade viaria.
- A actividade física e a dieta equilibrada.
- A aprendizaxe cooperativa e o desenvolvemento do asociacionismo entre o alumnado.
- O desenvolvemento sustentable e o medio ambiente.

Estes son comúns para todas as áreas. A especificidade do currículo de cada área permitirá ampliar o tratamento dos temas transversais.

Dous tipos de valores a traballar:

1. Valores sociais que configuran o sistema educativo dándolle unha dimensión ética e que todos debemos coñecer e respectar, baseados nos valores, liberdades e dereitos constitucionais e nos dereitos humanos: igualdade entre homes e mulleres, prevención da violencia de xénero, tolerancia, solidariedade, xustiza, equidade. Son importantes porque sustentan a práctica da cidadanía democrática.
2. Valores de tipo individual que hai que desenvolver nos alumnos/as: liberdade e responsabilidade persoal, esforzo individual, prevención da violencia e resolución pacífica de conflitos, confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade, espírito emprendedor, vida saudable (hixiene, dieta, e actividade deportiva) educación vial, desenvolvemento sostible e medio ambiente, riscos derivados do uso das TIC.

19. Contribución ao proxecto lector, ao plan TIC e ao plan de convivencia.

Contribución ao Plan Lector do centro

Respecto do Plan lector son fundamentais a planificación e organización escolar dentro da aula para contribuír a este Plan e así abarcar a diversidade de tipos de textos, situacións comunicativas e

xéneros discursivos para conseguir que os alumnos/as estean capacitados para abordar non só **textos continuos** (como os narrativos, expositivos, descritivos, argumentativos, etc.) que se viñeron traballando tradicionalmente na escola, senón tamén outras variedades que os alumnos atoparán cotidianamente, coñecidos como **textos descontinuos**, que presentan doutro xeito a información ou a intención: mapas, anuncios, diagramas, táboas, cadros e gráficos, etc.

Hai que ter presentes os cambios experimentados no noso mundo, que introduciu a sociedade da información e a comunicación.

Para obter máis información como titor, analizarei aqueles criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe do seu perfil de área, directamente relacionados coa lectura. E tal e como se pode observar, os criterios e estándares vinculados á mellora e á comprensión, achéganos información moi concreta respecto de aspectos como a tipoloxía de textos, ou contidos das lecturas.

Indícanse a continuación outras consideracións de carácter xeral:

a) Estratexias metodolóxicas que se aplicarán para o desenvolvemento da competencia en comunicación lingüística e o fomento do hábito lector. Con elas, debería garantirse que:

- Van usar fontes de información e documentación diversas.
- Proponeráse aos alumnos/as situacións comunicativas variadas.
- Abordaranse distintos tipos de textos e xéneros en función das características dos alumnos/as.
- As actividades do Plan Lector levaranse a cabo en formatos e soportes diversificados.
- Poñeráse un especial empeño en que os alumnos con necesidades educativas especiais avancen ata onde sexa posible na competencia en comunicación lingüística.
- Atenderáse as necesidades dos alumnos que por motivos persoais, familiares ou sociais requiran reforzo e apoio educativo na consecución da competencia en comunicación lingüística.
- Ao programar as actividades vinculadas ao plan lector, debo prever e concretar as estratexias que pretendo desenvolver:

- Ler cun fin.
- Buscar información.
- Expresar, expoñer, explicar a lectura.
- Ampliar de forma comprensiva o vocabulario novo, cun nivel crecente de complexidade.
- Recoñecer e utilizar palabras aprendidas durante a lectura.
- Recapitular periodicamente mentres se aborda un texto.
- Inferir a partir dun texto, en función do nivel de desenvolvemento dos alumnos.
- Xerarquizar as ideas dun texto.
- Comprender a estrutura do texto proposto e realizar un esquema sobre el.
- Resumir un texto...

b) Tamén temos un tempo de uso semanal da biblioteca escolar, como recurso educativo que apoia o traballo dos alumnos/as, mediante intervencións pedagóxicas que fomentan a aprendizaxe autónoma.

c) Está establecido un tempo diario de 20 minutos de lectura individual, e 15 minutos de lectura grupal, practicando a escoita activa, comprensión, entoación, diferentes lecturas para diferentes tipos de texto...

d) Participaremos en todas as propostas determinadas polo equipo de biblioteca que tratarán de dinamizar o centro escolar e implicar a toda a comunidade educativa.

Contribución ao Plan TIC

O traballo informático afondará en contidos audiovisuais que aporte unhas maiores competencias informáticas e tecnolóxicas para o alumnado, posto que todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe está mediado con estes entornos e equipos informáticos.

Tanto de forma individual dende cada aula coma de forma grupal, as TIC forman parte do noso centro e o alumnado participa nela. Contamos na aula coa equipación Edixgal, o cal oferta un ordenador persoal para cada alumno/a e moitos aplicativos que tratarán de desenvolver unha competencia dixital de calidade.

Contribución ao Plan de convivencia

“Aprender a convivir” forma parte das finalidades básicas da educación e constitúe un dos principais desafíos dos sistemas educativos actuais na procura de sociedades máis modernas, xustas e democráticas; máis igualitarias, cohesionadas e pacíficas, nas que fenómenos como o acoso escolar, a violencia doméstica, a violencia de xénero, o maltrato... non teñan cabida.

A educación para a convivencia responde á necesidade de formar unha cidadanía preparada para desenvolver a súa vida respectándose a si mesma, ás demais persoas e responsabilizándose dos seus actos.

Os centros educativos son espazos onde compartimos vivencias xuntos, e iso é a convivencia. Todo canto alí acontece, non só o que pasa dentro das aulas, senón no entorno, adquire carácter educativo e pode facilitar ou dificultala. Cando nun centro xorden problemas de convivencia, tódalas persoas da comunidade educativa deben ser parte da súa solución. O obxectivo final é a mellora da convivencia no Centro como resultado da análise, da reflexión e do acordo; tendo en conta sempre que o primeiro Plan de Convivencia que elabora o Centro é a pedra angular sobre a que se irán apoiando os sucesivos plans de mellora da convivencia.

Para elo, ao longo de todo o curso, levamos a cabo diferentes accións e/ou actividades:

Levaranse a cabo sesións de habilidades sociais na aula:

- Proposta de actividades para traballar a educación emocional e valores coa cal se pretende que sexan conscientes da xestión emocional das súas emocións e ao mesmo tempo a influencia desta na convivencia xeral.

Estas accións, e outras que irán xurdindo ao longo do curso escolar, é un contido máis a levar a cabo ao longo deste ano porque aprender a convivir forma parte das finalidades básicas da educación e constitúe un dos principais desafíos dos sistemas educativos actuais.

20. Actividades complementarias e extraescolares programadas.

As actividades complementarias e extraescolares, están deseñadas para cumprir os obxectivos que se mencionan a continuación:

- Desenvolver aspectos non contemplados nos currículos e que propician o desenvolvemento integral dos alumnos.
- Contribuír ao afianzamento de valores relacionados coa socialización, o respecto aos demais, a solidariedade e a conservación do medio ambiente.
- Afianzar o rexeitamento ao consumo de sustancias nocivas e propiciar hábitos de alimentación e conduta que desenvolvan unha vida chea de saúde.
- Servir de nexo de unión entre o centro e o mundo exterior, achegando ao alumno á súa contorna e estimulando o seu interese polo coñecemento e a cultura.

O obxectivo fundamental da nosa tarefa é conseguir o pleno desenvolvemento da personalidade formada no respecto aos principios democráticos de convivencia e os dereitos e liberdades fundamentais. Para conseguir este fin, as actividades lectivas deben completarse con outras que desenvolvan aspectos non incluídos nos currículos. Convencidos da importancia destas actividades, xa que contribúen a mellorar a calidade educativa e o desenvolvemento dos valores propios dunha sociedade democrática e participativa.

Non existe unha soa forma de aprendizaxe da liberdade a través da linguaxe, senón que se dan tamén outros modos de aprendizaxe non verbais, esencialmente prácticos, que inflúen nos nenos /as de maneira decisiva porque envían mensaxes máis intensas e duradeiras e fan brotar intuicións e iniciativas creativas dentro deles.

O elemento de diversión non debe ser o único que leve á realización das actividades complementarias. É posible por iso educar aos alumnos e ás alumnas para coñecer por que realizan unha determinada actividade, a programala e seleccionala en función das súas capacidades, interese e finalidades, e a avaliar o rendemento obtido. A visita a museos, fábricas, concertos, intercambios, estudo e goce do patrimonio natural, cultural, lingüístico, artístico, histórico e social e practica deportiva, e en xeral un emprego construtivo do lecer, van aparecendo ante os alumnos non xa como un xogo, senón como un fenómeno cultural con implicacións, sociolóxicas, culturais, estéticas e económicas, un fenómeno que han de ser capaces de valorar criticamente, asumindo as responsabilidades que supoñen a súa conservación e mellora, apreciando como fonte de goce e utilizándoo como recurso para o desenvolvemento individual e colectivo. Con elas preténdese que consigan:

- Relacionarse con outras persoas e participar en actividades de grupo con actitudes solidarias e tolerantes, superando inhibicións e prexuízos, recoñecendo e valorando criticamente as diferenzas de tipo social e rexeitando calquera discriminación baseada en diferenzas de raza, sexo, clase social, crenzas e outras características individuais e sociais.

- Analizar os mecanismos e valores que rexen a sociedade co seu funcionamento, en especial os relativos aos dereitos e deberes dos cidadáns, e adoptar xuízos e actitudes persoais con respecto a eles.
- Coñecer as crenzas, actitudes e valores básicos da nosa tradición e patrimonio cultural, valorando criticamente e elixir aquelas opcións que mellor favorezan o seu desenvolvemento integral como persoas.

Para que este plan se poda levar a cabo é precisa a participación dos distintos membros da comunidade escolar e da administración educativa. Tamén hai que propiciar a participación de institucións, organizacións e empresas que sen ánimo de lucro, poidan colaborar.

Diferenciamos entre celebracións escolares e saídas que se desenvolven fóra do centro. Participamos dos dous tipos de actividades:

As celebracións escolares nas que participamos son:

- “Samagosto”
- Festival de Nadal.
- O Entroido.
- Semana da Prensa.

- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar para este ano 2021-2022.
- Semana do libro.
- Letras Galegas.
- Celebración do Fin de Curso.
- Tamén nas actividades propostas a partires dos proxectos de centro: Biblioteca e Dinamización da lingua.

As saídas escolares veñen xestionadas polo aproveitamento didáctico das mesmas e a concordancia co currículo escolar. Nembargantes condicionaremos ditas saídas ao protocolo COVID, o cal en principio imposibilita calquera saída, salvo que melloren as condicións durante o curso.

O calendario de efemérides é o seguinte:

TRIMESTRE	MES	CELEBRACIÓN/ SAÍDA
1º T	Outubro:	22/10- Día das Bibliotecas escolares. 29/10- Samagosto.
	Novembro:	20N- Día da Infancia 25N- Día Internacional contra a violencia de xénero.
	Decembro:	Festival de Nadal.
2º T	Xaneiro:	30/1 - Día da paz.
	Marzo:	28/2-2/3 Entroido. 8/3- Día da muller traballadora. 15/3 Día Mundial dos Dereitos do Consumidor. 7/3-11/3 Semana da Prensa.
3º T	Abril:	7/4- Día Mundial da Saúde. 19/4 – 22/4 Semana do Libro.
	Maio:	9/5 - Día de Europa 16/5 – 20/5 Semana das Letras Galegas Excursión 5º e 6º Fin de curso.
	Xuño:	5/6 - Día Mundial do Medio Ambiente Festival de fin de curso

21. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.

A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na CC.AA de Galicia no seu artigo 2.3 sinala “Os mestres e as mestras avaliarán tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente, para o cal establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.”

Tendo en conta o anterior na miña programación ten que constar:

- O instrumento de avaliación e os indicadores de logro, que debería conter o Proxecto Curricular da Etapa.
- A autoavaliación da propia programación didáctica, o seu proceso de aplicación e os resultados obtidos.
- Tralo proceso de autoavaliación, deberei definir un plan de mellora vinculado ós indicadores que obtiveran puntuacións máis baixas no instrumento de avaliación, co que se persiga mellorar os resultados académicos do alumnado.

Do anterior, remítome ao punto 13 da miña programación na que contemplo un formato orientativo de autoavaliación da programación didáctica, cos seus indicadores de logro.

22. Adenda: Adaptación COVID-19.

22.1. Obxectivos da adenda.

1. Adaptar esta programación didáctica, deseñada para o ensino presencial, á situación de pandemia coa finalidade de continuar co seu desenvolvemento no caso de ter que recorrer ao ensino non presencial.
2. Incorporar as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior, así como planificar a transición ao ensino non presencial, se esta fose necesaria.
3. Reforzar, partindo dos informes individualizados elaborados a finalización do curso 2020/2021 e da avaliación inicial, os elementos curriculares esenciais e as competencias e aprendizaxes imprescindibles do curso anterior.
4. Axustar o currículo, segundo as necesidades do alumnado derivadas dos resultados da avaliación inicial.
5. Establecer medidas metodolóxicas e organizativas que favorezan o pleno desenvolvemento de todo o alumnado.

22.2. Obxectivos prioritarios a traballar nas áreas coa finalidade de detectar as carencias e necesidades do alumnado.

Unha vez realizadas as entrevistas iniciais, probas de avaliación inicial, exposicións de traballos e dinámicas de aula, serán de prioritario traballo neste curso:

1. Impulsar a competencia dixital, debido sobre todo ao traballo na plataforma EVA Edixgal.
2. Traballo da aula virtual e videoclase para previr as metodoloxías aplicables en caso de confinamento.
3. Traballar a oralidade, exposicións grupais que impliquen unha comunicación verbal e non verbal positiva e controlada.
4. Desenvolver a iniciativa, investigación e traballo práctico, amosan pouca iniciativa na toma de decisións e nas habilidades máis prácticas do coñecemento.
5. Traballar e profundar na lingua castelá, observase un nivel competencial inferior posto que a súa lingua vehicular é o galego principalmente.
6. Mellorar o vocabulario e capacidade de expresión do alumnado.
7. Afondar o cálculo mental e habilidades matemáticas prácticas, non hai fluidez no cálculo nin nas estratexias de resolución de problemas.
8. Formar ao alumnado no manexo da biblioteca, formación de usuarios a fin de desenvolver un traballo autónomo neste espazo.
9. Buscas de información, mellora na obtención, selección e manexo da información obtida na rede, buscas seguras e fiables para obtención da información.
10. Prestar especial atención á área de Ciencias Sociais, existen dificultades xeneralizadas no coñecemento histórico e das institucións e organizacións políticas, económicas e sociais.

22.3. Incorporación das aprendizaxes non adquiridas á programación do curso 21/22.

a) Revisión dos obxectivos de área

Os obxectivos desta área non se modifican.

b) Revisión das competencias clave

As competencias clave non se modifican

c) Revisión dos contidos

Partindo da avaliación inicial, traballaremos os contidos non aprendidos, integrándoos dentro dos deste curso para reforzalos e afianzar eses coñecementos previos antes de amplialos.

22.4. Adaptacións necesarias á docencia non presencial.

a) Metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais (modalidade ensino telemático).

Empregaremos a plataforma normal de traballo EVA, do proxecto Edixgal, coas canles de comunicación propias desta aplicación e a maiores publicaremos algunhas tarefas grupais e proxectos na páxina web.

As videoclases desenvolveranse no horario normal de clase presencial mediante a aplicación da consellería Falemos, a fin de facer as explicacións grupais e seguimento das clases, correccións de tarefas e orientación das metodoloxías e proxectos deseñados, tratando de seguir a programación e planificación presentada nesta programación.

No caso de apreciarse dificultades de conectividade o traballo supervisarse telefonicamente ou mediante a aplicación ABALAR MOBIL. Informaremos á familia para comprobar se é un problema técnico ou didáctico, e poder así orientar do mellor xeito posible o traballo do alumno/a.

b) Metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena (modalidade ensino mixto).

Será o mesmo que no caso de confinamento, sabendo que as videoclases se realizarán en horario de tarde no caso de ser solicitadas polo alumno/a para guiar o traballo. As entregas e revisión de proxectos será tamén mediante a plataforma EVA ou Aula Virtual.

c) Procedementos e instrumentos de avaliación deseñados para o ensino non presencial.

Serán os mesmos que os empregados na concreción curricular de cada estándar de aprendizaxe, valorando as entregas en PDF ou diferentes formatos entregadas na aula virtual ou plataforma EVA.

d) Modo de proveer o dereito á educación ao alumnado que non poida seguir a ensinanza telemática.

Todo o alumnado deste nivel teñen en cesión un equipo Edixgal e comunicaron ter acceso a internet en algún domicilio, aínda que a velocidade de conexión en moitos casos non é a idónea. Existe un equipo de reposto no centro en caso de avaría do equipo. E como último recurso cederase un dos equipos do centro previa sinatura dun acordo de cesión.

e) Mecanismos que o profesorado adoptará para asegurar o seguimento continuo do curso polo alumnado.

Existen unhas dinámicas de planificación e entrega semanal de tarefas no entorno EVA ou aula virtual que o alumnado irá seguindo, no caso de apreciar que un alumno/a non é quen de seguir a planificación deseñada realizaranse chamadas telefónicas ou comunicación mediante ABALAR MOBIL, para orientar á familia e alumnado sobre as dinámicas de traballo.

CEIP DE REFOXOS

Educación Física 5ºEP

Curso 2020-21

Mario Lázaro Juanes

Contido

Base legal.....	3
Introdución e contextualización.....	3
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	4
Concreción dos obxectivos	4
Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.....	4
Concrecións metodolóxicas que require a materia.....	4
Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.....	4
Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	4
Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	5
Medidas de atención á diversidade.....	5
Concreción dos elementos transversais.....	5
Actividades complementarias e extraescolares programadas.....	5
Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	5

Base legal.

Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, LOMCE, que modificou a Lei orgánica 2/200, do 3 de maio, de educación (LOE).

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia e o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde 3,5/2020, do 22 de abril, do Ministerio de Educación e Formación Profesional, pola que se establecen o marco e as directrices de actuación para o terceiro trimestre do curso 2019/2020 e o inicio do curso 2020/2021.

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/2020, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, nas que están determinadas liñas para a preparación do curso 2020/2021.

Orde EFP/5,1/2020, do 20 de xuño, pola que se publican acordos da Conferencia Sectorial de Educación, para o inicio e o desenvolvemento do curso 2020/2021.

Protocolo do 22 de xullo de Adaptación ao Contexto da COVID 19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2020/2021.

Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

Resolución conxunta das Consellerías de Educación, Universidade e Formación Profesional e de Sanidade que aproban as instrucións polas que se incorporan a Declaración de actuacións coordinadas en materia de saúde pública aprobadas polo Consejo Interterritorial do Sistema Nacional de Salud Pública (D.O.G nº 174 bis do 28-08-2020) e a actualización das recomendacións sanitarias do Comité Clínico ao Protocolo do 22 de xullo de adaptación ao contexto da COVID 19 nos centros de ensino non Universitario de Galicia para o curso 2020-2021.

Introdución e contextualización.

O noso centro é un colexio rural cunha área de influencia que abarca as dúas parroquias do interior do Concello de Oia: Loureza e Burgueira. O contexto sociolingüístico é galego falante case na súa totalidade cunha grande influencia do castelán cada curso máis palpable.

O alumnado está agrupado en 5 grupos mixtos: 4º Educación Infantil (7 alumn@s), 5º e 6º Educación Infantil (13 alumn@), 1º e 2º EP (8 alumn@), 3º e 4º EP (10 alumn@), e 5º e 6º EP (6 alumn@). En total este curso temos escolarizadas a 44 crianzas: 20 en infantil e 24 en primaria.

O grupo de quinto está composto por 2 nenos.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

La Educación Física está directamente comprometida con la adquisición del máximo estado de bienestar físico, mental y social posible, en un ambiente saludable. La contribución del área a todas las competencias favorece la perspectiva sistémica de los aprendizajes y el tratamiento integral de los contenidos.

Analizando el perfil competencial del área de Educación Física se aprecia su especial contribución al desarrollo de la competencia matemática y las competencias básicas en ciencia y tecnología. Además aporta una incidencia notable a la competencia de aprender a aprender y la competencia social y cívica. También contribuye al desarrollo de la competencia en comunicación lingüística, la competencia sentido de iniciativa y espíritu emprendedor, la competencia en conciencia y expresión cultural y la competencia digital.

Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología

Cabría diferenciar el tratamiento que desde nuestra área se hace de estas competencias. Por un lado la competencia matemática no parece tener un reflejo en los estándares de aprendizajes evaluables del área de Educación Física. No obstante, y desde una concepción global del proceso de enseñanza-aprendizaje, se puede desarrollar realizando y analizando cálculos (ritmos de carrera, frecuencia cardíaca, puntuaciones,...), utilizando nociones sobre orden, secuencias, cantidades, formas geométricas, leyendo e interpretando diferentes informaciones (mapas, escalas, datos específicos de algún deporte,...), trabajando sobre los ejes y planos corporales, etc.

Sin embargo, la Educación Física contribuye especialmente a las competencias básicas en ciencia y tecnología: el conocimiento de los principios de la naturaleza y más concretamente de todo lo relacionado con el cuerpo humano está en relación directa con nuestros contenidos.

Las actuaciones en Educación Física conllevan poder valorar los efectos de las acciones motrices de forma inmediata, ello posibilita construir y reconstruir con bastante inmediatez estos proyectos encaminados a adecuar las conductas motrices a los criterios de éxito de las situaciones. Este proceso, en ocasiones, se aproxima al propio proceso del conocimiento científico; los hechos y sus efectos, se observan, se identifican y se comprenden, para luego formular hipótesis, validarlas, argumentarlas y así poco a poco ir modelando formas de actuación elementales basadas en la eficacia. Éstas constituyen los principios y reglas de acción motriz.

Los sistemas biológicos, que forman parte esencial de esta dimensión competencial, son también inherentes al área. Un buen conocimiento de nuestro cuerpo humano nos va a permitir gestionar

de una forma mucho más coherente nuestros hábitos de actividad física, alimentación o de higiene, entre otros, contribuyendo además de una forma decisiva a la mejora de la salud. Es fundamental que estos hábitos se afiancen y puedan tener su continuidad no solamente durante la etapa escolar, si no a lo largo de toda la vida.

El conocimiento de los sistemas propios del entorno natural y de la Tierra en general, nos va a permitir que podamos explorar y utilizar nuestro entorno de una forma segura y responsable.

Competencia aprender a aprender

El área contribuye a esta competencia mediante el conocimiento de uno mismo y las propias posibilidades y carencias como punto de partida del aprendizaje, desarrollando un repertorio variado que facilite su transferencia a otros aprendizajes más complejos de manera cada vez más autónoma.

En Educación Física se trata de aprender conductas motrices y aprender desde las conductas motrices; ellas dan identidad al área; inciden muy directamente en el alumno y le llevan a comprometerse profundamente. Se trata de que tome conciencia de cómo se aprende, de cómo se gestionan y controlan de forma eficaz los aprendizajes, de que tome conciencia de las capacidades que intervienen en el aprendizaje (la atención, la concentración, la memoria, la comprensión y expresión, la motivación al logro) para obtener un rendimiento máximo y personalizado de las mismas.

Es por ello que se debe prestar atención a que el alumno aprenda y utilice diferentes estrategias de aprendizaje basadas en el análisis de lo acontecido en la práctica, la formulación de hipótesis antes de practicar, la observación de otros (imitación), la comparación, etc.

El aprendizaje se ve reforzado cuando el alumno comprende la funcionalidad del mismo y las posibilidades de transferencia a otras situaciones. En muchas ocasiones la Educación Física se ha preocupado por la adquisición de habilidades, fuera de contextos significativos, pensando que luego, en las situaciones globales, éstas cobrarían todo su sentido. Hoy sabemos que esto no es así y los aprendizajes concretos (saltar, botar, la derecha en bádminton, etc.) deben solucionar problemas que el alumno ha diagnosticado previamente en la práctica, de lo contrario se convertirán en aprendizajes coyunturales. Por tanto el área desarrolla los aprendizajes fundamentales que posean amplio grado de generalización y transferencia, y hacen referencia a principios, reglas de acción, relaciones, operaciones, métodos para aprender. Cuando un alumno es capaz de aprender por sí mismo o con la ayuda de los demás va logrando confianza y desarrolla su percepción de competencia que es determinante esencial de la adhesión a la práctica de actividad física de manera habitual.

Competencia social y cívica

Las características inherentes del área y a las actividades físicas en general, pero en especial a las que se realizan de forma colectiva, hacen que desde ella se pueda facilitar las relaciones sociales, la integración y el respeto, al mismo tiempo que se puede contribuir al desarrollo de la cooperación y la solidaridad. Son frecuentes las situaciones en las que el alumno debe resolver conflictos, tomar decisiones, interactuar con otras personas y grupos conforme a unas normas, apartado éste fundamental en todos los juegos y actividades, donde su cumplimiento y el respeto a los compañeros/adversarios se erige como una característica esencial en nuestra práctica educativa.

Actitudes de asunción de valores, de respeto a las diferencias o de adopción de un estilo de vida saludable que favorezca al propio alumno, su familia o su entorno social próximo, son también contribuciones de nuestra área a las competencias sociales y cívicas. En este sentido, cobra especial importancia el análisis crítico que se puede hacer de las modas y la imagen corporal que ofrecen los medios de comunicación o de determinados hábitos con arraigo en nuestra sociedad y que no representan un estilo de vida saludable (sedentarismo, consumo de alcohol y tabaco, etc.).

Competencia conciencia y expresión cultural

Son numerosas las interrelaciones entre la Educación Física y esta competencia. Por un lado a través del componente expresivo que tiene la comunicación de ideas o sentimientos de forma estética y creativa, llegando a convertirse en un medio de expresión personal, utilizando los recursos del cuerpo y el movimiento. Para ello se demandan habilidades perceptivas, comunicativas, de sensibilidad y sentido estético, así como imaginación y creatividad.

Por otro lado se produce un acercamiento a distintas manifestaciones culturales, permitiendo su valoración. Esta área es un excelente vehículo para conocer y analizar de forma crítica fenómenos deportivos de gran trascendencia social, prácticas culturales asentadas en el arraigo popular de esta u otras sociedades, incluso algunas en riesgo de desaparición o, por el contrario, nuevas prácticas que se abren paso.

Competencia en comunicación lingüística

El área de Educación Física colabora en la adquisición de la competencia en comunicación lingüística a través de situaciones variadas, de interrelación entre los alumnos o con los docentes, de búsqueda, análisis y exposición de información; de comprensión y explicación de características y normas de juegos, de lectura de cuentos motores, de uso de vocabulario específico del área; etc. Y como en otras áreas, se debe hacer referencia a la valoración de la coherencia en la expresión de ideas, la corrección ortográfica o cualquier otro elemento de esta competencia que no se circunscribe a una sola área.

El área de Educación Física tiene un fuerte componente social y socializador al vivenciar en primera persona unas relaciones personales que se fomentan y trabajan desde nuestra perspectiva educativa, relaciones que pueden ir desde una necesidad de cooperación en

búsqueda de un objetivo común hasta la resolución de conflictos inherentes a la condición humana. En todas ellas es fundamental la concepción del diálogo como herramienta primordial para la convivencia y el desarrollo adecuado de las actividades y tareas.

Competencia de sentido de iniciativa y espíritu emprendedor

La Educación Física colabora con esta competencia en la medida en que emplaza al alumno a tomar decisiones con progresiva autonomía en situaciones en las que debe superarse a sí mismo, perseverar y tener una actitud positiva. De hecho, el área cuenta con un bloque de contenidos dedicado en gran parte a la gestión del alumno de su vida activa, debiendo ser capaz de planificar y gestionar proyectos, responsabilizándose de ellos, con el fin de alcanzar objetivos tanto de forma individual como colectiva. Unidas a estas también son necesarias capacidades de resolución de problemas, de dominio emocional (relajación, control del riesgo, actuación ante un público, etc.), iniciativa, esfuerzo, superación y la búsqueda de éxito.

Competencia digital

En esta área se suelen recoger bastantes datos in situ como evaluación formativa, de cara a conocer los resultados de las acciones para analizarlas y mejorarlas. Los medios informáticos y audiovisuales pueden ser utilizados en el proceso de enseñanza-aprendizaje como herramienta de tratamiento rápido y significativo de las informaciones recogidas. El uso de cámaras digitales de fotografía y video permite de forma casi inmediata visualizar, a través del ordenador y el cañón de proyección, realizaciones de los estudiantes, y de esta forma validar o no acciones y dar sentido o no a proyectos.

Concreción dos obxectivos .

1. Adquirir y enriquecer acciones motrices elementales.
2. Regular esfuerzos con eficacia y seguridad en función de las propias posibilidades.
3. Practicar actividades físicas en el medio natural o en el entorno próximo, conociendo los lugares en los que se desarrollan, participando de su cuidado y conservación.
4. Utilizar los recursos expresivos del cuerpo y el movimiento, para representar y expresar, sensaciones, emociones o ideas de manera eficaz.
5. Adquirir conocimientos y hábitos que les permitan incidir de forma positiva sobre la salud.

6. Utilizar sus capacidades y recursos motrices, cognitivos y afectivos para conocer y valorar su cuerpo y la actividad física.

7. Conocer y practicar juegos, con diversas en diferentes contextos de realización, aprendiendo a actuar con seguridad, trabajando en equipo, respetando las reglas, estableciendo relaciones equilibradas con los demás y desarrollando actitudes de tolerancia y respeto que promuevan la paz, la interculturalidad y la igualdad entre los sexos, y evitando en todo caso, discriminaciones por razones personales, de sexo, sociales y culturales.

8. Adquirir, elegir y aplicar principios y reglas para actuar de forma eficaz y en la práctica de actividades físicas y artístico-expresivas.

9. Conocer, practicar y valorar actividades físicas, deportivas y artísticas propias de Galicia.

10. Confeccionar proyectos encaminados al desarrollo de un estilo de vida activo y saludable.

Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.

Estándares de aprendizaxe

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
			Instrumentos de avaliación /	Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Contidos comúns en Educación Física					
EF - B1 .1	2º- EFB1.1.1 - Investiga, reflexiona e debate de forma	Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as,	INSTRUMENTOS: Asamblea (20%),	CSC CAA CSIEE CD

	<p>guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.</p> <p>Peso: 2.78%</p>	<p>corporal dos modelos publicitarios.</p>				
<p>EF - B1 .1</p>	<p>2º- EFB1.1. 2 - Explica aos seus compañeiros as características dun xogo practicado na clase.</p> <p>Peso: 2.78%</p>				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCL CAA CSC CSIEE</p>
<p>EF - B1 .1</p>	<p>2º- EFB1.1. 3 - Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.</p> <p>Peso:</p>	<p>Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>

	4%					
EF - B1 .1	<p>2º- EFB1.1. 4 - Recoñe ce as conduta s inapropi adas que se produce n na práctica deportiv a.</p> <p>Peso: 2.71%</p>	<p>Recoñece as condutas inapropiad as que se producen na práctica deportiva.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
EF - B1 .2	<p>2º- EFB1.2. 1 - Utiliza as novas tecnolox ías para localizar a informac ión que se lle solicita.</p> <p>Peso: 2.71%</p>				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CD CAA CSIEE CCL</p>
EF - B1 .2	<p>2º- EFB1.2. 2 - Present a os seus traballos atenden do as pautas proporci</p>				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CCL CD CAA</p>

	<p>onadas, con orde, estrutura e limpeza.</p> <p>Peso: 2.71%</p>					
EF - B1 .2	<p>2º- EFB1.2. 3 - Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.</p> <p>Peso: 2.71%</p>				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as,</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea (20%),</p>	<p>CCL CSC</p>
EF - B1 .3	<p>2º- EFB1.3. 1 - Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da</p>				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>

	<p>competencia motriz.</p> <p>Peso: 4%</p>					
EF - B1.3	<p>2º- EFB1.3. 2 - Demostrar cierta autonomía resolviendo problemas motores.</p> <p>Peso: 4%</p>	<p>Demuestra cierta autonomía resolviendo problemas motores.</p>			<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSIEE CAA CCEC CSC</p>
EF - B1.3	<p>2º- EFB1.3. 3 - Incorporar en sus rutinas o cuidado e hixiene do corpo.</p> <p>Peso: 4%</p>	<p>Incorporar en sus rutinas o cuidado e hixiene do corpo.</p>			<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA</p>
EF - B1.3	<p>2º- EFB1.3. 4 - Participar en la recollida e organiza</p>	<p>Participar en la recollida e organización de material utilizado nas</p>			<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de</p>	<p>CSC</p>

	<p>ción de material utilizado nas clases.</p> <p>Peso: 2.45%</p>	<p>clases.</p>				<p>observación (20%),</p>	
<p>EF - B1 .3</p>	<p>2º- EFB1.3.5 - Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.</p> <p>Peso: 4%</p>	<p>Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.</p>				<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>Bloque 2: O corpo: imaxe e percepción</p>							
<p>EF - B2 .1</p>	<p>2º- EFB2.1.1 - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e</p>	<p>Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.</p>				<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA</p>

	<p>nenas da clase.</p> <p>Peso: 4%</p>					
EF - B2 .2	<p>2º- EFB2.2. 1 - Coñece e identifica as partes do corpo propias e do compañeiro/a.</p> <p>Peso: 4%</p>	<p>Coñece e identifica as partes do corpo propias e do compañeiro/a.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CSC CAA</p>
EF - B2 .2	<p>2º- EFB2.2. 2 - Domina o equilibrio estático, sen axuda, variando o centro de gravidade e en base de sustentación estable.</p> <p>Peso: 2.1%</p>	<p>Domina o equilibrio estático, sen axuda, variando o centro de gravidade en base de sustentación estable.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),</p>	<p>CSC CAA</p>

<p>EF - B2 .2</p>	<p>2º- EFB2.2. 3 - Iníciase no equilibri o dinámic o. Peso: 2.1%</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas, INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>EF - B2 .2</p>	<p>2º- EFB2.2. 4 - Reaccio na corporal mente ante estímulo s sinxelos visuais, auditivo s e táctiles, dando resposta s motrices que se adapten ás caracter ísticas deses estímulo s, diminuín do os tempos de resposta . Peso: 5%</p>	<p>Reacciona corporalm ente ante estímulos sinxelos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices que se adapten ás característ icas deses estímulos, diminuínd o os tempos de resposta.</p>		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
<p>Bloque 3: Habilidades motrices</p>					

<p>EF - B3 .1</p>	<p>2º- EFB3.1. 1 - Desprázase de distintas formas, variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial .</p> <p>Peso: 5%</p>	<p>Desprázase de distintas formas, variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>
<p>EF - B3 .1</p>	<p>2º- EFB3.1. 2 - Salta de distintas formas, variando os puntos de apoio, amplitudes e frecuencias, con coordinación e boa orientación espacial .</p> <p>Peso: 5%</p>	<p>Salta de distintas formas, variando os puntos de apoio, amplitudes e frecuencias, con coordinación e boa orientación espacial.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>
<p>EF</p>	<p>2º-</p>				<p>PROCEDEMENTOS:</p>	<p>CSC</p>

<p>- B3 .1</p>	<p>EFB3.1.3 - Realiza as habilidades que impliquen manexo de obxectos con coordinación dos segmentos corporais, iniciando os xestos axeitados.</p> <p>Peso: 1.59%</p>			<p>Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),</p>	<p>CCEC CAA</p>
<p>EF - B3 .1</p>	<p>2º- EFB3.1.4 - Realiza xiros sobre o eixo lonxitudinal variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.</p> <p>Peso: 1.59%</p>	<p>Realiza xiros sobre o eixo lonxitudinal variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.</p>		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>

EF - B3 .1	<p>2º- EFB3.1. 5 - Equilibr a o corpo en distintas posturas intentan do controla r a tensión, a relaxaci ón e a respiraci ón.</p> <p>Peso: 5%</p>	<p>Equilibra o corpo en distintas posturas intentando controlar a tensión, a relaxación e a respiración.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>
Bloque 4: Actividades físicas artístico expresivas						
EF - B4 .1	<p>2º- EFB4.1. 1 - Represe nta persona xes e situació ns, mediant e o corpo e o moveme nto con desinhib ición e esponta neidade.</p> <p>Peso: 1.34%</p>	<p>Represent a personaxe s e situacións, mediante o corpo e o movement o con desinhibici ón e espontane idade.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCEC CSC CAA</p>

<p>EF - B4 .1</p>	<p>2º- EFB4.1. 2 - Reprodu ce corporal mente una estrutur a rítmica sinxela. Peso: 3%</p>	<p>Reproduc e corporalm ente una estrutur a rítmica sinxela.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCEC CSC CAA</p>
<p>EF - B4 .1</p>	<p>2º- EFB4.1. 3 - Realiza bailes e danzas sinxelas represe ntativas da cultura galega e doutros culturas. Peso: 1.2%</p>	<p>Realiza bailes e danzas sinxelas representa tivas da cultura galega e doutros culturas.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCEC CAA CSC CSIEE</p>
<p>Bloque 5: Actividade física e saúde</p>						
<p>EF - B5 .1</p>	<p>2º- EFB5.1. 1 - Cumpre as normas básicas do coidado do corpo en relación coa hixiene, con</p>	<p>Cumpre as normas básicas do coidado do corpo en relación coa hixiene, con autonomía</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CSIEE CAA</p>

	<p>autonomía.</p> <p>Peso: 4%</p>					
EF - B5.1	<p>2º- EFB5.1.2 - Adopta hábitos alimentarios saludables</p> <p>Peso: 0.82%</p>	<p>Adopta hábitos alimentarios saludables</p>			<p>PROCEDIMENTOS: Intercambios orales con alumnos/as,</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común (5%),</p>	<p>CSC CSIEE CAA</p>
EF - B5.1	<p>2º- EFB5.1.3 - Incorpora a a su rutina diaria a actividad de física como agente de salud.</p> <p>Peso: 0.82%</p>	<p>Incorpora a su rutina diaria a actividad física como agente de salud.</p>			<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
EF - B5.2	<p>2º- EFB5.2.1 - Identifica e señala los riesgos individuales e colectivos</p>	<p>Identifica e señala los riesgos individuales e colectivos de aquellas actividades físicas que va conociendo e</p>			<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CAA CSC</p>

	daquelas actividades físicas que vai coñecendo e practicando. Peso: 3%	practicando.				
Bloque 6: Os xogos e actividades deportivas						
EF - B6 .1	2º- EFB6.1.1 - Pon en práctica as tácticas elementais dos xogos. Peso: 0.51%	Pon en práctica as tácticas elementais dos xogos.			PROCEDIMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CSC CSIEE CAA
EF - B6 .1	2º- EFB6.1.2 - Utiliza as regras dos xogos en situación de cooperación e oposición. Peso: 3%	Utiliza as regras dos xogos en situación de cooperación e oposición.			PROCEDIMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CSC CSIEE CAA

<p>EF - B6 .2</p>	<p>2º- EFB6.2. 1 - Practica xogos libres e xogos organiza dos, recoñec endo as súas caracter ísticas e diferenz as.</p> <p>Peso: 3%</p>	<p>Practica xogos libres e xogos organiza dos, recoñecen do as súas característ icas e diferenzas</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CAA CSIEE CSC</p>
<p>EF - B6 .2</p>	<p>2º- EFB6.2. 2 - Investig a e coñece xogos tradicion ais de Galicia.</p> <p>Peso: 1.27%</p>	<p>Investiga e coñece xogos tradicionai s de Galicia.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CCEC CD CAA CSC</p>
<p>EF - B6 .2</p>	<p>2º- EFB6.2. 3 - Realiza distintos xogos tradicion ais de Galicia seguid o as regras básicas.</p> <p>Peso:</p>	<p>Realiza distintos xogos tradicionai s de Galicia seguid o as regras básicas.</p>			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CCEC CSC CAA</p>

	1.27%					
EF - B6 .3	2º- EFB6.3. 1 - Realiza activida des no medio natural. Peso: 1.27%	Realiza actividade s no medio natural.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CSC CAA
EF - B6 .3	2º- EFB6.3. 2 - Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha activida de fóra do centro. Peso: 1.27%	Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CSC CAA

Concrecións metodolóxicas que require a materia.

La selección y organización de las actividades por cursos vendrá condicionada por las características del alumnado, la coherencia de los itinerarios de enseñanza-aprendizaje, el contexto, la lógica interna de las distintas actividades de cada bloque, la relevancia cultural en el contexto próximo, la conexión con elementos transversales, los argumentos afectivos que influyen

en el aprendizaje (intereses, representaciones, necesidades del alumno, etc.) y por la posibilidad de ser reutilizados en otras situaciones y momentos.

El género como construcción social es un aspecto que todavía sigue condicionando la persistencia de estereotipos que determinan que algunas actividades sean consideradas más apropiadas para las chicas y otras para los chicos. Este hecho es un aspecto que puede limitar las experiencias motrices en las que se pueden introducir tanto unas como otros. Que esto sea así, depende de factores como la tradición histórica y cultural asociada a los tipos de actividades, de la imagen que de determinadas actividades transmiten los medios de comunicación, las percepciones del alumnado sobre las mismas (influenciadas por sus experiencias previas y opiniones de sus otros significativos), lo que se entiende como “normal” en un contexto de práctica concreto (en el que se han eliminado los estereotipos de género en relación a algunas actividades), etc.

Desde la Educación Física tenemos la ocasión y la responsabilidad de intervenir para contrarrestar la influencia de los estereotipos de género u otros rasgos de exclusión y contribuir a la consecución de una igualdad efectiva y real de oportunidades para todos. Algunas de las acciones que podemos realizar son: ofrecer un tratamiento diversificado y equilibrado de actividades por itinerario de enseñanza-aprendizaje, preservar la seguridad afectiva y emocional del alumno en todos los tiempos pedagógicos, no tolerando los comportamientos excesivamente competitivos y agresivos y siendo tajantes con discriminaciones “de baja intensidad” como comentarios malintencionados, gestos de desprecio, etc., priorizar en la elección de actividades aquellas que no tengan estereotipos de género, para que todo el alumno se pueda sentir identificado e intervenir de forma explícita sobre lo que significa la construcción social del género cuando se elijan actividades con estereotipos para poder reconstruir ese ideario colectivo.

Los aprendizajes del bloque 1, acciones motrices individuales, van en dos direcciones. En la primera se quiere poner de relieve, por un lado, la necesidad de que cada alumno y alumna se conozca realmente, desde la práctica, para poder mejorar a través de proyectos de acción concretos, y, por otro, tome una mayor conciencia de los aspectos esenciales (equilibrio en el desplazamiento, coordinación en el encadenamiento de acciones, impulsión adecuada, conocimiento de las posiciones del cuerpo y sus segmentos en la acción, actitud tónica, anticipación y memorización de acciones, referencias espacio temporales, etc.) que ha de considerar en cada actividad (atletismo, natación, patinaje, gimnasia, etc.) para poder aprender y progresar. La ayuda de los compañeros y/o del docente, le puede aportar información sobre sus producciones, seguridad y confianza en el riesgo, ayuda en la realización y estímulo para actuar con mayor eficacia y método. En la segunda, se propone mejorar el nivel de gestión de las capacidades físicas, a través, por ejemplo, de las carreras de resistencia o de larga duración por su facilidad de puesta en práctica en cualquier entorno. Se trata de que cada alumno y cada alumna, con ayuda del profesorado, conozca sus límites y la gestión de sus capacidades en este

tipo de tareas, para establecer proyectos de acción, tendentes a adaptar el ritmo a la duración o a la distancia y a poner en evidencia y, en su caso, mejorar sus capacidades aeróbicas. Con este tipo de trabajos el alumnado conoce las repercusiones fisiológicas y los efectos del esfuerzo en el organismo, adquiere mayor conocimiento personal, controla mejor sus recursos energéticos, sabe aceptar y ser constante en el esfuerzo, etc. Todo ello le aporta conocimientos, recursos y experiencias que le ayudarán a mantener en un futuro su vida física.

Para alcanzar los aprendizajes solicitados en el bloque 2, acciones motrices de oposición, resulta imprescindible la interpretación correcta de las acciones de un oponente, la toma de la mejor decisión, la oportunidad del momento de llevarla a cabo y la ejecución de dicha decisión. La atención, la anticipación, el engaño y la previsión de las consecuencias de las propias acciones en el marco del objetivo de superar al contrario, son algunas de las adaptaciones que exige la lógica interna de las prácticas motrices de este bloque.

Los aprendizajes del bloque 3, acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición, van en dos direcciones. En la primera se pretende comprobar si se adquieren, perfeccionan y enriquecen las acciones motrices elementales y si se construyen otras de mayor complejidad combinando o encadenando las primeras. A lo largo de la etapa el alumnado mejorará su eficacia y su ejecución motriz, su coordinación y disociación motriz, el control y la anticipación de sus acciones. Será capaz de ir seleccionando las más apropiadas para adaptar sus conductas a situaciones y medios variados. En la segunda se persigue comprobar si el alumnado, al practicar actividades de colaboración y colaboración-oposición, actúa de forma consciente y en razón de intenciones determinadas por la finalidad del juego y por la lectura de la situación, siempre cambiante y cargada de incertidumbre, que proviene de compañeros y adversarios. También se debe observar si es capaz de identificar y aplicar reglas y principios de acción propios de este tipo de actividades, tales como, crear un desequilibrio a su favor, progresar y orientarse hacia la portería, desmarcarse en un espacio libre estratégico, permuta de roles con otros participantes, elección de estrategias individuales o colectivas. Podremos observar cómo el alumnado se ve sumergido en un conjunto de reacciones emocionales que van unidas al juego y a lo que se juega, que deberá controlar y dominar.

Los aprendizajes del bloque 4, acciones motrices en el medio natural, persiguen que el alumnado regule su energía a lo largo de la actividad, tome informaciones y referencias para construir el desplazamiento más económico, establezca correspondencias entre el plano y el terreno, aprecie distancias, direcciones, relieves y tiempos, etc.,

En el bloque 5, acciones motrices con intenciones artísticas o expresivas, se invita a que el alumnado pueda llegar a elaborar una creación, individualmente o en grupo, en función de sus capacidades, con o sin materiales u objetos, apoyada o no en soportes sonoros (cuyas características dinamicen la acción y sugieran diferentes calidades de movimiento). Vertebrándola en torno a diversos registros que demanden la creatividad (argumentos, imágenes, temas,

costumbres, etc.), encadenando diferentes elementos (secuencias, movimientos, ritmos, formas, cambios de energía, actos, etc.), estructurando el espacio escénico y utilizando diferentes lenguajes corporales unidos a otras expresiones poéticas (mediante la expresión motriz y/o verbal). Se debe buscar una puesta en escena acorde con el mensaje y la estética, valorando las potencialidades de cada uno de cara a la realización individual o colectiva, coordinando las propuestas de todos en función de un proyecto y alternando roles de actor, coreógrafo, espectador, etc.

Los aprendizajes del bloque 6, gestión de la vida activa y valores, son de naturaleza diversa. Podemos señalar varios agrupamientos:

1. Reglas y principios para actuar. Es muy interesante facilitar la práctica y la reflexión al alumnado, para volver a construir la acción más pensada y ajustada a los fines perseguidos. Se trata de que verbalice y tome conciencia del juego, del aprendizaje, del proceso de sus acciones, de las formas de actuar, de las operaciones utilizadas para realizar las tareas, de los obstáculos encontrados, para que, al tiempo que lleva a cabo las tareas, conozca el porqué y el para qué de ellas, de manera que vaya construyendo, de forma significativa, conocimientos y saberes.

2. Actividad física, hábitos posturales, higiénicos y alimenticios. El alumnado debe relacionar positivamente la práctica correcta y habitual de actividad física con la mejora de la salud individual y social. Así mismo, debe afirmar la necesidad de mantener adecuados hábitos posturales, higiénicos y alimenticios, que contribuyan al desarrollo de actitudes responsables hacia su propio cuerpo y de valores referidos a la salud. Será importante incidir tanto en el conocimiento de las normas higiénicas y de atuendo, como en su cumplimiento en las sesiones de Educación Física.

3. Efectos fisiológicos de la realización de actividad física relacionados con la salud. El alumnado deberá ser capaz de identificar los principales efectos fisiológicos cuando realiza actividad física. Se prestará especial atención a su frecuencia cardíaca y respiratoria en distintas intensidades de esfuerzo y relacionarlas con las diferentes zonas de trabajo.

4. Aceptación de las diferentes realidades corporales. Se trata de constatar si el alumnado va logrando una imagen de sí mismo cada vez más real y global, tanto en lo que se refiere a sus limitaciones y fortalezas motrices, cuando supera esfuerzos físicos (dimensión orgánica), al tomar decisiones (dimensión cognitiva), al reaccionar emocionalmente ante cualquier situación de juego (dimensión afectiva), y al relacionarse con los demás (dimensión social). La positiva valoración personal y el respeto a uno mismo llevan a considerar actitudes de progreso personal más que metas o resultados estandarizados. El conocimiento y la comprensión del propio cuerpo, su propia aceptación, el respeto del de los demás, la actitud crítica con los modelos corporales en los medios de comunicación, en la publicidad e internet, etc., son aspectos de vivencia personal que condicionan la autoestima.

5. Reconocimiento del patrimonio cultural. Debe evaluarse si, mediante la utilización de actividades físicas de tradición local tales como las danzas folclóricas y los juegos y deportes tradicionales, el alumnado práctica, conoce y valora nuestra cultura popular, como parte del patrimonio aragonés. Del mismo modo se prestará atención a las más habituales en el contexto general del alumnado para dotar de significatividad a lo realizado en el ámbito escolar.

6. Construcción de la vida activa. La promoción de estilos de vida activos y saludables es uno de los propósitos que se le atribuye a la Educación Física. Es por ello que es necesario partir de un modelo pedagógico para favorecer climas motivacionales óptimos, ya que si se sienten motivados y las experiencias educativas son positivas será más fácil que la actividad física acabe formando parte de su estilo de vida. A lo largo de toda la escolaridad obligatoria, hay que conseguir que el alumnado adquiera los conocimientos, las competencias y los hábitos necesarios para mantenerse en buena salud y para poder realizar de forma autónoma, una adecuada gestión y mantenimiento de su vida física. Los esfuerzos del profesorado deberán ir orientados a ofrecer tiempos de reflexión y darles pautas para cumplir las recomendaciones internacionales de actividad física moderada-vigorosa para su edad (60 minutos todos los días).

7. El desarrollo de valores individuales, sociales y medio ambientales. La Educación Física participa de forma fundamental en la educación en valores. Dominar las emociones en una situación de riesgo controlado, anticipar y valorar riesgos, etc., posibilita ir construyendo principios de seguridad individual y colectiva. La educación para la convivencia, fundamentalmente en lo que se refiere al trabajo sobre la construcción e integración de reglas de vida y funcionamiento colectivo (basados en la participación democrática, la autonomía personal, el respeto a la diversidad, el desarrollo del sentido crítico, la oposición frente a la intolerancia y la violencia, etc.), puede reforzarse desde la vivencia de situaciones motrices en las que el alumnado juegue con la norma y concilie el deseo de “ganar” y “poder más” con el respeto a las convenciones y a las personas. No se trata de reprimir pulsiones del individuo activo, sino de orientarlas y canalizarlas para la mejora individual y colectiva. El área de Educación Física debe participar del desarrollo de conductas sostenibles y ecológicas. Las situaciones vinculadas al bloque 4 son óptimas para abordar e inculcar valores como el respeto, el cuidado, la responsabilidad individual y colectiva al realizar una salida, la sostenibilidad y la conservación de la naturaleza.

El maestro ha venido trabajando con conceptos emanados de las habilidades perceptivo-motrices (esquema corporal, lateralidad, etc.) y de las habilidades motrices básicas. Esta propuesta curricular antepone la conexión que debe existir entre el alumno y la cultura física de su contexto, para que tenga mayor potencialidad educativa, dejando a los maestros que trabajen esos conceptos integrados en las actividades de cada uno de los bloques propuestos.

El desarrollo eficaz de este currículo precisa un enfoque metodológico que se adecue a las posibilidades del centro, tanto de espacios, como de otro tipo de recursos. Así, por ejemplo, el proceso de enseñanza-aprendizaje en la escuela rural se caracteriza por tener grupos-clase con

un escaso número de estudiantes que pueden tener diferentes edades. Esto conlleva relaciones interpersonales ricas y profundas basadas en la cooperación así como la posibilidad de individualizar y personalizar más la enseñanza. En el diseño de situaciones de aprendizaje se tendrá en cuenta esta singularidad. El profesorado deberá desarrollar una programación que garantice que el alumno realice actividades variadas dentro de un mismo itinerario de enseñanza-aprendizaje adaptando el nivel de exigencia a cada estudiante según su curso. Para conseguir esto se recomienda realizar programaciones de carácter bianual o trianual. Cada tres años el alumno que pertenece a esa agrupación recibiría aprendizajes relacionados pero en orden creciente de dificultad. La redacción de los estándares de aprendizaje evaluables para cada bloque de contenido facilita esta tarea organizativa. Al trabajar sobre actividades globales es más sencillo individualizar el grado de exigencia para cada nivel. El conocimiento exhaustivo del tratamiento de cada una de las actividades permitirá al profesorado adaptar las situaciones a las condiciones particulares de cada grupo-clase.

El docente de Educación Física, a través de su forma de actuar en el aula, se configura como un agente determinante en el grado de implicación de su alumno en el aula y en la práctica de actividad física presente y futura. El estilo docente es la forma (intencionada o no) de generar por parte del profesor, ambientes de aprendizaje que facilitan el número, el tipo y la calidad de las interacciones sociales que experimenta el alumno en un contexto educativo. Tomando como referencia investigaciones que relacionan la forma de proceder del profesorado y las consecuencias motivacionales para el alumno a nivel de comportamiento, afectivo y cognitivo, podemos ir configurando un estilo docente capaz de generar climas de aprendizaje óptimos en el aula. De esta forma estaremos satisfaciendo las necesidades psicológicas básicas del alumno (percepción de competencia, autonomía y relación con los demás) y contribuyendo a fomentar hábitos positivos y de relevancia acordes con los propósitos establecidos en el sistema educativo actual. Los ámbitos de la intervención didáctica que configuran el ambiente de aprendizaje en la educación física escolar son variados pero según la dirección que tomen las decisiones del profesorado se fomentará un clima óptimo de aprendizaje o no. Se deberá prestar atención a aspectos como informar sobre los objetivos a conseguir a diferentes niveles (unidad didáctica, sesión y situaciones de trabajo), diseñar propuestas de aprendizaje orientadas al proceso y no al resultado únicamente, estructurar la información en las tareas, focalizar la información en los elementos controlables por el alumno (aplicar las reglas de acción y fomentar la implicación cognitiva del alumno), desarrollar experiencias de “éxito controlado y fracaso controlado”, reforzar que mejorar el nivel de aprendizaje se realiza a través de la práctica, fomentar durante las sesiones la regulación emocional, dar la posibilidad de elección de tareas durante las unidades didácticas, combinar diferentes modelos disciplinarios durante el proceso de enseñanza-aprendizaje (modelos estáticos y dinámicos), reconocer el progreso individual y de la mejora por factores como la atención, la perseverancia, etc., utilizar evaluaciones privadas y significativas

para el aprendizaje, diseñar sesiones basadas en la variedad, diseñar tareas (situaciones) que promuevan el reto, aprovechar el carácter lúdico inherente a las actividades para fomentar una motivación intrínseca, implicar a los participantes en diferentes tipos de liderazgo asumiendo diferentes roles a lo largo del proceso de enseñanza-aprendizaje, posibilitar diferentes formas de agrupamiento, hacer agrupaciones flexibles y heterogéneas, diseñar evaluaciones diagnósticas que permitan al alumno establecer necesidades de aprendizaje concretas, implicar al participante en su evaluación, posibilitar oportunidades y tiempo para el progreso, ayudar a los practicantes a programar la práctica, etc.

El área de Educación Física implica un conocimiento vivenciado de sus contenidos. Éstos suelen ser relevantes y significativos para el alumno y poseen una peculiar motivación intrínseca. El alumno tiene necesidad de moverse libre y espontáneamente, cuenta con una exuberante motricidad espontánea que el profesorado enriquecerá y dará cauce en sus propuestas prácticas.

Es importante evaluar las posibilidades de éxito de los alumnos al diseñar las propuestas de aprendizaje, así como crear las condiciones adecuadas para que intervengan con confianza en el éxito y seguridad en las propias capacidades. Se valorarán sus producciones y se les permitirá visualizar el éxito de las mismas con vistas a suscitar y mantener la motivación. El profesorado debe permitir la confrontación del estudiante con la complejidad, siempre y cuando ésta esté a su alcance, teniendo en cuenta que un aprendizaje no es nunca la suma de elementos simples, sino una construcción progresiva de una realidad global y compleja, cargada de relaciones y susceptible de ser analizada.

Lo importante para el tratamiento didáctico es el proceso y no las marcas o resultados, que deben servir para darse cuenta de sí los primeros están adquiridos/dominados o no. Progresar supone perfeccionar el aprendizaje y pasar de un comportamiento a otro más elaborado o adaptado.

En la construcción de aprendizajes, el alumno y la alumna se ven confrontados a nuevas realidades (nuevas actividades y situaciones), que debe conocer e integrar en sus esquemas de conocimiento. Éstos, gracias a la información que procede de las actuaciones, se reelaboran y modifican constantemente y se hacen más complejos, y tienen la posibilidad de ser transferidos o utilizados en otras situaciones y contextos. El proceso de aprendizaje requiere, entre otros aspectos, que el alumno encuentre sentido a las tareas que realiza para implicarse en un proceso que requiere esfuerzo, compensado por la funcionalidad que adquiere el aprendizaje significativo. Hay actividades que se ven muy facilitadas como el caso de las que se desarrollan en el medio natural, al igual que la realización de proyectos globalizados e interdisciplinares.

Partiendo de la idea de que aprender es una actividad interna al discente y dirigida por él mismo, en la orientación y guía de los procesos de aprendizaje, se le permitirá formularse claramente una intención antes de comenzar a actuar, tener medios para identificar el resultado de

esta acción y poder modificar los medios de todo tipo utilizados en función del éxito o fracaso de la misma. Es muy interesante facilitar la práctica y la reflexión al alumno, para volver a construir la acción más pensada y ajustada a los fines perseguidos. Se trata de que verbalice y tome conciencia del juego, del aprendizaje, del proceso de sus acciones, de las formas de actuar, de las operaciones utilizadas para realizar las tareas, de los obstáculos encontrados, para que, al tiempo que lleva a cabo las tareas, conozca el porqué y el para qué de ellas, de manera que vaya construyendo, de forma significativa, conocimientos y saberes.

El objetivo durante las sesiones de Educación Física se centra en polarizar la atención de los estudiantes hacia aspectos relevantes de las situaciones planteadas y simplificar la fase de procesamiento de la información. En muchos casos al alumno se les puede orientar en términos condicionales (si... entonces...) cuando acometen las tareas de aprendizaje. Se pretende que el alumno identifique primero un estímulo determinado, y lo relacionen con una respuesta o grupo de respuestas concretas. La finalidad en el planteamiento de esta clase de trabajo sería la de facilitar la organización del conocimiento que los estudiantes van consiguiendo en el aprendizaje del contenido correspondiente, llegando a predecir el comportamiento (para... hay que...) facilitando los procesos de autonomía durante la acción.

Del mismo modo, y con relación a las inteligencias múltiples, el área de Educación Física trabaja y puede desarrollar cada una de las ocho inteligencias mediante actividades motrices como por ejemplo: actividades de estrategia (lógico-matemática), psicomotrices y cuentos motores (lingüística), de estructuración espacio-temporales y modificadas (espacial), artístico expresivas (musical), cooperativas (interpersonal), de imagen corporal (intrapersonal), al aire libre y en el medio natural (naturalista) y las actividades de los cinco bloques vinculados a la acción motriz (corporal-kinestésica).

La metodología que utiliza el profesorado constituye un elemento fundamental y se refiere al conjunto de criterios y decisiones que organizan la acción didáctica en el aula. Lo que pretende el docente cuando toma decisiones metodológicas, es facilitar los procesos de aprendizaje. El papel del profesorado consiste en estimular, enriquecer y multiplicar las experiencias del alumno, variando o diversificando las situaciones, conduciéndole a usar útiles y recursos que posee, y que no utiliza normalmente, para suscitar su interés y aumentar sus posibilidades de adaptación.

El profesorado del área de Educación Física cuando aborda diferentes actividades tiene la posibilidad de utilizar diferentes metodologías como la asignación de tareas, el aprendizaje cooperativo, la enseñanza recíproca, los programas individuales, aprendizaje comprensivo de los juegos deportivos, etc. Deberán ser seleccionadas para facilitar la adquisición de recursos por parte del alumno que les permitan reflexionar, evaluar y autoevaluarse, autorregularse, perseverar en el aprendizaje, responsabilizarse o esforzarse para mejorar y finalizar con éxito su aprendizaje.

Materials e recursos didácticos que se van utilizar.

Tendo en conta as circunstancias actuais o material será desinfectado e posto en corentena.

Cráterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 1: Acciones motrices individuales					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 1.1. Resolver encadenamientos de situaciones motrices con diversidad de estímulos y condicionantes espacio-temporales, seleccionando y combinando las habilidades motrices básicas y adaptándolas a las condiciones establecidas de forma eficaz, en actividades físico deportivas individuales.	Cri. EF. 1.1. Combinar acciones motrices individuales para implicarse en proyectos de acción tendentes a mejorar sus resultados y/o planificar y realizar un encadenamiento con cierto grado de dificultad.	Cri. EF. 1.1. Integrar acciones motrices individuales para realizar proyectos de acción tendentes a mejorar sus resultados y/o diseñar y realizar un encadenamiento elaborado con la intención de mostrarlo a otros.	Cri. EF. 1.1. Comprender y resolver acciones motrices individuales para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de la actividad.	Cri. EF. 1.1. Comprender y resolver acciones motrices individuales, con la ayuda docente, para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de la actividad.	Cri. EF. 1.1. Realizar e identificar acciones motrices individuales para ajustar los movimientos corporales a las demandas de las situaciones.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 2: Acciones motrices de oposición					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 2.1. Resolver retos tácticos elementales propios del juego y de actividades físicas, con oposición, aplicando principios y reglas de acción para resolver las situaciones motrices, actuando de forma	Cri. EF. 2.1. Resolver, analizar y valorar su actuación en diferentes problemas motrices encadenando acciones de oposición (por ejemplo, de lucha, de cancha dividida u otras).	Cri. EF. 2.1. Resolver y analizar diferentes situaciones motrices de oposición (por ejemplo, de lucha, de cancha dividida u otras).	Cri. EF. 2.1. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver situaciones en las que se realicen acciones motrices de oposición.	Cri. EF. 2.1. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver, con la ayuda docente, situaciones en las que se realicen acciones motrices de oposición.	Cri. EF. 2.1. Identificar el sentido del juego en la práctica de actividades de oposición.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 2: Acciones motrices de oposición					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
individual, y desempeñando las diferentes funciones implícitas en juegos y actividades.					

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 3: Acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 3.1. Resolver encadenamientos de situaciones motrices con diversidad de estímulos y condicionantes espacio-temporales, seleccionando y combinando las habilidades motrices básicas y adaptándolas a las condiciones establecidas de forma eficaz, en actividades físicas de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.1. Encadenar con autonomía varias manipulaciones de objetos de manera eficaz tanto en juegos de cooperación-oposición como en juegos de cooperación.	Cri. EF. 3.1. Encadenar varias manipulaciones de objetos tanto en juegos de cooperación-oposición como en juegos de cooperación.	Cri. EF. 3.1. Comprender y resolver acciones motrices para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de las situaciones de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.1. Comprender y resolver acciones motrices, con la ayuda docente, para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de las situaciones de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.1. Realizar e identificar acciones motrices para ajustar los movimientos corporales a las demandas de las situaciones de cooperación y cooperación-oposición.
Cri. EF. 3.2. Resolver retos tácticos elementales propios del juego y de actividades físicas, con o sin oposición, aplicando principios y reglas de acción para resolver las situaciones motrices, actuando de forma coordinada y cooperativa y desempeñando las diferentes funciones implícitas en juegos y actividades.	Cri. EF. 3.2. Encadenar acciones de forma autónoma para resolver situaciones cooperativas y/o situaciones de cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Encadenar acciones para resolver situaciones cooperativas y/o situaciones de cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver con éxito situaciones sencillas en las que se realicen acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver, con la ayuda docente, situaciones sencillas en las que se realicen acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Identificar el sentido del juego, en la práctica de actividades de cooperación y cooperación-oposición, para adaptar su conducta motriz.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 4: Acciones motrices en el medio natural					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 4.1. Resolver encadenamientos de situaciones motrices con diversidad de estímulos y condicionantes espacio-temporales, seleccionando y combinando las habilidades motrices básicas y adaptándolas a las condiciones establecidas de forma eficaz, en actividades físico deportivas en el medio natural.	Cri. EF. 4.1. Combinar con autonomía acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Combinar con la ayuda del docente, acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Comprender y resolver acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Comprender y resolver, con la ayuda docente, acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Realizar e identificar acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 5: Acciones motrices con intenciones artísticas o expresivas					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 5.1. Utilizar los recursos expresivos del cuerpo y el movimiento, de forma estética y creativa, comunicando sensaciones, emociones e ideas en acciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Combinar el uso de recursos expresivos del cuerpo y del movimiento para elaborar producciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Utilizar recursos expresivos del cuerpo y del movimiento para elaborar producciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Comprender el uso de recursos expresivos del cuerpo y del movimiento para elaborar producciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Comprender los recursos expresivos del cuerpo y del movimiento resolviendo estructuras rítmicas simples, canciones gesticuladas, juego simbólico, etc., para elaborar producciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Conocer e identificar alguno de los recursos expresivos del cuerpo y del movimiento (usando estructuras rítmicas simples, canciones gesticuladas, juego simbólico...) para elaborar producciones con intención artística o expresiva.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 6: Gestión de la vida activa y valores					

CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 6.1. Relacionar y generalizar los conceptos específicos de educación física y los introducidos en otras áreas con la práctica de actividades físico deportivas y artístico expresivas.	Cri. EF. 6.1. Relacionar y analizar contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Identificar y analizar contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Identificar contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Identificar, globalmente y con ayuda, contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Conocer, con ayuda, contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.
Cri. EF. 6.2. Reconocer y argumentar los efectos que sobre la salud y el bienestar ejercen el ejercicio físico, la higiene, la alimentación, los hábitos posturales y las medidas de seguridad, manifestando una actitud responsable hacia uno mismo.	Cri. EF. 6.2. Reconocer e interiorizar los efectos que sobre la salud y el bienestar ejercen el ejercicio físico, la higiene, la alimentación, los hábitos posturales y las medidas de seguridad, manifestando una actitud responsable hacia uno mismo.	Cri. EF. 6.2. Reconocer e interiorizar la importancia de cumplir las normas referentes al cuidado del cuerpo, manifestando una actitud responsable hacia uno mismo.	Cri. EF. 6.2. Reconocer la importancia de cumplir las normas referentes al cuidado del cuerpo.	Cri. EF. 6.2. Mostrar interés por cumplir las normas referentes al cuidado del cuerpo.	Cri. EF. 6.2. Mostrar interés por cumplir, con ayuda, las normas referentes al cuidado del cuerpo.
Cri. EF. 6.3. Mejorar el nivel de gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo en cuenta sus posibilidades y su relación con la salud.	Cri. EF. 6.3. Mejorar, con la ayuda docente, el nivel de gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo en cuenta sus posibilidades y su relación con la salud.	Cri. EF. 6.3. Experimentar el nivel de gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo en cuenta sus posibilidades y su relación con la salud.	Cri. EF. 6.3. Iniciarse, a partir de conceptos básicos y la experimentación personal, en la gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo en cuenta sus posibilidades y su relación con la salud.		
Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés e iniciativa individual y trabajo en equipo.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés e iniciativa individual y trabajo en equipo.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.
Cri. EF. 6.5. Conocer, practicar y valorar la	Cri. EF. 6.5. Identificar y practicar la	Cri. EF. 6.5. Conocer y practicar la	Cri. EF. 6.5. Conocer y practicar la	Cri. EF. 6.5. Conocer actividades físicas,	Cri. EF. 6.5. Conocer y practicar diferentes juegos

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 6: Gestión de la vida activa y valores					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto general y del entorno próximo aragonés manifestando respeto hacia el entorno y el medio natural en el que se desarrollan.	diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto general y del entorno próximo aragonés, manifestando respeto hacia el entorno y el medio natural en el que se desarrollan.	diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto cercano y del entorno próximo aragonés, manifestando respeto hacia el entorno y el medio natural en el que se desarrollan.	diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto cercano y del entorno próximo aragonés.	lúdicas, deportivas y artísticas, así como sus normas básicas y características.	infantiles populares.
Cri. EF. 6.6. Extraer y elaborar información relacionada con temas de interés (actividades, proyectos, visitas, experiencias, etc.) y compartirla, utilizando fuentes de información determinadas y haciendo uso de las tecnologías de la información y la comunicación como recurso de apoyo al área para generar conocimiento relacionado con la participación en la actividad física de manera regular.	Cri. EF. 6.6. Extraer y elaborar información relacionada con temas de interés (actividades, proyectos, visitas, experiencias, etc.) y compartirla, utilizando fuentes de información determinadas y haciendo uso de las tecnologías de la información y la comunicación como recurso de apoyo al área.				

En cada evaluación:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PORCENTAJE NA CALIFICACIÓN
Ferramentas de avaliación del traballo competencial	40
Probas de avaliación escritas	30
Evidencias dos estándares de aprendizaxe	30
Calificación total	

A final de curso:

	PORCENTAXE NA NOTA FINAL
1. ^a Avaliación	30
2. ^a Avaliación	30
3. ^a Avaliación	40
Calificación total	

Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

Entre as dúas primeiras semanas de clase levarán a cabo diferentes observacións e probas de avaliación inicial para, a través delas, comprobar o nivel de competencias curriculares que cada alumno posúe despois do verán.

As mesmas consistirán na realización de diferentes exercicios de recordo dos contidos e procedementos máis importantes traballados no curso anterior, que potencien a aprendizaxe das competencias craves determinadas na LOMCE.

Destas probas obteranse varios resultados que nos darán luz para comezar o curso no punto de partida en que se atope a maioría do alumnado e promover actuacións e traballos individualizados e/ou colectivos para cada un ofrecidos a aqueles alumnos/as que o necesiten.

Así mesmo poderemos decidir neste momento que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (AL), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

A través dela poderemos elaborar unha descrición do grupo contestándonos entre outras a unha serie de cuestións do tipo:

1. Número de alumnos

2. Funcionamento do grupo (falan moito, cambian con facilidade de actividade ...)
3. Que fortalezas ten no grupo en canto ao desenvolvemento de obxectivos curriculares?
4. Que necesidades ten o grupo e como se van abordar? (Planificación de estratexias metodolóxicas, xestión de aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas ...)
5. Que fortalezas se identifican no grupo en canto a aspectos competenciais?

Medidas de atención á diversidade.

Para levar a cabo un plan específico de medias de atención á diversidade e á inclusión do alumnado e máis especificamente do alumnado con algún tipo de necesidade específica de apoio educativo (N.E.A.E.) partiremos da avaliación inicial levada a cabo nas 2 primeiras semanas do curso e descrita as súas actuacións no punto 9 desta programación anual.

Despois de elaborar a descrición do grupo unha vez realizada a avaliación inicial, deberemos recoller as necesidades individuais de cada alumno/a, así como as necesidades grupais da aula en xeral.

Neste punto podemos servirmos dunha serie de cuestións que podemos contestarnos do tipo:

1. Cales son os alumnos que necesitan un maior seguimento ou persoalización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe? (Ter en conta aos alumnos con necesidades educativas, con altas capacidades, e outras con necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar...).
2. Que medidas organizativas imos adoptar? (Planificación de reforzos, localización de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
3. Que medidas curriculares imos adoptar? Que recursos imos empregar?
4. Que modelo de seguimento imos utilizar con cada un/a de eles?
5. Cada canto e como imos avaliar os seus progresos?

Así mesmo poderemos decidir que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (Ao)/Ao), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

Concreción dos elementos transversais.

A concreción dos elementos transversais, realizaranse a través de tódalas áreas, sempre tendo en conta as circunstancias actuais.

Actividades complementarias e extraescolares programadas.

As actividades que levarán a cabo ao longo do curso, tanto complementarias como extraescolares, quedan reflectidas na Programación Xeral Anual (PXA), aprobadas por todo o Claustro de profesores/as e polo Consello Escolar do Centro.

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Neste apartado pretendo promover a reflexión docente e a autoavaliación da realización e o desenvolvemento de programacións didácticas. Para iso, ao finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de preguntas que nos permitan avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo propónse unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto, pódese realizar ao final de cada trimestre para recoller as melloras no seguinte.

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descritores e desempeños competenciais			

Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			

CEIP DE REFOXOS

Inglés 5ºEP

Curso 2021-22

ANA ISABEL REFOJOS ÁLVAREZ

Contido

Base legal.....	3
Introdución e contextualización.....	3
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	4
Concreción dos obxectivos	6
Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.....	7
Concrecións metodolóxicas que require a materia.....	19
Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.....	19
Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	19
Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.....	22
Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	23
Medidas de atención á diversidade.....	24
Concreción dos elementos transversais.....	24
Actividades complementarias e extraescolares programadas.....	25
Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	25

Base legal.

Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, LOMCE, que modificou a Lei orgánica 2/200, do 3 de maio, de educación (LOE).

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia e o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde 3,5/2020, do 22 de abril, do Ministerio de Educación e Formación Profesional, pola que se establecen o marco e as directrices de actuación para o terceiro trimestre do curso 2019/2020 e o inicio do curso 2020/2021.

Orde EFP/5,1/2020, do 20 de xuño, pola que se publican acordos da Conferencia Sectorial de Educación, para o inicio e o desenvolvemento do curso 2021/2022.

Protocolo do 22 de xullo de Adaptación ao Contexto da COVID 19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021/2022.

Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

Resolución conxunta das Consellerías de Educación, Universidade e Formación Profesional e de Sanidade que aproban as instrucións polas que se incorporan a Declaración de actuacións coordinadas en materia de saúde pública aprobadas polo Consejo Interterritorial do Sistema Nacional de Salud Pública (D.O.G nº 174 bis do 28-08-2020) e a actualización das recomendacións sanitarias do Comité Clínico ao Protocolo do 22 de xullo de adaptación ao contexto da COVID 19 nos centros de ensino non Universitario de Galicia para o curso 2021-2022.

Introdución e contextualización.

O noso centro é un colexio rural cunha área de influencia que abarca as dúas parroquias do interior do Concello de Oia: Loureza e Burgueira. O contexto sociolingüístico é galego falante case na súa totalidade cunha grande influencia do castelán cada curso máis palpable.

O alumnado está agrupado en 5 grupos mixtos: Infantil (4ºEI, 5ºEI e 6ºEI), 1º e 2º EP, 3º e 4º EP e 5º e 6º EP. En total este curso temos escolarizadas a 44 crianzas: 20 en infantil e 24 en primaria.

O grupo de 5ºEP está composto por 2 crianzas (2 nenos) e tendo en conta a posibilidade de que se produza a necesidade de alternar determinados períodos de docencia presencial con outros de docencia non presencial durante o curso 2020/2021, faise imprescindible establecer adaptacións no marco da organización do currículo e da metodoloxía didáctica. Todas esas medidas están establecidas na ADDENDA da presente programación.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

La **comunicación lingüística**—se centra en el uso del inglés como lengua vehicular para la comunicación oral y escrita.

El impulso de esta competencia por medio del aprendizaje de una lengua extranjera implica que el alumno mejora su habilidad para expresarse tanto oralmente como por escrito. Desarrolla esta competencia al utilizar el registro y el discurso adecuado para cada situación lingüística que se le presenta.

La competencia lingüística del alumno mejora a medida que reconoce y domina gradualmente las reglas de funcionamiento de la lengua extranjera. Para ayudarse, puede recurrir a su lengua materna y reflexionar sobre el proceso de aprendizaje de la nueva lengua.

Las actividades que se presentan permiten que el alumno adquiera y desarrolle las cuatro destrezas (comprensión oral, comprensión escrita, expresión oral y expresión escrita), reforzando en todo momento el aprendizaje de la lengua con las reglas gramaticales que subyacen en el estudio del inglés.

La **Competencia matemática** alude a la habilidad de razonar. Supone hacer juicios, tomar decisiones y llegar a conclusiones por medio de un proceso de resolución de problemas y de la aplicación coherente de la lógica. La aplicación de los conceptos matemáticos a la vida cotidiana resulta también importante.

Para adquirir esta competencia el alumno debe conocer y utilizar el sistema numérico y sus símbolos. Debe estar familiarizado con los distintos modos de expresarse y encontrar soluciones en términos numéricos, mientras que la competencia lingüística le permite razonar, desarrollar argumentos, formular hipótesis, así como hacer uso de razonamientos deductivos e inductivos, etc.

Con frecuencia las actividades están ligadas a procesos matemáticos. Se plantean al alumno tareas de razonamiento y lógica, incluidas las tareas matemáticas, de forma oral y escrita. Así, el curso ayuda a desarrollar y fomentar esa competencia.

Las **competencias en ciencia y tecnología** consisten en ser capaz de comprender hechos y fenómenos. Implica hacer predicciones basadas en lo que se ha oído o leído en relación a los hábitos alimenticios, la salud o el entorno, o ser consumidores responsables en su vida cotidiana.

Se ofrece un amplio abanico de textos orales y escritos con contenido claro y detallado sobre esos temas, animando así al alumno a comprender hechos y fenómenos y a predecir las consecuencias. El alumno mejora su competencia en inglés, al tiempo que adquiere ese conocimiento.

Para poder tratar la información y adquirir **competencia digital** el alumno debe saber leer, analizar y transmitir la información que ha extraído de textos en inglés de todo tipo. Debe estar capacitado para escoger y organizar la información que escucha y lee. A su vez, esta competencia está directamente relacionada con la integración de los recursos multimedia en el proceso de aprendizaje.

Gracias a las actividades interactivas online y el material *Digital Minds* se ayuda al alumno a ser más competente en el uso de la tecnología digital. Además, hay textos en los que el manejo de la información juega un papel crucial, sin descuidar las otras competencias.

Aprender a aprender centra la atención del alumno en lo que se espera de este para que aprenda inglés. También se refiere a la habilidad para memorizar y autoevaluarse. Ambas habilidades se encuentran presentes en cualquier proceso de aprendizaje en el que se pida al alumno que forme hipótesis sobre el lenguaje, utilizando la abundante variedad de ejemplos de la vida real que se introducen en los textos.

Se desafía al alumno para que se implique de forma activa en el proceso de aprendizaje al manejar contenido lingüístico. Presenta las reglas lingüísticas de modo sutil para que el alumno haga sus deducciones e hipótesis de forma natural, basándose en los principios de “gramática universal” intrínsecos a la adquisición de una lengua.

Además, presentando una lección cada tres unidades específica para el repaso de conceptos aprendidos, el curso conlleva un proceso continuo de autoevaluación, lo que, a su vez, refuerza la competencia de **Aprender a aprender**. A lo largo del proceso de aprendizaje se anima constantemente al alumno para que tome parte en el aprendizaje cooperativo, otro pilar para Aprender a aprender, y así, el inglés se convierte en el instrumento para pensar, y para interpretar y representar la realidad.

Las **competencias sociales y cívicas** consisten en descubrir y familiarizarse con los diferentes fundamentos sociales y culturales que subyacen en el idioma inglés. Por otro lado, el respeto y otros valores se refuerzan por medio del trabajo en parejas y en grupos.

Se presenta aspectos culturales- siempre con el inglés como lengua vehicular- que se ocupan no solo de la sociedad y las costumbres del Reino Unido, sino también de otras zonas del mundo angloparlante, como son Australia y Estados Unidos. Fomenta el respeto y los valores en una sociedad en constante cambio, donde el pluralismo cultural destaca entre los principios del siglo XXI.

Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor quiere decir ser capaz de acercarse al proceso de aprendizaje de manera autónoma o, si no, cooperar con otros para completar cualquier tarea que se proponga.

Se anima al alumno a trabajar con autonomía, ensalzando su sentido de la responsabilidad y autoconocimiento al tiempo que fomenta la creatividad y la imaginación. Además, puesto que la evaluación está estrechamente ligada con el sentido crítico y los juicios de valor se pueden alcanzar a nivel individual o de grupo, se refuerzan también los valores del respeto, tolerancia y comprensión (hacia ellos mismos y hacia sus compañeros).

El alumnado participará en actividades que le permitan afianzar el espíritu emprendedor y la iniciativa empresarial a partir de la creatividad, la autonomía, la iniciativa, el trabajo en equipo, la confianza en uno mismo y el sentido crítico.

El descubrimiento y el enriquecimiento propio se encuentran tras la **Conciencia y expresiones culturales**. Esta competencia desarrolla la habilidad de comprender y evaluar de forma crítica las manifestaciones culturales y artísticas. Al igual que las competencias sociales y cívicas, esta competencia fortalece los valores humanos.

Concreción dos obxectivos .

- a) **Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia**, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- b) **Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo**, de esfuerzo y responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- c) **Adquirir habilidades para la prevención y para la resolución pacífica de conflictos**, que les permitan desenvolverse con autonomía en el ámbito familiar y doméstico, así como en los grupos sociales con los que se relacionan.
- d) **Conocer, comprender y respetar las diferentes culturas y las diferencias entre las personas**, la igualdad de derechos y oportunidades de hombres y mujeres y la no discriminación de personas con discapacidad.
- e) Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y **desarrollar hábitos de lectura**.

- f) **Adquirir en, al menos, una lengua extranjera la competencia comunicativa básica** que les permita expresar y comprender mensajes sencillos y desenvolverse en situaciones cotidianas.
- g) **Desarrollar las competencias matemáticas básicas** e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.
- h) **Conocer los aspectos fundamentales de las Ciencias de la Naturaleza, las Ciencias Sociales, la Geografía, la Historia y la Cultura.**
- i) **Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las tecnologías de la información y la comunicación** desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.
- j) **Utilizar diferentes representaciones y expresiones artísticas** e iniciarse en la construcción de propuestas visuales y audiovisuales.
- k) **Valorar la higiene y la salud**, aceptar el propio cuerpo y el de los otros, respetar las diferencias y utilizar la educación física y el deporte como medios para favorecer el desarrollo personal y social.
- l) **Conocer y valorar los animales** más próximos al ser humano y adoptar modos de comportamiento que favorezcan su cuidado.
- m) **Desarrollar sus capacidades afectivas** en todos los ámbitos de la personalidad y en sus relaciones con los demás, así como una actitud contraria a la violencia, a los prejuicios de cualquier tipo y a los estereotipos sexistas.
- n) **Fomentar la educación vial** y actitudes de respeto que incidan en la prevención de los accidentes de tráfico.

Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1 T 2 T 3			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	

Bloque 1: Comprensión de textos orais

PLE-B1.1	<p>5º-PLEB1.1 - Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de medios audiovisuais ou da Internet.</p> <p>Peso: 2.13%</p>	<p>Comprende o sentido global e a información máis importante de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá adecuados á súa idade, procedentes de medios audiovisuais ou da Internet.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta (50%),</p>	CCL
PLE-B1.2	<p>5º-PLEB1.2 - Comprende os puntos principais e reconece palabras e expresións coñecidas en textos orais (xogos de ordenador, peticións, instrucións) sobre temas do seu interese, expresados con claridade e que contén con apoio visual en soporte papel ou dixital.</p> <p>Peso: 2.13%</p>	<p>Comprende os puntos principais e reconece palabras e expresións coñecidas en textos orais sobre temas do seu interese, expresados con claridade e con apoio visual.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as,</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común (5%),</p>	CCL
PLE-B1.2	<p>5º-PLEB1.3 - Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet.</p> <p>Peso: 2.13%</p>	<p>Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten sobre temas familiares.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as,</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común (5%),</p>	CCL CD CAA

PLE-B1.3	5º-PLEB1.4 - Escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper. Peso: 2.13%	Escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CSC
PLE-B1.3	5º-PLEB1.5 - Amosa interese e respecto polas intervencións orais alleas en prol da mellora da súa pronuncia, entoación e acentuación. Peso: 2.13%	Amosa interese e respecto polas intervencións orais alleas.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CSC

Bloque 2: Producións de textos orais

PLE-B2.1	5º-PLEB2.1 - Participa de forma activa en situacións reais ou simuladas de comunicación, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles. Peso: 2.13%	Participa de forma activa en situacións reais ou simuladas de comunicación, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as, INSTRUMENTOS: Producións orais (10%),	CCL
PLE-B2.1	5º-PLEB2.2 - Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás habituais. Peso: 2.13%	Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás habituais. Sabe a metade dos contenidos traballados.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Diario de clase (3%),	CSC
PLE-B2.2	5º-PLEB2.3 - Amosa unha actitude de escoita atenta. Peso: 2.13%	Amosa unha actitude de escoita atenta.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CSC CCL

	Peso: 2.13%						
	5º-PLEB2.4 - Produce textos orais propios, sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas, dramatizacións) utilizando distintos soportes multimedia.	Produce textos orais propios, sinxelos e breves utilizando distintos soportes multimedia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as, INSTRUMENTOS: Producións orais (10%),	CCL CD CSC
PLE-B2.2							
	Peso: 2.13%						
	5º-PLEB2.5 - Recorda as ideas principais dun texto escoitado e fai un resumo breve sobre o mesmo.	Recorda as ideas principais dun texto escoitado	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as, INSTRUMENTOS: Caderno de clase (25%),	CCL
PLE-B2.3							
	Peso: 2.13%						
	5º-PLEB2.6 - Manifesta interese e respecto polas opinións do seus compañeiros/as.	Manifesta interese e respecto polas opinións do seus compañeiros/as.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CCL CSC
PLE-B2.3							
	Peso: 2.13%						
	5º-PLEB2.7 - Recoñece a diversidade lingüística da súa contorna como elemento enriquecedor.	Recoñece a diversidade lingüística da súa contorna como elemento enriquecedor.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Diario de clase (3%),	CCL
PLE-B2.4							
	Peso: 2.13%						
	5º-PLEB2.8 - Comeza a utilizar correctamente e progresivamente aspectos fonéticos básicos, do ritmo, da	Comeza a utilizar correctamente e progresivamente aspectos fonéticos básicos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CAA
PLE-B2.4							

acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais comprensibles.

Peso: 2.13%

Bloque 3: Comprensión de textos escritos

PLE-B3.1	5º-PLEB3.1 - Comprende información básica escrita en notas, tendas e medios de transporte, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.	Comprende información básica escrita en notas, tendas e medios de transporte, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL
	Peso: 2.13%						
PLE-B3.1	5º-PLEB3.2 - Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo, con apoio visual, procedente dos medios de comunicación adaptados á súa competencia lingüística e acorde coa súa idade.	Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo, con apoio visual, procedente dos medios de comunicación adaptados á súa competencia lingüística e acorde coa súa idade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CD
	Peso: 2.13%						
PLE-B3.2	5º-PLEB3.4 - Emprega algunhas estratexias básicas para a comprensión lectora	Emprega algunhas estratexias básicas para a comprensión lectora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CAA
	Peso: 2.13%						
PLE-B3.2	5º-PLEB3.5 - Selecciona contos, narracións ou outro material	Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca da aula para a súa lectura	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CSIEE

escrito da biblioteca da aula para a súa lectura autónoma, acordes á súa idade e intereses e respectando as súas normas de funcionamento.

Peso: 2.13%

PLE-B3.3	5º-PLEB3.6 - Formula hipóteses sinxelas a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan e compróbaas.	autónoma, acordes á súa idade e intereses e respectando as súas normas de funcionamento.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as, INSTRUMENTOS: Posta en común (5%),	CCL CAA CSIEE
	Peso: 2.13%						

PLE-B3.3	5º-PLEB3.7 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Formula hipóteses sinxelas a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan e compróbaas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CAA
	Peso: 2.13%						

PLE-B3.4	5º-PLEB3.8 - Amosa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos.	Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CSIEE
	Peso: 2.13%						

PLE-B3.4	5º-PLEB3.9 - Amosa interese pola corrección, ortografía básica, puntuación e presentación dos textos escritos.	Amosa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as, INSTRUMENTOS: Caderno de clase (25%),	CCL
	Peso: 2.13%						

Bloque 4: Producción de textos escritos

PLE-B4.1	5º-PLEB4.1 -	Elabora textos	X	X	X	PROCEDEMENTOS:	CCL
----------	--------------	----------------	---	---	---	----------------	-----

	Elabora textos sinxelos relacionados con temas da súa vida cotiá, experiencias e actividades na aula, traballados previamente de forma oral.	sinxelos relacionados con temas da súa vida cotiá, experiencias e actividades na aula, traballados previamente de forma oral.				Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	
	Peso: 2.13%						
PLE-B4.1	5º-PLEB4.2 - Escribe diálogos simples, a partir de modelos, respectando a estrutura gramatical coñecida e as normas ortográficas básicas.	Escribe diálogos simples, a partir de modelos, respectando a estrutura gramatical coñecida e as normas ortográficas básicas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL
	Peso: 2.13%						
PLE-B4.2	5º-PLEB4.3 - Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersonal (invitacións, notas, avisos).	Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL
	Peso: 2.13%						
PLE-B4.2	5º-PLEB4.4 - Amosa interese polo uso guiado das TIC para producir textos e presentacións e transmitir información escrita.	Amosa interese polo uso guiado das TIC para producir textos e presentacións e transmitir información escrita.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CD CSC
	Peso: 2.13%						
PLE-B4.7	5º-PLEB4.6 - Produce	Produce mensaxes escritas breves:	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,	CAA CSIEE

mensaxes
escritas breves:
notas e avisos,
instrucións ou
normas, cartas,
felicitacións,
carteis, folletos,
cómics o
descricións de
lugares, gustos
ou afeccións)

Peso: 2.13%

INSTRUMENTOS: Escala de
observación (20%),

5º-PLEB4.7 -
Produce textos
escritos
significativos, en
soporte papel ou
dixital, de forma
individual ou en
parella seguindo
o modelo
traballado
(elaboración
dunha enquisa,
SMS,
correspondencia
persoal simple
en soporte papel
ou dixital
falando de si
mesmo/a e da
súa contorna
inmediata ?).

Peso: 2.13%

Produce textos
escritos
significativos, en
soporte papel ou
dixital, de forma
individual ou en
parella seguindo o
modelo traballado.

X X X

PROCEDEMENTOS: Análise das
produccións dos alumnos/as,
INSTRUMENTOS: Textos escritos
(35%),

CCL
CAA

5º-PLEB4.8 -
Uso do
dicionario
bilingüe e
doutros
materiais de
consulta para a
elaboración de
textos.

Peso: 2.13%

Uso do dicionario
bilingüe e doutros
materiais de
consulta para a
elaboración de
textos.

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,
INSTRUMENTOS: Lista de
control/cotexo (10%),

CCL
CAA

5º-PLEB4.9 -
Presenta os
seus textos con
caligrafía clara e
limpeza:
evitando riscos,
inclinación de
liñas etc.

Peso: 2.13%

Presenta os seus
textos con caligrafía
clara e limpeza.

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,
INSTRUMENTOS: Lista de
control/cotexo (10%),

CCL

PLE-B4.7

PLE-B4.8

PLE-B4.8

Peso: 2.13%

PLE-B4.8	5º-PLEB4.10 - Utiliza a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica básica.	Utiliza a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica básica.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL
----------	---	--	---	---	---	--	-----

Peso: 2.13%

Bloque 5: Coñecemento da lingua en consciencia intercultural

PLE-B5.1	5º-PLEB5.1 - Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividades) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.	Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividades) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CAA CSC
----------	---	---	---	---	---	--	-------------------

Peso: 2.13%

PLE-B5.2	5º-PLEB5.2 - Participa en actividades de aprendizaxe individuais e colectivas, respecta as ideas dos e das demais e contribúe ó traballo en grupo	Participa en actividades de aprendizaxe individuais e colectivas, respecta as ideas dos e das demais e contribúe ó traballo en grupo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CAA
----------	--	---	---	---	---	--	------------

Peso: 2.13%

PLE-B5.2	5º-PLEB5.2 - Amosa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a	Amosa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CCL CSC
----------	---	--	---	---	---	--	------------

súa cultura.

Peso: 2.13%

PLE-B5.3	5º-PLEB5.3 - Inicia e remata as interaccións adecuadamente.	Inicia e remata as interaccións adecuadamente.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CAA CSC
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.4	5º-PLEB5.4 - Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe en distintos contextos	Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe en distintos contextos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CAA CSC
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.5	5º-PLEB5.5 - Identifica en textos simples: as formas de presente e pasado simple, a afirmación e a negación.	Identifica en textos simples: as formas de presente e pasado simple, a afirmación e a negación.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.6	5º-PLEB5.6 - Expresa, identifica e distingue actividades variadas de rutina, lecer	Expresa, identifica e distingue actividades variadas de rutina, lecer.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CAA
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.7	5º-PLEB5.7 - Describe unha escena sinxela dicindo o que hai nela, compara dúas ilustracións e identifica as diferenzas, entre outras.	Describe unha escena sinxela dicindo o que hai nela, compara dúas ilustracións e identifica as diferenzas, entre outras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CAA
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.8	5º-PLEB5.8 -	Describe con máis	X	X	X	PROCEDEMENTOS:	CCL

	Describe con máis detalle o seu aspecto físico, gustos, afeccións de si mesmo/a e doutra persoa.	detalle o seu aspecto físico, gustos, afeccións de si mesmo/a e doutra persoa.				Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CAA
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.9	5º-PLEB5.9 - Expresa e distingue as indicacións para chegar a un lugar, así como as instrucións dentro e fóra da aula.	Expresa e distingue as indicacións para chegar a un lugar, así como as instrucións dentro e fóra da aula.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CAA
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.10	5º-PLEB5.10 - Diferenza preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información.	Diferenza preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información. Sabe a metade dos contenidos traballados.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.11	5º-PLEB5.11 - Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e persoa, e usa correctamente os nexos básicos.	Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e persoa, e usa correctamente os nexos básicos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL
	Peso: 2.13%						
PLE-B5.12	5º-PLEB5.12 - Memoriza rutinas lingüísticas coñecidas para desenvolverse nas interaccións dentro e fóra da aula.	Memoriza rutinas lingüísticas coñecidas para desenvolverse nas interaccións dentro e fóra da aula.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CAA
	Peso: 2.13%						

PLE-B5.14	<p>5º-PLEB5.14 - Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións de aula ou fora da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente.</p> <p>Peso: 2.13%</p>	<p>Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións de aula ou fora da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	CCL CAA
PLE-B5.15	<p>5º-PLEB5.15 - Compara aspectos lingüísticos e culturais das línguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais e de manifestacións artísticas</p> <p>Peso: 2.13%</p>	<p>Compara aspectos lingüísticos e culturais das línguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	CCL CAA
PLE-B5.13	<p>5º-PLEB5.16 - Establece similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula e na súa contorna próxima</p> <p>Peso: 2.13%</p>	<p>Establece similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	CCL CSC
PLE-B5.17	<p>5º-PLEB5.17 - Valorara as línguas como instrumento de comunicación, para aprender a acecarse a outras culturas</p> <p>Peso: 2.13%</p>	<p>Valorara as línguas como instrumento de comunicación.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	CCL CSC

Concrecións metodolóxicas que require a materia.

El enfoque metodológico es interactivo y no es sólo que la comunicación en inglés juegue un papel crucial, sino que es también la lengua vehicular para impartir información sobre otras culturas y sociedades, así como los valores que las rigen. A su vez, esto ayuda a los profesores a hacer realidad en el centro objetivos educativos más amplios. A lo largo del curso, se abarca una gran variedad de temas culturales y artísticos por medio de diferentes actividades.

Con objeto de fomentar las competencias cultural y social, se presentan actividades relacionadas con aspectos del mundo angloparlante en las que la cultura y el arte juegan un importante papel.

El principal objetivo es la adquisición del inglés y su cultura. Esta lengua sirve después como instrumento para hacer juicios con valores coherentes sobre cualquier manifestación del idioma inglés, ya sea oral o escrito.

Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.

Recursos online Edixgal.

Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.

Bloque 1. Comprensión de textos orales

- **Identificar** el sentido general, la información esencial y los puntos principales en textos orales muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso muy frecuente, , articulados con claridad y lentamente y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas habituales y concretos relacionados con las propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotidianos predecibles o relativos a áreas de necesidad inmediata, en los ámbitos personal, público y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas y no distorsionen el mensaje, se pueda volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y se cuente con apoyo visual o con una clara referencia contextual.

- **Conocer y aplicar** las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión del sentido general, la información esencial o los puntos principales del texto.
- **Identificar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos concretos y significativos**, sobre vida cotidiana, relaciones interpersonales, comportamiento y convenciones sociales, y **aplicar** los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una comprensión adecuada del texto.
- **Distinguir** la función o funciones comunicativas principales del texto y un repertorio limitado de sus exponentes más habituales, así como los patrones discursivos básicos.
- **Reconocer** los significados más comunes asociados a las estructuras sintácticas básicas propias de la comunicación oral.
- **Reconocer** un repertorio limitado de léxico oral de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con las experiencias, necesidades e intereses, y utilizar las indicaciones del contexto y de la información contenida en el texto para hacerse una idea de los significados probables de palabras y expresiones que se desconocen.
- **Discriminar** patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación básicos y reconocer los significados e intenciones comunicativas generales relacionados con los mismos.

Bloque 2. Producción de textos orales

- **Participar de manera simple y comprensible en conversaciones muy breves** que requieran un intercambio directo de información en áreas de necesidad inmediata o sobre temas muy familiares, en un registro neutro e informal, utilizando expresiones y frases sencillas y de uso muy frecuente, normalmente aisladas o enlazadas con conectores básicos, aunque en ocasiones la pronunciación no sea muy clara, sean evidentes las pausas y titubeos y sea necesaria la repetición, la paráfrasis y la cooperación del interlocutor para mantener la comunicación.
- **Conocer y saber aplicar las estrategias básicas** para producir textos orales monológicos o dialógicos muy breves y sencillos.
- **Conocer aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos**, concretos y significativos, y aplicar los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una producción oral adecuada al contexto, respetando las convenciones comunicativas más elementales.
- **Cumplir la función comunicativa principal** del texto, utilizando un repertorio limitado de sus exponentes más frecuentes y de patrones discursivos básicos..
- **Manejar estructuras sintácticas básicas** (p. e. enlazar palabras o grupos de palabras con conectores básicos como “y”, “entonces”, “pero”, “porque”) aunque se sigan cometiendo errores básicos de manera sistemática.

- **Conocer y utilizar un repertorio limitado de léxico oral** de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con los intereses experiencias y necesidades.
- **Articular, de manera por lo general comprensible** pero con evidente influencia de la primera u otras lenguas, un repertorio muy limitado de patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación básicos, adaptándolos a la función comunicativa que se quiere llevar a cabo.
- **Hacerse entender en intervenciones breves y sencillas**, aunque resulten evidentes y frecuentes los titubeos iniciales, las vacilaciones, las repeticiones y las pausas para organizar, corregir o reformular lo que se quiere decir.
- **Interactuar de manera muy básica**, utilizando técnicas muy simples, lingüísticas o no verbales para iniciar, mantener o concluir una conversación.

Bloque 3. Comprensión de textos escritos

- **Identificar el tema, el sentido general, las ideas principales e información específica en textos muy breves y sencillos**, en lengua estándar, y con un léxico de alta frecuencia, y en los que el tema tratado y el tipo de texto le resulten muy familiares, cotidianos o de necesidad inmediata, siempre y cuando se pueda releer lo que no se ha entendido, se pueda consultar un diccionario y se cuente con apoyo visual y contextual.
- **Conocer y saber aplicar las estrategias básicas** más adecuadas para la comprensión del sentido general, la información esencial o los puntos principales del texto.
- **Identificar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos** concretos y significativos, sobre vida cotidiana, condiciones de vida, relaciones interpersonales y convenciones sociales, y aplicar los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una comprensión adecuada del texto.
- **Distinguir la función o funciones comunicativas** del texto y un repertorio limitado de sus exponentes más habituales, así como los patrones discursivos básicos.
- **Reconocer los significados más comunes asociados a las estructuras sintácticas** básicas propias de la comunicación escrita.
- **Reconocer un repertorio limitado de léxico escrito** de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con sus experiencias, necesidades e intereses, e inferir del contexto y de la información contenida en el texto los significados probables de palabras y expresiones que se desconocen.
- **Reconocer los signos ortográficos básicos**, así como símbolos de uso frecuente e identificar los significados e intenciones comunicativas generales relacionados con los mismos.

Bloque 4. Producción de textos escritos

- **Construir textos muy cortos y sencillos**, compuestos de frases simples aisladas, en un registro neutro, utilizando con razonable corrección las convenciones ortográficas básicas y los principales signos de puntuación, para hablar de sí mismo, de su entorno más inmediato y de aspectos de su vida cotidiana, en situaciones familiares y predecibles.
- **Conocer y aplicar las estrategias básicas** para producir textos escritos muy breves y sencillos.
- **Conocer aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos** concretos y significativos y aplicar los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una producción escrita adecuada al contexto.
- **Cumplir la función comunicativa principal del texto escrito**, utilizando un repertorio limitado de sus exponentes más frecuentes y de patrones discursivos básicos.
- **Manejar estructuras sintácticas básicas**, aunque se sigan cometiendo errores básicos de manera sistemática.
- **Conocer y utilizar un repertorio limitado de léxico escrito** de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con sus intereses, experiencias y necesidades.
- **Aplicar patrones gráficos y convenciones ortográficas básicas** para escribir con razonable corrección palabras o frases cortas que se utilizan normalmente al hablar, pero no necesariamente con una ortografía totalmente normalizada.

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

En cada avaliación:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CALIFICACIÓN
Ferramentas de avaliación del traballo competencial	40
Probas de avaliación escritas	30
Evidencias dos estándares de aprendizaxe	30
Calificación total	

A final de curso:

	PORCENTAXE NA NOTA FINAL
1. ^a Avaliación	30
2. ^a Avaliación	30
3. ^a Avaliación	40
Calificación total	

Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

Entre as dúas primeiras semanas de clase levarán a cabo diferentes observacións e probas de avaliación inicial para, a través delas, comprobar o nivel de competencias curriculares que cada alumno posúe despois do verán.

As mesmas consistirán na realización de diferentes exercicios de recordo dos contidos e procedementos máis importantes traballados no curso anterior, que potencien a aprendizaxe das competencias craves determinadas na LOMCE.

Destas probas obteranse varios resultados que nos darán luz para comezar o curso no punto de partida en que se atope a maioría do alumnado e promover actuacións e traballos individualizados e/ou colectivos para cada un ofrecidos a aqueles alumnos/as que o necesiten.

Así mesmo poderemos decidir neste momento que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (AL), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

A través dela poderemos elaborar unha descrición do grupo contestándonos entre outras a unha serie de cuestións do tipo:

Número de alumnos

Funcionamento do grupo (falan moito, cambian con facilidade de actividade ...)

Que fortalezas ten no grupo en canto ao desenvolvemento de obxectivos curriculares?

Que necesidades ten o grupo e como se van abordar? (Planificación de estratexias metodolóxicas, xestión de aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas ...)

Que fortalezas se identifican no grupo en canto a aspectos competenciais?

Medidas de atención á diversidade.

Para levar a cabo un plan específico de medidas de atención á diversidade e á inclusión do alumnado e máis especificamente do alumnado con algún tipo de necesidade específica de apoio educativo (N.E.A.E.) partiremos da avaliación inicial levada a cabo nas 2 primeiras semanas do curso e descrita as súas actuacións no punto 9 desta programación anual.

Despois de elaborar a descrición do grupo unha vez realizada a avaliación inicial, deberemos recoller as necesidades individuais de cada alumno/a, así como as necesidades grupais da aula en xeral.

Neste punto podemos servirmos dunha serie de cuestións que podemos contestarnos do tipo:

1. Cales son os alumnos que necesitan un maior seguimento ou persoalización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe? (Ter en conta aos alumnos con necesidades educativas, con altas capacidades, e outras con necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar...).
2. Que medidas organizativas imos adoptar? (Planificación de reforzos, localización de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
3. Que medidas curriculares imos adoptar? Que recursos imos empregar?
4. Que modelo de seguimento imos utilizar con cada un/a de eles?
5. Cada canto e como imos avaliar os seus progresos?

Así mesmo poderemos decidir que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (Ao)/Ao), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

Concreción dos elementos transversais.

A concreción dos elementos transversais, realizaranse a través de tódalas áreas, sempre tendo en conta as circunstancias actuais.

Actividades complementarias e extraescolares programadas.

As actividades que levarán a cabo ao longo do curso, tanto complementarias como extraescolares, quedan reflectidas na Programación Xeral Anual (PXA), aprobadas por todo o Claustro de profesores/as e polo Consello Escolar do Centro.

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Neste apartado pretendo promover a reflexión docente e a autoavaliación da realización e o desenvolvemento de programacións didácticas. Para iso, ao finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de preguntas que nos permitan avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo propónse unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto, pódese realizar ao final de cada trimestre para recoller as melloras no seguinte.

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			

Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			

CEIP DE REFOXOS

Programación Música 5ºEP

Curso 2021-22

Sandra Pérez Míguez

ÍNDICE

1. XUSTIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN.

2. CONTEXTUALIZACIÓN

- 2.1 Entorno e centro.
- 2.2 Educación artística.
- 2.3 Distribución do alumnado e información académica.
- 2.4 Necesidades específicas individuais.

3. ORGANIZACIÓN CURRICULAR NA ETAPA DE PRIMARIA

- 3.1 Competencias clave.
- 3.2 Obxectivos didácticos.
- 3.3 Táboa contidos, criterios e estándares de avaliación.
- 3.4 Temporalización das unidades.
- 3.5 Conmemoracións e celebracións.
- 3.6 Contidos intercurriculares.
- 3.7 Contidos de tratamento transversal, valores e actitudes.

4. AVALIACIÓN

- 4.1 Táboa dos estándares por curso.
- 4.2 Temporalización, ponderación e instrumentos de avaliación dos estándares do curso.
- 4.3 Criterios de cualificación e promoción.
- 4.4 Mínimos esixibles.
- 4.5 Tipos de avaliación.

5. MEDIDAS DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADE ESPECÍFICA DE APOIO EDUCATIVO

- 5.1 Programas de reforzo e ampliación.

6. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

7. RECURSOS DIDÁCTICOS E ORGANIZATIVOS

- 7.1 Organización de recursos.
- 7.2 Horario de clases.

8. PROXECTOS DE CENTRO

9. ADDENDA: ADAPTACIÓN COVID-19

1. XUSTIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Esta programación foi deseñada seguindo as pautas mencionadas nos seguintes documentos:

- ❖ **Ley Orgánica 8/2013**, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.
- ❖ **REAL DECRETO 126/2014**, do 28 de febreiro, que establece o currículo básico en Primaria.
- ❖ **DECRETO 105/2014**, do 4 de Setembro, que establece o currículo de Primaria en Galicia.
- ❖ **Orde do 20 de abril de 2016** pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- ❖ **Orden ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria.
- ❖ Aplicamos o protocolo COVID do 22 de setembro.

2. CONTEXTUALIZACIÓN

2.1 ENTORNO e CENTRO

O centro é un C.E.I.P. situado nunha zona rural do sur da provincia de Pontevedra, sitúase nunha poboación duns 3.000 habitantes. Obsérvase unha constante expansión demográfica nos últimos anos e a súa poboación en xeral pódese considerar como de clase media-baixa, con nivel sociocultural medio-baixo, desenvolvendo gran parte dela no sector da agricultura e gandería.

Nun radio de 8 quilómetros atópase outro centro de educación primaria.

Trátase dun Centro de Educación Primaria e Infantil de liña única e agrupamento por ciclos.

O horario xeral do centro é de 9:00h a 14:00h, de setembro a xuño. É un horario de xornada continua, participando no PLAMBE con apertura de biblioteca pola tarde tres días.

O centro está situado nun edificio de dúas plantas, e conta cunha aula de música específica, compartida con relixión e aula de illamento Covid de ser necesario.

2.2 EDUCACIÓN ARTÍSTICA (Música)

CEIP de Refoxos	
PROFESORA	Sandra Pérez Míguez
CURSO	5º Curso do grupo mixto de 5º e 6º.

2.3 DISTRIBUCIÓN DO ALUMNADO E INFORMACIÓN ACADÉMICA

	Nº alumnos	INS	5	6	7	8	9	10
5º primaria	2	-	-	1	1	-	-	-

2.4**NECESIDADES ESPECÍFICAS INDIVIDUAIS**

Os datos están recollidos no departamento de Orientación, salientando a seguinte información académica recollida na anterior táboa sobre os resultados académicos para axudar a facer unha avaliación diagnóstica inicial o máis precisa posible.

En segundo lugar atenderase ás indicacións do titor ou titora, do equipo de orientación e audición e linguaxe para atender aquelas necesidades ou dificultades que se detecten a partir da avaliación inicial e evolución do curso.

3.**ORGANIZACIÓN CURRICULAR DA ETAPA DE PRIMARIA****3.1****COMPETENCIAS CLAVE**

Aténdese en primeiro lugar ás tres competencias clave prioritarias:

- Competencia en comunicación lingüística, Competencia en aprender a aprender e destreza do traballo en grupo (integrada dentro da Competencia social e cidadá)

Como esta programación corresponde á programación dunha especialidade, remitímonos ás programacións dos diferentes niveis, onde se incluírán os perfís competenciais de cada curso, e a modo obxectivos fundamentais na programación didáctica para cada competencia traballaremos os seguintes obxectivos dende a área de música, sempre presentes na aula para poder ser consultadas polo alumnado:

Competencia en Comunicación Lingüística

1. Expresarse con soltura.	6. Recoñecer o silencio como factor
2. Realizar comentrios constructivos.	imprescindible para unha boa comunicación.
3. Formular preguntas.	7. Traballar distintos idiomas e dialectos.
4. Empregar a comunicación non verbal.	8. Mellorar a dicción, entonación,
5. Coidar e explorar a voz.	expresividade e acentuación.

Competencia para Aprender a Aprender

1. Participar nas actividades.	7. Preocuparse polo resultado obtido.
2. Coordinarse cos compañeiros.	8. Solucionar os problemas autónomamente.
3. Desenvolver a capacidade crítica.	9. Motivarse no traballo.
4. Esforzarse e intentar mellorar.	10. Aprender novas técnicas de estudio.
5. Autoavaliarse.	11. Improvisar, crear e experimentar
6. Planificar e organizar o traballo.	fomentando a confianza e éxito persoal.

Competencia Social e Cívica

1. Traballar en equipo.	6. Traballar en silencio.
2. Crear un bo clima de traballo.	7. Expresarse sen prexuízos.
3. Respetar aos compañeiros/as.	8. Explorar diversas culturas e folclores.
4. Asumir responsabilidades.	9. Resolver os conflitos pacíficamente.
5. escoitar con atención.	10. Coidar o material.

Competencia de Sentido de Iniciativa e Espírito Emprendedor

1. Dialogar con corrección.	6. Liderar as actividades.
2. Coidar o material.	7. Respetar os compañeiros e profesores.
3. Mellorar o autoconceito e autoestima.	8. Aprender dos erros.
4. Participar en todas as actividades.	9. Asumir as consecuencias.
5. Solucionar os problemas con autonomía e rapidez.	10. Desfrutar do traballo.
	11. Entender a interacción social.

Competencia Conciencia e Expresións Culturais

1. Comentar as obras.	7. Adquirir técnica.
2. Expresar os gustos musicais.	8. escoitar diferentes estilos musicais.
3. Empregar as críticas para mellorar.	9. Crear un repertorio persoal variado.
4. Promover a iniciativa e creatividade.	10. escoitar en silencio.
5. Expoñer os traballos en público.	11. Recoñecer obras de prestixio e populares.
6. Comprender o valor cultural das expresións artísticas.	12. Compartir e desfrutar en grupo.
	13. Coñecer as bases da linguaxe musical.

Competencia Matemática e Competencias Básicas en Ciencia e Tecnoloxía

1. Traballar conceptos matemáticos.	7. Analizar o entorno para eliminar o ruído.
2. Traballar a medida musical das figuras e as súas equivalencias.	8. Utilizar a reciclaxe na creación de instrumentos.
3. A pulsación.	9. Descubrir a xeografía.
4. Traballar a forma musical.	10. Utilizar as Tics.
5. Traballar a xeometría nas danzas.	11. Gravar as propias producións.
6. Coidar o propio corpo.	12. Concienciarse en valores positivos.

Competencia Dixital

1. Dominar aplicacións e programas informáticos.	5. Coidar o material informático
2. Buscar en Internet con seguridade.	6. Traballar con aplicacións musicais.
3. Gravar as propias producións.	7. Entender os dereitos de autor.
4. Coñecer riscos en Internet.	8. Aplicar a responsabilidade no traballo na rede.

3.2**OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

O Decreto de currículo de referencia non establece obxectivos específicos das áreas da educación primaria. Porén, remitímonos aos obxectivos de etapa do Decreto 105/2014 do 4 de setembro, onde os propios estándares se poden considerar obxectivos posto que son a finalidade que pretendemos acadar.

A grandes rasgos, para orientar a función docente, deseñáronse os seguintes obxectivos en cada curso:

QUINTO

- Participar e desfrutar da música nas súas distintas facetas, danza, canto, teatro e interpretación instrumental.
- Recoñecer os erros e autocorrexirse.
- Respetar aos compañeiros e traballo docente favorecendo un bo clima de aula.
- escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relacións existentes, e facer unha valoración posterior.
- Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons.
- Analizar obras musicais sinxelas para describir os elementos da linguaxe musical presentes nelas.
- Procurar e seleccionar información musical relevante e intercambiar esa información co fin de contribuír á formación e á satisfacción persoal e colectiva, e encher o tempo de lecer.
- Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos.
- Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.
- Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario e grupo empregando a voz ou instrumentos.
- Aplicar á práctica instrumental os conceptos de linguaxe musical aprendidos.
- Aplicar á práctica instrumental os conceptos de linguaxe musical aprendidos.
- Participar en producións musicais de xeito desinhibido, pracenteiro, con confianza e respecto.
- Explorar as posibilidades sonoras dos materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.
- Empregar as posibilidades expresivas do corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de xeito lúdico.
- Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.
- Improvisar en grupo danzas e explicar o proceso creativo, as dificultades e solución adoptadas.

3.3

CONTIDOS, CRITERIOS E ESTÁNDARES DE AVALIACIÓN DE PRIMEIRO

5º CURSO

BLOQUE 1. ESCOITA: Procúrase que o alumnado tome conciencia dos sons que do seu ámbito, así como das posibilidades sonoras dos materiais e dos obxectos do seu contexto. Faise fincapé na audición activa de manifestacións musicais de distintas orixes e no respecto no proceso da audición.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES / “OBXECTIVOS”
<p>B1.1. Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas adaptadas á idade do alumnado.</p> <p>B1.2. Asistencia a representacións musicais.</p> <p>B1.3. Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.</p> <p>B1.4. Acento e pulso.</p> <p>B1.5. Elementos musicais: indicacións de tempo e matices (fortísimo, forte, piano e mezzoforte; dinámica e reguladores).</p> <p>B1.6. Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así como as posibles agrupacións vocais e corais.</p> <p>B1.7. Compases de 2/4, 3/4 e 4/4.</p> <p>B1.8. Elaboración dun proxecto de difusión da cultura musical.</p> <p>B1.9. Instrumentos: clasificación técnica segundo a produción do son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).</p> <p>B1.10. Agrupacións instrumentais (orquestra, banda, tuna etc.).</p> <p>B1.11. Instrumentos doutras culturas.</p> <p>B1.12. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias, ternarias e rondó.</p> <p>B1.13. Melodías con cambios de compás.</p> <p>B1.14. Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras.</p> <p>B1.15. Investigación de campo sobre a música do seu concello en relación coa maneira de vivir dos seus devanceiros e das súas devanceirtas.</p>	<p>B1.1. escoitar obras de características ou estilos e compositores e compositoras diferentes, recoñecer as diferenzas e/ou as relacións existentes, e facer unha valoración posterior.</p> <p>B1.2. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.</p> <p>B1.3. Analizar a organización de obras musicais sinxelas ou fragmentos, e describir os elementos da linguaxe musical convencional que as compoñen.</p> <p>B1.4. Procurar e seleccionar información co fin de planificar e organizar visitas culturais e a asistencia a espectáculos, festas, accións na rúa, festivais e concertos, así como intercambiar esa información co fin de contribuir á formación e á satisfacción persoal e colectiva, e encher o tempo de lecer.</p> <p>B1.5. Coñecer e identificar as principais familias dos instrumentos, e identificar as principais características de instrumentos doutras culturas.</p> <p>B1.6. Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.</p> <p>B1.7. Buscar, seleccionar e organizar informacións sobre manifestacións artísticas do patrimonio cultural propio e doutras culturas, de acontecementos, creadores e profesionais en relación coas artes plásticas e a música.</p>	<p>EMB1.1.1. Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.</p> <p>EMB1.1.2. Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.</p> <p>EMB1.1.3. Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras.</p> <p>EMB1.1.4. Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.</p> <p>EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.</p> <p>EMB1.3.1. Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.</p> <p>EMB1.3.2. Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.</p> <p>EMB1.3.3. Identifica, clasifica e completa os compases traballados.</p> <p>EMB1.3.4. Identifica e utiliza correctamente os elementos da linguaxe musical traballados.</p> <p>EMB1.4.1. Procura e selecciona a información de xeito autónomo e con sentido crítico.</p> <p>EMB1.4.2. Planifica o traballo respectando as ideas e as contribucións das demais persoas.</p> <p>EMB1.4.3. Expón a información de maneira clara, limpa e ordenada, en varios soportes.</p> <p>EMB1.5.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos.</p> <p>EMB1.5.2. Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos).</p> <p>EMB1.5.3. Procura información, organízaa e preséntaa sobre a música e os instrumentos doutras culturas.</p> <p>EMB1.6.1. Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela.</p> <p>EMB1.6.2. Identifica as partes dunha peza musical sinxela, e representa graficamente a súa estrutura.</p> <p>EMB1.6.3. Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.</p> <p>EMB1.7.1. Identifica as manifestacións artísticas propias de Galicia.</p> <p>EMB1.7.2. Expón a información recollida de xeito ordenado, e achega evidencias do traballo realizado.</p>

BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL: O alumnado é protagonista absoluto neste bloque, cuxo obxectivo é a creación de produtos musicais de diferentes estilos, usando diversas técnicas compositivas e con finalidades distintas. Centrémonos tamén en que o alumnado valore o traballo colaborativo, o respecto cara ás demais persoas e a avaliación con intención de mellorar.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES / “OBXECTIVOS”
<p>B2.1. Reprodución de pezas instrumentais e cancións sinxelas ao unísono e canons, de maneira colectiva, con ou sen acompañamento. Frauta doce: dixitación da escala de dó sen alteracións.</p> <p>B2.2. Uso dos instrumentos de placas Orff e/ou percusión determinada ou indeterminada en acompañamentos de cancións e melodías relacionadas coa cultura galega e con outras culturas.</p> <p>B2.3. Gravación e rexistro da interpretación.</p> <p>B2.4. Ditados rítmicos con figuras de negra, branca, redonda e corchea, e os seus silencios en compases binarios, ternarios e cuaternarios.</p> <p>B2.5. Ditados melódico-rítmicos sinxelos.</p> <p>B2.6. Creación de pequenas melodías e acompañamentos.</p> <p>B2.7. Proxecto: concerto ou musical.</p> <p>B2.8. Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito.</p> <p>B2.9. Sonorización de imaxes ou representacións dramáticas usando diversos materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.</p> <p>B2.10. Invención e construción dun instrumento.</p> <p>B2.11. Exploración da morfoloxía de diferentes instrumentos musicais amosando interese polo seu coidado.</p>	<p>B2.1 Interpretar un repertorio básico de acompañamentos, cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora.</p> <p>B2.2. Participar en producións musicais sinxelas de xeito desinhibido e pracenteiro, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas, mostrando actitudes de respecto e colaboración.</p> <p>B2.3. Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diferentes materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.</p>	<p>EMB2.1.1. Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.</p> <p>EMB2.1.2. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos.</p> <p>EMB2.1.3. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento</p> <p>EMB2.1.4. Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar</p> <p>EMB2.2.1. Crea e representa mediante graffías convencionais e non convencionais os sons dunha obra musical sinxela, creada, individualmente ou en grupos no contexto da aula.</p> <p>EMB2.2.2. Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos ou manexados.</p> <p>EMB2.2.3. Aмосa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.</p> <p>EMB2.2.4. Realiza acompañamentos sinxelos de cancións e melodías relacionadas coa propia cultura.</p> <p>EMB2.3.1. Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos e informáticos para crear acompañamentos.</p> <p>EMB2.3.2. Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.</p>

BLOQUE 3: A MÚSICA, O MOVEMENTO E A DANZA. Destinado á expresividade e creatividade do alumnado dende o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo e creación e expresión de sentimentos co movemento.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES / “OBXECTIVOS”
<p>B3.1. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal.</p> <p>B3.2. Creación de pequenas coreografías para obras musicais breves e de estrutura sinxela.</p> <p>B3.3. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados</p>	<p>B3.1. Empregar as posibilidades expresivas do propio corpo en coordinación coas demais persoas, para realizar representacións musicais colectivas de xeito lúdico.</p> <p>B3.2. Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.</p>	<p>EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.</p> <p>EMB3.1.2. Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.</p> <p>EMB3.2.1. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.</p> <p>EMB3.2.2. Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.</p> <p>EMB3.2.3. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras</p>

<p>ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva.</p> <p>B3.4. Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas.</p> <p>B3.5. Proxecto: certame de danza.</p>	<p>B3.3. Improvisar en grupo danzas e movementos rítmicos sobre temas fixados con anterioridade ou con sons extraídos do contexto, expresando sentimentos e sensacións, e explicar con claridade as decisións tomadas ao longo do proceso de creación, as dificultades atopadas e as solucións adoptadas.</p>	<p>culturas.</p> <p>EMB3.3.1. Planifica a coreografía de acordo coa estrutura musical dada.</p> <p>EMB3.3.2. Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas.</p> <p>EMB3.3.3. Expón as valoracións e as informacións recollidas ao longo do proceso de creación.</p> <p>EMB3.3.4. Amona interese por mellorar o produto final, e fai unha avaliación crítica do resultado.</p>
---	---	---

Dada a franxa de idade en que nos atopamos, tendo en conta as súas características psicoevolutivas, e posto que esta planificación se realiza nun nivel teórico e con anterioridade á avaliación inicial do alumnado e á concreción definitiva da totalidade de actividades extraescolares e proxectos nos que participará o centro, temos que resaltar o **carácter aberto e flexible** que debe ter unha programación. As modificacións que se realicen con respecto a esta planificación, de realizarse, reflectiranse na memoria final de curso, afectando principalmente ao enriquecemento dos contidos a traballar.

3.4

TEMPORALIZACIÓN DAS UNIDADES

Mes	Semana	UD	LONXITUDINAIS	
Setembro	10 a 11	UD 1, Torneo musical medieval Avaliación Inicial. Historia da Música, Prehistoria e música Medieval.	PROXECTO UD 14 UN COLE DE CINE Ud lonxitudinal de todo o curso que introduce o cine no traballo diario da clase de música con audicións e interpretacións de BSO e música que aparece no cine.	
	14 a 18			
	21 a 25			
Outubro	28/9 a 2	UD 2, Un outono no barroco Semana do espazo. Historia da Música, Renacemento e Barroco		PROXECTO UD 15 PLUMARÍN, DE VIAXE POLO MUNDO
	5 a 9			
	13 a 16			
	19 a 23	UD 3, Un samaín clásico Samaín Historia da música, Clasicismo.		
	26 a 30			
Novembro	2 a 6	UD 4, O magosto romántico Magosto 20, Día Universal da Infancia. 25, Día Intr. contra a Violencia de Xénero.		
	9 a 13			
	16 a 20			
	23 a 27			
Decembro	30/11 a 4	UD5 LUCES, CÁMARA E ACCIÓN!! Festival de Nadal. Do 3 ao 10, conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia. 3, Día Internacional das Persoas con Discapacidade. 10, Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.		
	9 a 11			
	14 a 18			
	21 a 22			
Xaneiro	11 a 14	UD 6, Rodando en Europa Estudio do folklore en Europa.		
	18 a 22			
	25 a 29			
Febreiro	1 a 5	UD 7, Rodando en América 30/1, Día Escolar da Paz. Estudio do folklore en América.		
	8 a 12			
	18 a 19	UD 8, Rodando en Ásia Entroido. 8, Día Internacional da Muller Traballadora. Estudio do folklore en Ásia.		
	22 a 26			
Marzo	1 a 5	UD 9, Rodando en África Do 11 ao 15, Semana da prensa. 15, Día Mundial dos Dereitos do Consumidor. Estudio do folklore en África.		
	8 a 12			
	15 a 19			
	22 a 26			

Mes	Semana	UD	LONXITUDINAIS	
Abril	6 a 9	UD 10, Un pouco de Rock 7, Día Mundial da Saúde. Do 23 ao 26, Semana do Libro. Conmemoración dos maios. Traballo sobre o estilo musical rock and roll.		
	12 a 16			
	19 a 23			
	26 a 30			
Maio	3 a 7	UD 11, Imos co Pop 2, Día Internacional contra o acoso escolar. 9, Día de Europa. Do 13 ao 17, Semana das Letras Galegas. Traballo sobre o estilo musical Pop.		
	10 a 14			
	18 a 21			
	24 a 28			
	31 a 4/6			
Xuño	7 a 11	UD 12, Improvisamos co Jazz 5, Día Mundial do Medio Ambiente. Traballo sobre o estilo musical Jazz.		
	14 a 18	UD 13, Mesturamos coma Djs Fin de curso. Traballo sobre o estilo musical, Electrónico, disco.		
	20 a 22			

3.5

CONMEMORACIÓNS E CELEBRACIÓNS

Considéranse actividades complementarias as organizadas durante o horario escolar polo centro, de acordo co seu proxecto curricular.

SAMAÍN, traballo dunha peza relativa a esta celebración a nivel vocal e teatral para representar en público o propio día.

MAGOSTO, interpretación de pezas populares galegas relativas ao outono, bailes, xogos e trabalínguas en referencia á festa do magosto para realizar ao aire libre o día do magosto.

NADAL, realización dun teatro musical para ser representado o último día do cole en público.

DIA DA PAZ, traballo dunha canción ou Libup relacionada coa paz a tolerancia e respecto de todas as culturas incorporando unha coreografía sinxela para ser executada por todo o colexio.

ENTROIDO, traballamos a música percusiva, batucadas e tamboradas para acompañar o desfile de disfraces, incorporamos unha pequena representación acorde á temática do disfraz a música do desfile.

DIA DO LIBRO, proposta de lectura de libros musicais e contos de temática musical, reparto de libros colgados do teito na aula de música para espertar a curiosidade dos alumnos/as

OS MAIOS, creación e canto de pequenas coplas de maios acompañadas coa guitarra e claves musicais para gravalas o dentro da aula.

LETRAS GALEGAS, traballo na aula do folclore galego como seña de identidade na nosa Comunidade Autónoma, musicalización dalgún texto do autor en cuestión.

FIN DE CURSO, musical de fin de curso, canto e baile para despedir o curso de xeito divertido.

Destacar que todo o traballo que se realiza na aula de música nas seguintes efemérides se coordina cos equipos de biblioteca, encargado da dinamización das actividades e proxectos grupais do centro.

3.6

CONTIDOS INTERCURRICULARES

Un dos obxectivos é interrelacionar a aprendizaxe da música co doutras materias de Primaria.

Tendo en conta o anterior, en cada unidade hai momentos nos que as actividades permiten aos nenos aprender interesantes conceptos doutras áreas do currículo

Matemáticas: medida, duración, ritmo, compás, ...
Linguas: acentos, lecturas, cancións en distintos idiomas, ritmos, ...
Literatura: Poesias, retahilas, recitados, contos, cancións, ...
CC. Sociais: historia da música, doutras culturas, evolución musical e instrumental, ...
CC. da Natureza: materiais sonoros, os sons da natureza, ritmos na natureza, ...
Informática: programas para visionar e escoitar pezas, material para expoñer, material para gravar...

3.7 CONTIDOS DE TRATAMENTO TRANSVERSAL, EDUCACIÓN EN VALORES

Os temas transversais responden a unha necesidade da sociedade e trabállanse como eixes que percorren todas as áreas curriculares. Inciden en aspectos e valores de sensibilización como son:

Comprensión lectora, la expresión oral y escrita. Traballanse os textos das cancións, comentarios das audicións, xerase un ambiente comunicativo e social no traballo de aula que impulsa o diálogo, existe unha biblioteca de aula, o traballo de recollida de noticias, concursos de investigación que se promoven na aula e no blog SOLMUSICARE. Ademais a clase de

música favorece o traballo vocal, flexión da voz, entonación, etc, recursos que son de gran axuda para o correcto desenvolvemento lector e vocal.

Educación para a paz e a tolerancia; Trabállase sobre situacións de conflito e disparidade de opinións, empregándoas para tomar conciencia de que os conflitos non teñen por que ser negativos, senón que dialogando e buscando solucións acádanse conclusións positivas, xustas e beneficiosas. Abórdase na interpretación de cancións e audicións de diversas culturas, cun marco tolerante e respectuoso nos debates, coa resolución pacífica e tranquila das dificultades e discrepancias xeradas, aglutinando este punto á totalidade de Ud. da programación, e directamente no día da Paz.

Educación para a paridade e moral e cívica; Partindo das situacións da convivencia na aula e situacións familiares pretendemos que adquiran as destrezas básicas no desenvolvemento de actitudes de autonomía paritaria e cívicas no ámbito familiar e escolar. Existe un tratamento global en todas as Ud. traballado mediante a asignación de tarefas de clase, no coidado do vocabulario e metodoloxía, elección de exemplos prácticos, no protagonismo tanto de alumnos e alumnas, tratando a paridade na aula, e no día da eliminación da violencia de Xénero. A educación cívica trabállase co coidado do material, aceptación de normas, respecto e tolerancia a compañeiros e materiais de aula.

Educación ambiental; Pretende o achegamento á natureza, coa observación, experimentación e valoración do medio natural para o coidado, respecto, responsabilidade e de busca de solucións aos problemas medioambientais. Trabállase na reciclaxe de materiais para a construción de instrumentos, co día do Consumidor, día do medio ambiente e centro de interese das culturas mundiais, facendo un percorrido polas folclore mundial entre outras actividades que amosan a cultura e folclore das distintas sociedades a analizar. e finalmente co traballo de letras de concienciación sobre o medio ambiente.

Educación para a saúde e Educación sexual; Traballa o benestar físico e mental, desenvolvendo hábitos e costumes sans que valoren a saúde coma un aspecto fundamental da calidade de vida. Traballa a educación sexual, prestando pautas e situacións que axuden a valorar e o propio corpo, coñecendo e respectando as diferenzas e as semellanzas físicas cos demais. Abarca o traballo psicomotor, exercicios de respiración e coidado da voz, relaxación e respiración, relaxación do corpo, desenvolvemento e consolidación da lateralidade, desenvolvemento da axilidade e control corporal, dominio da tonicidade e coordinación mediante a danza e o movemento, etc. traballándoo na totalidade das Ud. da Pd., e propiamente no día da Saúde.

Educación vial; Trabállase un coñecemento das normas básicas de educación vial referidas principalmente a peóns para que adquiran hábitos de comportamento prudente que lles permitan desenvolverse con autonomía. Abórdase co traballo de desprazamentos e marchas en audicións sen tocarse e co recoñecemento acústico dos sons da vida cotiá.

Educación para o consumidor; Desenvólvese a capacidade crítica para asumir responsabilidades como consumidores para responsables, á vez que aprender a defenderse de certas campañas publicitarias, analizando as diferenzas entre a ficción dos produtos presentados nos medios de comunicación e a realidade destes. Trabállanse audicións de estilos variados e descoñecidos, elaboración de instrumentos con materiais reciclados, análise da música nos medios de comunicación e cine e o día do Consumidor.

Educación para o ocio e o tempo de lecer; Amósanse diferentes formas de entretemento como xogos tradicionais, as novas tecnoloxías e a súa función de ocio, aportase cantigas e xogos de patio, adiviñas, etc, supón unha alternativa ao ocio máis comercial. Abórdase con exercicios con eminente carácter lúdico creando un ambiente alegre e participativo que motive ao alumnado con actividades maioritariamente prácticas de interpretación e creación musical, xogos musicais de mesa e informáticos e Internet, aprendizaxe de xogos e cantigas de patio. Traballase na totalidade das Unidades.

Emprendemento. Pretendese xerar un espírito de confianza autonomía e creatividade no alumnado, deixando maior autonomía na creatividade propia, traballar en equipo e organizarse para un mellor aproveitamento e reflexionar sobre a súa repercusión positiva na mellora da autoestima e autoconcepto, sempre dende un sentido crítico co seu propio traballo e o dos compañeiros.

En educación musical trabállase lonxitudinalmente dende a improvisación, a expresión e escenificación, o traballo por recunchos e o liderazgo e reparto de responsabilidades nas tarefas encomendadas nas sesións.

Comunicación audiovisual e Tecnoloxías da información e comunicación. O tratamento das TIC realízanse nunha serie de actividades de consecución das destrezas necesarias que permitan ao alumnado valerse por si mesmo na utilización de programas multimedia, a Internet e a autoaprendizaxe e o ocio por medio das TIC. As actividades específicas están recollidas nos anexos de cada Ud. concreta. E a modo xeral recollense na utilización do proxector e ordenador de aula, o recuncho das tics, cos dous ordenadores e tablet, o pequeno estudio de gravación que se crea na aula para a gravación de audio e vídeo en algunhas sesións, a utilización da aula de

informática e calquera actividade na que se empreguen sistemas de tecnoloxía na reprodución, proxección ou visualización de contidos musicais.

Educación constitucional e cívica. Este tema implica o traballo e comprensión dunha sociedade constitucional , basada nuns dereitos e deberes que nos levan a una convivencia harmoniosa e pacífica. A educación cívica trabállase co coidado do material, aceptación de normas, respecto e tolerancia a compañeiros e materiais de aula traballada globalmente na totalidade das sesións de música. Reflexando tamén de xeito claro e conciso os dereitos e deberes do alumnado e o profesorado, fomentando una convivencia máis agradable e pacífica inspirada no diálogo.

VALORES E ACTITUDES

- Valores sociais, cívicos e solidarios: a pertenza ao grupo clase, a responsabilidade colectiva, o traballo ben feito, a cidadanía, o respecto polo común, a solidariedade, o interese polos demais, a ecoloxía...
- Desenvolvemento persoal: a responsabilidade, orde, disciplina, autenticidade, autoestima, superación, sinceridade,...
- As relacións persoais: comunicación, afectividade, respecto persoal, agradecemento, paz, harmonía, perdón, dignidade persoal, os trazos de identidade, coidado do corpo...

4.

AVALIACIÓN

4.1

TÁBOA DA EVOLUCIÓN DOS ESTÁNDARES POR CURSO

BLOQUE 1: ESCOITA					
1º-EMB1.1.1-Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz.	2º-EMB1.1.1-Manipula e coñece algunhas calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz.				
1º-EMB1.1.2-Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.	2º-EMB1.1.2-Representa graficamente e corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.	3º-EMB1.4.3-Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, a música escoitada.	4º-EMB1.5.3-Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, a música escoitada.	5º-EMB1.6.3-Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.	
1º-EMB1.1.3-Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.	2º-EMB1.1.3-Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.	3º-EMB1.2.1-Describe e dá información sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	4º-EMB1.2.1-Describe e dá información sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	5º-EMB1.2.1-Describe e dá información salientable sobre acento, pulso e calidades do son presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	6º-EMB1.1.1-Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un vocabulario preciso.
		3º-EMB1.1.4-Identifica manifestacións artísticas propias de Galicia.	4º-EMB1.1.4-Identifica e valora as manifestacións artísticas propias de Galicia.	5º-EMB1.7.1-Identifica e difunde manifestacións artísticas propias de Galicia.	
1º-EMB1.1.5-Identifica voces masculinas e femininas.	2º-EMB1.1.5-Identifica voces masculinas, femininas e infantís.	3º-EMB1.3.1-Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.	4º-EMB1.3.1-Distingue e clasifica tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.	5º-EMB1.3.1-Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.	6º-EMB1.2.1-Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade, nas audicións musicais, con capacidade para emitir unha valoración destas.
	2º-EMB1.6.1-Recoñece e identifica algúns instrumentos, e clasifícaos por familias.		4º-EMB1.4.1-Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos. 4º-EMB1.4.2-Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión.	5º-EMB1.5.1-Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos. 5º-EMB1.5.2-Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos)	6º-EMB2.2.1-Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais. 6º-EMB2.1.1-Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas.
		3º-EMB1.3.2-Identifica variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	4º-EMB1.3.2-Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita das audicións.	5º-EMB1.3.2-Identifica variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	
1º-EMB1.2.1-Respecta os tempos de silencio para o bo estudo dos sons e a escoita das audicións	2º-EMB1.2.1-Respecta os tempos de silencio para o bo estudo dos sons e a escoita das audicións.				

1º-EMB1.2.2-Respecta as opinións dos seus compañeiros/as, así como do profesorado.				5º-EMB1.1.3-Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras. 5º-EMB1.4.2-Planifica o traballo respectando as ideas e as contribucións das demais persoas.	
1º-EMB1.3.1-Coñece algunhas persoas compositoras e obras famosas.	2º-EMB1.3.1-Coñece algunhas persoas compositoras e relacións coas súas obras.				6º-EMB1.2.2-Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilízalas como marco de referencia para as creacións propias.
			4º-EMB1.4.3-Procúra e presenta información sobre a música e os instrumentos doutras culturas.	5º-EMB1.4.1-Procúra e selecciona a información de xeito autónomo e con sentido crítico. 5º-EMB1.5.3-Procúra, organiza e presenta información musical.	6º-EMB2.3.1-Procúra información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre cultura musical.
				5º-EMB1.4.3-Expón a información de maneira clara, limpa e ordenada, en varios soportes. 5º-EMB1.7.2-Expón a información recollida de xeito ordenado, e achega evidencias do traballo realizado. 5º-EMB3.3.3-Expón as valoracións e as informacións recollidas ao longo do proceso de creación.	6º-EMB2.3.2-Presenta e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes.
1º-EMB1.3.2-Coñece as figuras do/da director/ora de orquestra, instrumentista e público.	2º-EMB1.3.2-Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos.				
	2º-EMB1.4.3-Coñece e respecta as normas de comportamento básicas en concertos e outras representacións musicais.	3º-EMB1.1.3-Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	4º-EMB1.1.3-Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	5º-EMB1.1.4-Coñece, entende e aplica as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	6º-EMB1.3.1-Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
1º-EMB1.4.1-Representa mediante diferentes técnicas os sentimentos que suscitou unha audición musical.	2º-EMB1.4.1-Representa mediante diferentes técnicas os contidos musicais traballados e os sentimentos que suscitou.	3º-EMB1.1.2- Manifesta sensacións, impresións e sentimentos que lle provoca as audicións musicais.	4º-EMB1.1.2-Manifesta sensacións, impresións e sentimentos que lle provoca as audicións musicais.	5º-EMB1.1.2-Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	
1º-EMB1.4.2-Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.	2º-EMB1.4.2-Emprega vocabulario musical adaptado ao seu nivel.	3º-EMB1.1.1-Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	4º-EMB1.1.1-Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical con seguridade.	5º-EMB1.1.1-Expresa e xustifica as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	
1º-EMB1.5.1-Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama, clave de sol, branca e negra.	2º-EMB1.5.1-Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama, clave de sol, branca, negra e parella de corcheas.			5º-EMB1.3.4-Identifica e utiliza correctamente os elementos da linguaxe musical traballados.	

		3º-EMB1.4.1-Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma.	4º-EMB1.5.1-Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou partitura sinxela.	5º-EMB1.6.1-Transcribe unha audición á linguaxe musical convencional ou non convencional.	
1º-EMB1.5.2-Utiliza notación non convencional para representar elementos do son.	2º-EMB1.5.2-Utiliza notación convencional e non convencional para representar elementos do son.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos dados e escoitados.
1º-EMB1.1.4-Utiliza aplicacións informáticas e xogos para a discriminación auditiva. 1º-EMB1.5.3-Utiliza aplicacións informáticas sinxelas para realizar actividades musicais.	2º-EMB1.1.4-Utiliza aplicacións informáticas e xogos para a discriminación auditiva das calidades traballadas. 2º-EMB1.5.3-Utiliza aplicacións informáticas sinxelas para realizar actividades musicais.		4º-EMB1.5.4-Utiliza aplicacións informáticas para representar ou realizar tarefas de análise e produción musical.		
		3º-EMB1.4.2-Identifica as partes dunha peza musical sinxela.	4º-EMB1.5.2-Identifica as partes dunha peza musical.	5º-EMB1.6.2-Identifica as partes dunha peza musical, e representa graficamente a súa estrutura.	
			4º-EMB1.3.3-Identifica e completa os compases traballados.	5º-EMB1.3.3-Identifica e completa correctamente os compases traballados.	
					6º-EMB1.3.2-Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e a copia de obras musicais.
BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL					
1º-EMB2.2.1-Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.	2º-EMB2.3.1-Interpreta individualmente e en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.	3º-EMB2.1.3-Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento.	4º-EMB2.1.3-Interpreta pezas vocais e instrumentais con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	5º-EMB2.1.3-Interpreta pezas vocais e instrumentais con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	6º-EMB2.2.4-Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento
1º-EMB2.1.1-Repite esquemas rítmicos escoitados.	2º-EMB2.1.1-Repite esquemas rítmicos escoitados.				
1º-EMB2.1.2-Elabora pequenos instrumentos con materiais de reciclaxe.	2º-EMB2.1.2-Crea instrumentos con materiais de reciclaxe.	3º-EMB2.3.2-Constrúe algún instrumento.	4º-EMB2.3.2-Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	5º-EMB2.3.2-Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	
	2º-EMB2.2.1-Consegue tocar algún fragmento melódico ou rítmico, ou acompañamento sinxelo, coa fruta e dos instrumentos da aula.				6º-EMB2.2.5-Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural.
1º-EMB2.2.2-Realiza pequenas improvisacións melódicas sobre algunha base dada en pentafonía.	2º-EMB2.3.2-Improvisa melódicamente sobre unha base dada.				

1º-EMB2.2.3-Fai de xeito consciente o proceso da respiración.	2º-EMB2.3.3-Fai de xeito consciente o proceso da respiración.				
1º-EMB2.2.4-Le e interpreta ladaíñas e cancións ao unísono.	2º-EMB2.3.4-Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono.				
1º-EMB2.3.1-Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.	2º-EMB2.4.1-Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.			5º-EMB2.2.4-Realiza acompañamentos sinxelos de cancións e melodías relacionadas coa propia cultura.	
1º-EMB2.3.2-Xoga a pregunta-resposta con motivos melódicos e rítmicos.	2º-EMB2.4.2-Identifica a pregunta-resposta con motivos melódicos e rítmicos				
1º-EMB2.3.3-Crea pequenos esquemas rítmicos con brancas, negras e silencio de negra.	2º-EMB2.4.3-Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra, engadindo a clave de sol.	3º-EMB2.2.1-Crea unha peza musical sinxela.	4º-EMB2.2.1-Crea unha peza musical sinxela a partir da selección dos contidos traballados.	5º-EMB2.2.2-Crea unha peza musical a partir dun motivo ou premisa traballando a linguaxe musical manexada. 5º-EMB2.2.1-Crea e representa mediante grafías convencionais e non convencionais unha obra musical, creada, individualmente ou en grupos no contexto da aula.	
1º-EMB2.3.4-Elix e combina ostinatos rítmicos sinxelos e efectos sonoros para o acompañamento de recitacións, cancións e pezas instrumentais.	2º-EMB2.4.4-Elix e combina ostinatos rítmicos e efectos sonoros para o acompañamento de recitacións, cancións e pezas instrumentais, con identificación da súa grafía.	3º-EMB2.1.1-Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada na interpretación de obras.	4º-EMB2.1.1-Coñece e utiliza a linguaxe musical na interpretación de obras.	5º-EMB2.1.1-Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.	6º-EMB2.2.2-Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.
1º-EMB2.3.5-Elix e combina sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes.	2º-EMB2.4.5-Elix e combina sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes, con identificación da súa grafía.	3º-EMB2.3.1-Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	4º-EMB2.3.1-Emprega instrumentos materiais, dispositivos electrónicos e recursos informáticos para crear pezas musicais sinxelas e sonorizar imaxes e representacións dramáticas.	5º-EMB2.3.1-Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos e informáticos para crear acompañamentos e melodías.	6º-EMB2.3.3-Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.
		3º-EMB2.1.4-Toma conciencia dos erros cometidos e amosa interese por mellorar	4º-EMB2.1.4-Analiza a interpretación e valora o resultado, amosando interese por mellorar.	5º-EMB2.1.4-Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar 5º-EMB3.3.4-Amosa interese por mellorar o produto final reflexionando sobre o resultado.	6º-EMB2.7-Analiza as interpretacións feitas, recoñece erros e amosa interese por traballar para corrixilos. 6º-EMB3.1.6-Analiza as danzas realizadas, recoñece os erros e amosa interese por mellorar o produto.

BLOQUE 3: A MÚSICA O MOVIMENTO E A DANZA					
1º-EMB3.1.1-Realiza pequenas coreografías en grupo.	2º-EMB3.1.1-Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.	3º-EMB3.1.2-Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria.	4º-EMB3.1.2-Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria e ternaria.	5º-EMB3.1.2-Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó. 5º-EMB3.3.1-Planifica a coreografía de acordo coa estrutura musical dada.	6º-EMB3.1.5-Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal.
1º-EMB3.2.1-Responde co seu corpo a estímulos sonoros.	2º-EMB3.2.1-Responde co seu corpo a estímulos sonoros.				
			4º-EMB3.2.2-Recoñece danzas de diferentes lugares e culturas.	5º-EMB3.2.2-Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	6º-EMB3.1.3-Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.
1º-EMB3.2.2-Coordinar extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.	2º-EMB3.2.2-Coordina extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.	3º-EMB3.2.1-Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	4º-EMB3.2.1-Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	5º-EMB3.2.1-Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	6º-EMB3.1.2-Controla a postura e a coordinación coa música e compañeiros cando interpreta danzas.
1º-EMB3.1.2-Interactúa na aula amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas.	2º-EMB3.1.2-Interactúa adecuadamente cos compañeiros e coas compañeiras, amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas.	3º-EMB2.2.2-Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	4º-EMB2.2.2-Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	5º-EMB2.2.3-Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo. 5º-EMB3.3.2-Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas.	6º-EMB2.2.6-Amosa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo. 6º-EMB3.1.7-Respecta e participa de xeito pracenteiro nas actividades grupais, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas. 6º-EMB3.1.8-Amosa respecto e colaboración cos compañeiros/as.
1º-EMB3.2.3-Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións.	2º-EMB3.2.3-Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións.	3º-EMB3.1.1-Identifica e utiliza o corpo como instrumento expresivo e como forma de interacción social.	4º-EMB3.1.1-Identifica e utiliza o corpo como instrumento expresivo e como forma de interacción social.	5º-EMB3.1.1-Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	6º-EMB3.1.1-Identifica o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.
		3º-EMB3.2.2-Identifica, reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	4º-EMB3.2.3-Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	5º-EMB3.2.3-Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	6º-EMB3.1.4-Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa continuidade e difusión.

4.2 TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
NIVEL	5º PRIMARIA		ÁREA			Educación Musical (EM)	
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	Trimestre	Trimestre	Trimestre	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	C.C.
			1	2	3		
Estándares Competenciais 30%							
EM-B1.1	5º-EMB1.1.3 - Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras.	Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC
EM-B1.1	5º-EMB1.1.4 - Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	Coñece, entende e aplica as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC
EM-B1.4	5º-EMB1.4.1 - Procura e selecciona a información de xeito autónomo e con sentido crítico.	Procura e selecciona a información de xeito autónomo e con sentido crítico.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Investigacións.	CAA CD CSIEE
EM-B1.4	5º-EMB1.4.2 - Planifica o traballo respectando as ideas e as contribucións das demais persoas.	Planifica o traballo respectando as ideas e as contribucións das demais persoas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CAA CSIEE CSC
EM-B1.4	5º-EMB1.4.3 - Expón a información de maneira clara, limpa e ordenada, en varios soportes.	Expón a información de maneira clara en varios soportes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común. Rúbrica. Investigacións.	CSIEE CCL CD

EM-B1.5	5º-EMB1.5.3 - Procura información, organiza e presenta sobre a música e os instrumentos doutras culturas.	Procura, organiza e presenta información musical.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Investigacións.</p>	CCEC CAA
EM-B1.7	5º-EMB1.7.2 - Expón a información recollida de xeito ordenado, e achega evidencias do traballo realizado.	Expón a información recollida de xeito ordenado.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Rúbrica.</p>	CCL CD
EM-B2.1	5º-EMB2.1.4 - Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar	Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CAA
EM-B2.2	5º-EMB2.2.3 - Aмосa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	Aмосa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CSC
EM-B3.3	5º-EMB3.3.2 - Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas.	Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CSC
EM-B3.3	5º-EMB3.3.3 - Expón as valoracións e as informacións recollidas ao longo do proceso de creación.	Expón as valoracións e as informacións recollidas ao longo do proceso de creación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Rúbrica.</p>	CCL
EM-B3.3	5º-EMB3.3.4 - Aмосa interese por mellorar o produto final, e fai unha avaliación crítica do resultado.	Aмосa interese por mellorar o produto final reflexionando sobre o resultado.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CAA
Estándares interpretación instrumental e vocal 20%							

EM-B2.1	5º-EMB2.1.3 - Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	Interpreta pezas vocais e instrumentais con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica. Producións musicais.</p>	CCEC CAA
EM-B2.2	5º-EMB2.2.1 - Crea e representa mediante grafías convencionais e non convencionais os sons dunha obra musical sinxela, creada, individualmente ou en grupos no contexto da aula.	Crea e representa mediante grafías convencionais e non convencionais unha obra musical sinxela individualmente ou en grupos na aula.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións musicais. Portfolio.</p>	CCEC CAA
EM-B2.2	5º-EMB2.2.4 - Realiza acompañamentos sinxelos de cancións e melodías relacionadas coa propia cultura.	Realiza acompañamentos sinxelos de cancións e melodías relacionadas coa propia cultura.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións musicais. Rúbrica.</p>	CCEC CAA
EM-B2.3	5º-EMB2.3.1 - Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos e informáticos para crear acompañamentos.	Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos e informáticos para crear acompañamentos e melodías.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Gravación e análise. Producións musicais.</p>	CCEC CD CAA
EM-B2.3	5º-EMB2.3.2 - Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Producións plásticas.</p>	CCEC CAA
Estándares audición 20%							
EM-B1.1	5º-EMB1.1.1 - Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	Expresa e xustifica as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Escala de observación.</p>	CCL CCEC

EM-B1.1	5º-EMB1.1.2 - Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Escala de observación. Producións motrices.</p>	CCL CCEC
EM-B1.3	5º-EMB1.3.1 - Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.	Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado.</p>	CCEC CAA CCL
EM-B1.3	5º-EMB1.3.2 - Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	Identifica e reconece variacións e contrastes de velocidade e intensidade nas audicións.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCEC CAA CCL
EM-B1.7	5º-EMB1.7.1 - Identifica as manifestacións artísticas propias de Galicia.	Identifica e difunde as manifestacións artísticas propias de Galicia.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de Campo. Producións motrices. Producións musicais. Producións orais. Lista de control/cotexo.</p>	CCEC
Estándares danza e o corpo 20%							
EM-B3.1	5º-EMB3.1.1 - Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Producións musicais. Xogos de simulación e dramáticos. Lista de control/cotexo.</p>	CCEC CSC
EM-B3.1	5º-EMB3.1.2 - Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.	Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna traballada, binaria, ternaria ou rondó.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Escala de observación.</p>	CCEC CAA CMCT

EM-B3.2	5º-EMB3.2.1 - Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Escala de observación.</p>	CCEC CMCT
EM-B3.2	5º-EMB3.2.3 - Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Rúbrica.</p>	CCEC CSC
EM-B3.3	5º-EMB3.3.1 - Planifica a coreografía de acordo coa estrutura musical dada.	Planifica a coreografía de acordo coa estrutura musical dada.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Lista de control/cotexo.</p>	CSIEE CAA CMCT
Estándares linguaxe e cultura musical 10%							
EM-B1.2	5º-EMB1.2.1 - Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	Describe e dá información salientable sobre acento, pulso e calidades do son presentes nas manifestacións musicais e sons do contexto.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Escala de observación. Caderno de clase.</p>	CCEC CCL
EM-B1.3	5º-EMB1.3.3 - Identifica, clasifica e completa os compases traballados.	Identifica e completa correctamente os compases traballados.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CCEC CMCT
EM-B1.3	5º-EMB1.3.4 - Identifica e utiliza correctamente os elementos da linguaxe musical traballados.	Identifica e utiliza correctamente os elementos da linguaxe musical propios das partituras musicais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións musicais. Caderno de clase.</p>	CCEC
EM-B1.5	5º-EMB1.5.1 - Identifica de xeito visual e auditivo os	Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos do mundo.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p>	CCEC CAA

	instrumentos.					INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase. Producións plásticas. Escala de observación.	
EM-B1.5	5º-EMB1.5.2 - Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos)	Clasifica os instrumentos en aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Producións plásticas. Caderno de clase. Lista de control/cotexo.	CCEC CAA CCL
EM-B1.6	5º-EMB1.6.1 - Establece unha relación entre o que escoita e representao nun musicograma ou nunha partitura sinxela.	Transcribe una audición en linguaxe convencional ou non convencional.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC CAA
EM-B1.6	5º-EMB1.6.2 - Identifica as partes dunha peza musical sinxela, e representa graficamente a súa estrutura.	Identifica as partes dunha peza musical e representa a súa estrutura.	X		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións motrices. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCEC CMCT CAA
EM-B1.6	5º-EMB1.6.3 - Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.	Representa graficamente con linguaxe musical os trazos característicos da música escoitada.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións plásticas.	CCEC CAA
EM-B2.1	5º-EMB2.1.1 - Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.	Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Lista de control/cotexo.	CCEC CAA
EM-B2.1	5º-EMB2.1.2 - Traduce á linguaxe musical convencional	Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CAA

	melodías e ritmos.					INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	
EM-B2.2	5°-EMB2.2.2 - Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos ou manexados.	Crea unha peza musical a partir dunha premisa ou motivo dado traballando a linguaxe musical manexada.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC CAA
EM-B3.2	5°-EMB3.2.2 - Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.			X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CCEC CSC

4.3**CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN**

Os criterios para a cualificación na área serán o resultado da agrupación do total de estándares de aprendizaxe nos seguintes tipos:

Tipo de estándares de aprendizaxe	Porcentaxe de cualificación
Estándares competenciais	30%
Estándares que traballan a interpretación instrumental e vocal	20%
Estándares que traballan a escoita e audición	20%
Estándares que traballan o corpo e a danza	20%
Estándares que traballan a cultura e linguaxe musical	10%

Valorase o traballo diario, actitude, interese, esforzo, participación individual e grupal, limpeza nos traballos realizados e adquisición dos estándares de avaliación, así como a “limpeza” na técnica á hora da execución instrumental e a danza, o alumnado deberá superar un 75% dos estándares para poder acadar unha avaliación positiva, que será a media ponderada das porcentaxes nesta táboa.

4.4**MÍNIMOS ESIXIBLES****Quinto**

- Interpreta cancións e melodías coa voz e instrumentos coordinándose en grupo.
- Esforzarse por entoar ao cantar de forma individual ou en grupo.
- Recoñece, identifica, nomea e clasifica os sons analizando as súas calidades.
- Describe audicións e representacións musicais con vocabulario progresivamente máis preciso.
- Representa melodías e ritmos con notación convencional e non convencional.
- Le partituras para acompañar pezas musicais e para interpretar pezas vocais e instrumentais.
- Crea unha coreografía para acompañar unha peza musical.
- Explora as posibilidades expresivas e sonoras do propio corpo e instrumentos.
- Interpreta danzas, con maior coordinación dentro do grupo.
- Mostrar interese por aprender e valora a riqueza cultural artística.
- Realiza dictados rítmicos.

4.5**TIPOS DE AVALIACIÓN APLICADOS****AVALIACIÓN INICIAL**

Realízase unha comprobación inicial para partir dos coñecementos do alumnado e favorecer a aprendizaxe significativa do alumnado, realízanse unha serie de exercicios para obter a información do alumnado acerca dos distintos campos de traballo que se detallan a continuación.

- ❖ **Oído**, Paisaxes sonoras e audición música medieval.
- ❖ **Movemento e danza**, Marchas de desfile.
- ❖ **Linguaxe musical**, Partitura medieval.
- ❖ **Formación instrumental**, Ronda de ritmos e Escala en frauta.
- ❖ **Voz**, Canto Gregoriano.
- ❖ **Música, cultura e sociedade**, tribal de preguntas variadas.

AVALIACIÓN SUMATIVA E INFORMATIVA

Esta avaliación segue o deseño exposto na táboa de avaliación onde se enumera os distintos instrumentos de avaliación, que pretenden a obtención de datos e información para a avaliación do alumnado e orientación do proceso de ensinanza, mesturando diversos mecanismos e instrumentos de avaliación que aportan variedade e transparencia ao proceso de avaliación.

Está orientada de cara a avaliación competencial e favorecerá a autoavaliación do alumnado, a fin de que o propio alumnado sexa consciente dos acertos e erros froito do seu traballo.

AVALIACIÓN DOCENTE

A avaliación docente pretende a constante revisión da programación e práctica docente, buscando a eficiencia educativa e solución de dificultades de xeito rápido e eficaz. Os puntos a tratar foron ideados a raíz da Orde de avaliación do 20 de Abril de 2016 no seu artigo 8,

- ❖ Cumprimento das actividades.
- ❖ Adecuación das actividades e dificultades didácticas atopadas.
- ❖ Eficiencia das medidas de atención á diversidade.
- ❖ Clima de traballo na aula.
- ❖ Recursos materiais empregados.
- ❖ Coordinación coa comunidade educativa.

5. MEDIDAS DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO

Será de aplicación o indicado no capítulo II do título I da Lei 2/2006, do 3 de maio, nos artigos 71 a 79 bis, ao alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria. Estableceranse as medidas máis axeitadas para que as condicións de realización das avaliacións se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

5.1 PROGRAMAS DE REFORZO E AMPLIACIÓN

Nesta etapa porase especial énfase na **atención á diversidade** do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

Prestarase especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e alumnas, á realización de **diagnósticos precoces** e ao establecemento de **mecanismos de reforzo** para lograr o éxito escolar.

A acción titorial orientará o proceso educativo individual e colectivo do alumnado. O profesor titor coordinará a **intervención educativa** do conxunto do profesorado do alumnado ao que titoriza de acordo co que estableza a Administración educativa correspondente, e manterá unha relación permanente coa familia, co fin de facilitar o exercicio dos dereitos recoñecidos no artigo 4.1.d) e g) da Lei Orgánica 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do Dereito á Educación.

A intervención educativa debe contemplar como principio a **diversidade do alumnado**, entendendo que deste modo se garante o desenvolvemento de todos eles á vez que unha atención personalizada en función das necesidades de cada un.

Os **mecanismos de reforzo** que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

Debido ao carácter integrador da asignatura estas medidas versan sempre na adaptación das actividades ás variables e diversas dificultades coas que nos poidamos atopar no transcurso da clase, así como a permisibilidade de distintos ritmos de traballo e niveis de dificultade.

6. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

A metodoloxía desta programación parte da descripción evolutiva presente na introdución que nos ofrece unha visión do noso alumnado en canto ao estadio madurativo, nivel de expresión e comunicación, habilidades psicomotoras, estruturación temporal, espacial, etc, algo esencial para aplicar os principios metodolóxicos fundamentais en relación a centros de interese que articulan e configuran os contidos e obxectivos de cada Ud., favorecendo a interdisciplinabilidade, globalización e motivación do alumnado. Estes centros de interese veñen determinados polo calendario escolar, os días mundiais ou internacionais como o da poesía, biblioteca, do planeta, etc. e tamén as efemérides propias da nosa comunidade relacionadas máis abaixo.

O fío conductor da programación reside no seu título, “Un Cole de Cine”, que introduce o cine como elemento transversal á programación onde analizaremos a presenza da música neste sétimo arte con audicións, partituras de BSO e cancións.

Dentro desta programación tamén se trata con especial atención o papel activo da sociedade na educación, incluíndo ao alumno, profesor, familia, escola e outros entes sociais e culturais que cooperen nunha aprendizaxe global e interdisciplinar que saiba destacar as fortalezas e necesidades do entorno, orientando e completando a labor docente e traballo musical que recolle esta programación.

Esta programación pretende, mediante o traballo musical desenvolver a creatividade, hábitos saudables de control corporal, axudar á comprensión lectora, expresión oral e escrita durante o traballo de cancións, a comunicación audiovisual e Tics, desenvolver o emprendemento e autoestima e traballar a educación cívica e constitucional do alumnado.

Principios metodolóxicos

Seguindo as indicacións da Orde **ECD 65/2015** e LOMCE, **8/2013 no seu artigo único apartado sete**, expón que a finalidade da educación primaria é a facilitación ao alumnado das aprendizaxes na expresión e comprensión oral, a lectura a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas en cultura e o **hábito de convivencia**, así como o estudo e traballo, o **sentido artístico, creatividade e a afectividade**, garantizando unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da personalidade, co cal a metodoloxía educativa basearase nos principios de **globalización, integración, significatividade, funcionalidade e interdisciplinabilidade**, buscando que os contidos sexan o máis relevantes e interesantes posible para traballar e adquirir as Competencias Clave, Obxectivos didácticos e consecuentemente os obxectivos de etapa, **cun tratamento en espiral** dos contidos.

Ademais destes principios marcados no decreto traballamos os seguintes:

Actividade: entendendo este principio como a vivenciación e manipulación dos conceptos traballados desenvolvendo unha aprendizaxe integral, a nivel corporal, intelectual, social, interpretativo, etc. de todas as actividades presentadas. Implicación e participación activa.

Unidade de teoría e práctica: todo concepto traballado ten aplicación práctica, e antecede ese carácter práctico ao traballo cognitivo na maioría dos casos.

Creatividade: innovar, experimentar, improvisar e crear no campo musical.

Socialización: desenvolvemento social satisfactorio e integración, trátase de crear alumnos dinámicos, tolerantes e respectuosos mediante as tarefas en grupo, parellas, etc.

Carácter lúdico: preséntase o xogo como recurso didáctico, apórtase carácter lúdico ás actividades que lle confiren maior interese, motivación e diversión na súa realización.

Resolución de problemas: desenvolve e fomenta a interacción para que o neno/a resolva con autosuficiencia e seguridade os conflitos e dificultades nas actividades.

Modelo didáctico

O modelo didáctico traballa con grupos, parellas, ensino recíproco, talleres prácticos (danza, canto, linguaxe...), rutinas e recunchos incidindo no traballo cognitivo e práctico.

Tamén se impulsa a participación dos pais mediante traballos de investigación como a creación dun cancionero, traballo do taboleiro de novas musicais e coa comunicación permanente na aula virtual, blog **SOLMUSICARE** da aula de música e caderno de investigacións.

A metodoloxía creará contextos múltiples de traballo que permitan explorar, experimentar e descubrir novos conceptos e ideas musicais, impulsando a capacidade de aprender a aprender con actividades, en moitos casos, libres e voluntarias en recunchos e improvisacións espontáneas e dirixidas.

As actividades terán en conta o traballo da diversidade variando a dificultade e ritmos de aprendizaxe das tarefas, o grado de abstracción que necesitan, a súa adaptación ás finalidades pretendidas buscando captar a motivación, participación e interese do alumno/a.

MODELO DIDÁCTICO

O modelo didáctico traballa con grupos, parellas, ensino recíproco, talleres prácticos (danza, canto, linguaxe...), rutinas e recunchos incidindo no traballo cognitivo e práctico.

Tamén se impulsa a participación dos pais mediante traballos de investigación como a creación dun cancionero, traballo do taboleiro de novas musicais e coa comunicación permanente na aula virtual e blog da aula de música.

As actividades terán en conta o traballo da diversidade variando a dificultade e ritmos de aprendizaxe das tarefas, o grao de abstracción que necesitan, a súa adaptación ás finalidades pretendidas buscando captar a motivación, participación e interese do alumno.

Así temos os seguintes campos de traballo

Percepción auditiva, OÍDO

Todo proceso musical traballa a percepción dos parámetros do son e silencio como actividade fundamental previa e posterior á audición, os musicogramas (Wuytack) e partituras reais adaptadas, motivase as audicións con explicacións, contos, imaxes, vídeos, dramatización, danzas, debuxo, poesía, karaokes musicais, empregado como apoio gráfico ao escoitado (Willems), escoitar sons propios da contorno e traballo con obxectos sonoros, explorando as súas posibilidades sonoras (Willems). As audicións non serán moi extensas para manter a atención dos discentes e débense empregar obras do folclore propio, Kodaly e do resto do mundo, para ir traballando elementos musicais de dinámica, timbres, rítmica, etc. de xeito, obras de todos os estilos musicais, achegando diversas culturas a dentro da aula.

As audicións e actividades de aula irán acompañadas dun musicograma e a súa correspondente partitura coa finalidade de que teñan un soporte gráfico polo cal guiarse e así ir familiarizándose coas grafías formais e informais da linguaxe musical.

O profesor atenderá as distintas demandas do alumnado co cal as audicións programadas poderán variar a medida que avanza o curso, dependendo das propostas e intereses do alumnado e o centro.

As audicións están preparadas ao inicio da clase, para favorecer un bo aproveitamento da sesión, o cal introduce rapidamente ao alumnado na actividade e favorece a motivación por descubrimento.

Expresión vocal e canto, VOZ

Centrada na canción como base do coñecemento de musical, o proceso de ensino prodúcese por imitación, recoñecemento de intervalos, con consignas que eliminen a monotonía (imitando acentos, óperas...), e coa lectoescritura.

Canto con naturalidade, sen forzar a voz na tesitura axeitada, co pulso e métrica correcta, xogos de palabras, coros rítmicos falados, recitados e dramatizacións, importancia da técnica vocal con exercicios específicos de afinación progresiva, relaxación respiración, bloqueo, dicción e control vocal. Imitación en eco, canto con acompañamento rítmico, melódico ou harmónico, audición interior que favoreza a memoria auditiva (Willems), improvisación, realización de acompañamentos sinxelos, cancións con xestos e de substitución (Wuytack), a altura relativa e fononimia de (Kodaly e Ward).

Expresión instrumental, INSTRUMENTOS

A práctica instrumental xera gran atracción no alumnado e emprégase durante a práctica, manipulación experimentación cos instrumentos musicais e colección de obxectos sonoros

presentes na aula. Aplícanse os traballos en instrumental Orff a nivel rítmico e melódico, a percusión corporal e a linguaxe musical a nivel práctico e de lectura-escritura. Este traballo favorece a práctica amena, intercalando a linguaxe convencional e non convencional, sílabas preconcebidas (Kodaly), sílabas non preconcebidas (Orff), cancións de intervalos (Orff, Wytak). A improvisación en pentafonía e fórmulas forma parte primordial do traballo instrumental, (Willems).

Outros autores coñecidos que se aplican no traballo musical son Suzuki, traballando aspectos relacionados con audicións musicais e a implicación dos pais no proceso de ensinanza, de Schaffer a idea de que para ser músico non fai falla necesariamente saber música senón practicar e experimentar con ela, e tamén a incorporación das TICs na educación, a importancia do silencio e utilización de diagramas, de Paynter asimilo a idea de traballar todos os estilos musicais, e Martenot a memorización musical.

Tamén desfrutarán da visualización na aula de diversos instrumentos para ver a súa forma, sonoridade, materiais, etc.

Grafías musicais, LINGUAXE MUSICAL

Tratarase de introducir ao alumnado na lectoescritura formal e informal da linguaxe musical, entender os símbolos e a súa función para rexistrar a música como unha linguaxe totalmente particular.

Para esta tarefa cada unidade ten un apartado de traballo escrito, debuxo, colorear, e sobre todo visualización do musicograma e partitura da canción e audición principal de cada unidade, achegando así dende os primeiros cursos a grafía musical de xeito formal e informal como sistema de representación e seguimento de obras e audicións.

Expresión corporal e danza, O CORPO

O ensino musical procura que o discente utilice o seu corpo no desenvolvemento das capacidades musicais. Traballase a pulsación, cualidades do son, danza, ritmos, etc. apoiados en representacións corporais e movemento. O Movemento para interiorizar fórmulas rítmicas (Dalcroze), expresión corporal libre e dirixida sobre audicións, utilización de fichas rítmicas traballadas na actividade musical, marchas (Dalcroze), movemento libre, coordinacións estruturadas, pasos preconcebidos, danzas folclóricas e do mundo e a dramatización e expresividade en cancións mimadas.

A traves do corpo iniciaranse nas actividades de comunicación global e coordinada con todos os compañeiros da clase. As posturas corporais, hixiene corporal, corrección na execución de movementos, lateralidade, desprazamentos, direccionalidade, xesto e mímica, ritmo e dinámica, etc. Serán os campos a traballar en este apartado, que busca a consolidación do esquema corporal e vivenciación dos contidos musicais, facer práctica a música.

O corpo será o primeiro e mellor instrumento co que iniciarse na formación instrumental, aportando control corporal da tonicidade, relaxación muscular, disociación e mellora do esquema corporal e lateralidade, o que redonda nunha mellora no traballo instrumental que precisa de manipulación de materiais musicais. A percusión corporal, a vivenciación do pulso coas marchas durante as audicións, a rítmica asociada á danza e movemento e a mímica nas representacións e escenificacións de pequenas obras tamén son factores claves traballados nesta programación que inciden no traballo corporal.

Música, cultura e sociedade

Dende o traballo usical achegaremos ao noso alumnado unha ampla aprendizaxe sobre a cultura e folclore propio, tradicións, música, lendas, cantigas, festexos, folclore, etc. e tamén de outros países e culturas, o cal incidirán nun coñecemento máis variado e amplo da cultura mundia, traballando un sistema de valores universal.

Tamén se fará fincapé co traballo do noticieiro dos eventos musicais e culturais presentes no contorno, animando ao alumnado a que poida presenciarlos e comentalos na clase como fonte de enriquecemento colectivo.

A programación fará unha visión histórica dos contidos musicais, o cal transportará ao alumnado a outras épocas con danzas, audicións de distintos estilos e épocas na historia analizando tamén as realidades sociais para comparalas coa nosa.

O xogo

O xogo xunto coa canción son os mellores recursos para traballar a música, sobre todo en este curso con alumnado de seis e sete anos, posto que durante toda a etapa de infantil era o seu principal método de aprendizaxe, fundamental na concreción personalidade, socialización e como técnica de estudio e motivación. O xogo favorece a motivación no traballo, a competitividade encauzada e guiada de cara á mellora persoal e non para deixar en evidencia aos compañeiros, co cal a docencia impulsa actividades de xogos con material específico de traballo da linguaxe musical mediante xogos onde paralelamente se realiza unha actividade cognitiva implícita que os alumnos e alumnas realizan inconscientemente con gran emoción e entusiasmo. Xogos coma os trens rítmicos, o pentagrama magnético, xogos en entornos dixitais e o taller de instrumentos son claros exemplos da presenza do xogo nas Unidades Didácticas, e tamén especialmente o traballo por recunchos, onde o alumno escolle e se fai responsable da súa actividade durante o tempo que se destine a esta actividade cada día.

Creatividade e improvisación

A creatividade e improvisación favorecen que se explore de xeito máis rico e variadoo campo musical. Non obstante, débese favorecer a seguridade, motivación e expresividade para educar en

este sentido ao alumnado. A improvisación eríxese como recurso fundamental en todos os campos de traballo musical, a danza, instrumentos, voz, dramatización e creación musical, estimulando o talento e creatividade de cada alumno/a.

O clima de traballo debe ser distendido e motivador para que o alumnado poida explorar todo o seu potencial de xeito espontáneo e libre sen forzar as actividades na medida do posible para que así se fomente a autoestima e gusto musical propio, configurando un autoconcepto positivo en base ao traballo musical.

As TICs

O tratamento das TIC realízanse nunha serie de actividades de consecución das destrezas necesarias que permitan ao alumnado valerse por si mesmo na utilización de programas multimedia, a Internet e a autoaprendizaxe e o ocio por medio das TIC. A utilización do proxector e ordenador de aula cotiámente, o recuncho das tics, cos dous ordenadores e tablet, o pequeno estudio de gravación que se crea na aula para a gravación de audio e vídeo en algunhas sesións, a utilización da aula de informática e calquera actividade na que se empreguen sistemas de tecnoloxía na reprodución, proxección ou visualización de contidos musicais.

O plurilingüismo

Resalta a importancia do coñecemento de novas linguas para desenvolver destrezas e capacidades que enriquecen a comunicación lingüística e a interculturalidade, despertando a curiosidade e interese por novas línguas, e anima a que durante a programación de música se poida traballar interdisciplinarmente algunha unidade coa asignatura de inglés, co cal durante o desenvolvemento da programación inclúense diferentes unidades didácticas que traballan tanto a lingua galega, como é propia do noso folclore e coñecemento do entorno, pero iranse incorporando tamén cancións e xogos en lingua castelá, inglesa e tamén distintas linguas de outras culturas e dialectos de países incidindo na pronunciación e dicción dos mesmos, traballando así unha aprendizaxe máis global e enriquecida.

PERFIL COMPETENCIAL DOCENTE

En canto ao profesor debe ser innovador e dinamizador, capaz de captar a atención do alumnado despertando a súa curiosidade e motivación para xerar un ambiente de comunicación e reflexión conxunta. É un profesor seguro e con amplo coñecemento musical e didáctico, modelo e referente do alumnado, bo comunicador e próximo cos discentes, avogando por un bo ambiente de aula con estratexias e actividades variadas.

Debe desenvolverse con soltura nos entornos dixitais, fomentando o uso das novas tecnoloxías da educación tan presentes na actualidade e como nos indica o DECRETO 79/2010, do 20 de maio,

para o plurilingüismo na ensinanza non universitaria de Galicia debe dominar o Inglés para introduci-lo como traballo de reforzo interdisciplinarmente e global en algunha unidade mediante o traballo de cancións, audicións e con pequenas frases que axuden a acadar a competencia lingüística en unha lingua estranxeira..

ORGANIZACIÓN ESPACIAL

A organización espacial da aula realízase en zonas que permitan agrupamentos diversificados e o traballo cooperativo, zona de traballo teórico, encerado, etc., zona de instrumental onde todo o instrumental estará visible e en disposición de ser utilizado, zona de vídeo e pantalla e ampla zona de danza e movemento. Toda a clase estará decorada con láminas, apoio visual para o alumnado; e procúrase manter a aula limpa e ordeada para facilitar o acceso e utilización dos materiais e espazos, gañando en tempo e comodidade.

Os alumnos serán os encargados de manter a aula ordeada e traballar nos recunchos c o material existente de xeito coidadoso, fomentando a autonomía durante o seu traballo.

ESTRUCTURACIÓN TEMPORAL

A estruturación temporal das unidades didácticas abrangue tres sesións, excepcionalmente catro, que se poden ampliar ou reducir en función da evolución do alumnado na adquisición dos conceptos, destrezas e competencias deseñadas en cada unha, dos pequenos ou grandes proxectos que poidan surxir nos diferentes equipos de centro ou atendendo ao interese e motivación do alumnado. Ademais hai que ter en conta os festivos, días non lectivos, excursións, conmemoracións, festivais, etc., que poden determinar que unha unidade mova de semana ou se alargue ou acurte en función das necesidades da docencia e o propio centro.

Cada sesión ten unha duración de cincuenta minutos. A secuenciación das sesións segue un mesmo patrón, comezan por actividades de introdución á materia, normalmente audicións e visualizacións e explicación das actividades a realizar na sesión, seguidas de actividades de desenvolvemento teórico e práctico dos novos contidos, podendo introducir actividades de reforzo e ampliación. Finalízase con actividades de síntese e relaxación con audicións, visualizacións, comentarios do traballo ou elección persoal de recunchos e talleres.

A programación conta con 15 Unidades Didácticas, das cales dúas están configuradas como proxectos lonxitudinais, “Un Cole de Cine” de duración anual e “De viaxe polo mundo” duración trimestral, as demais constan de tres ou catro sesións.

7.1**RECURSOS DIDÁCTICOS**

1. Programación e listado das Ud. deseñadas.
2. Banco de partituras e audicións. Cancioneiros de aula.
3. Libro en branco.
4. Libros de música varios a modo biblioteca musical de aula ou consulta do profesor.
5. Ordenadores de mesa e tablet para o traballo das TICs
6. Material escolar básico (bolígrafos, lápices, lápices de cores, tesoiras, caderno de música, caderno normal, folios, etc.). Fichas das actividades que requiran a utilización deste recurso.
7. Encerado pautado e pizarra.
8. Equipo de música con lector de cd e mp3.
9. Video cámara para o portátil.
10. Ordenador portátil cos programas instalados (Finale, Power Point, Acid Dj, Mesa de Mezclas, Winamp, Windows Media Player, etc.) e conexión a Internet.
11. Canón de proxección.
12. Teclado ou clavinova.
13. Instrumental Orff, percusión de altura determinada e indeterminada.
14. Frautas.
15. Instrumental tradicional, culleres, botella de anís, cunchas, lata de pimentón, etc.
16. Tubos e botellas de cristal con auga para a invención dos instrumentos.
17. Material para o taller de instrumentos.
18. Espazo para realizar as danzas.
19. Láminas mural explicativas colocadas na aula de diversas temáticas.
20. Láminas de diagramas sonoros y musicogramas.
21. Mural dun mapamundi e bola do mundo.
22. Micrófonos e cableado para a gravación nun pequeno estudio de son.
23. Andeis e armarios abertos para colocar o instrumental, baquetas e partituras.
24. Franelogramas e xogos musicais, bingo, cartas e trens de ritmo.

7.2**HORARIO DE CLASES**

HORARIO DE MÚSICA					
a 09:50					
a 10:40					

a 11:30					
a 12:20	R E C R E O E H O R A D E L E R				
a 13:10					
a 14:00		Mixto 5º e 6º	Mixto 3º e 4º		Mixto 1º e 2º

8.**PROXECTOS DE CENTRO*****PLAN TICS***

O tratamento das TIC realízanse nunha serie de actividades de consecución das destrezas necesarias que permitan ao alumnado valerse por si mesmo na utilización de programas multimedia, a Internet, autoaprendizaxe e ocio por medio das TIC. Preténdese traballar e comprender o seu funcionamento como ferramenta interactiva e fonte de información. Os obxectivos que se pretenden dende o traballo musical son.

- Uso da cámara dixital para a gravación de actividades de aula a nivel audio e vídeo, reprodución musical en distintos formatos.
- Documentación e manipulación da información en formato dixital.
- Traballo con presentacións dixitais, arquivos multimedia, reprodución musical, etc.
- Traballo de documentación para a elaboración dun cancionero musical na aula.
- Manexo de aplicación como Layar, códigos Qr e blog de música.

PLAN DE CONVIVENCIA

Busca xerar un bo ambiente de clase, fomentar a resolución de conflitos pacífica e autónoma no alumnado, traballado no consenso e elaboración das normas da clase, tomar decisións conxuntas, celebración do Día da Paz, debates e críticas, e folclore de todo o mundo.

PLAN DE LECTURA

O plan de fomento da lectura pretende que o alumnado traballe a lectura mediante a interpretación de cancións e traballos de documentación en distintos formatos sobre lendas de diversas culturas, documentación biografías de autores e o tratamento dos textos en programas de

concerto, grandes eventos, sonorización de contos, biblioteca de música na aula, toma de apuntes, etc.

Actividades previstas no proxecto lector do centro (PLC).

Participarase en todas as actividades propostas polo equipo de biblioteca.

Prácticas de comprensión e de fomento da lectura.

Dende música levaranse a cabo actividades que fomentan a lectura a partir de textos traballados na clase de música como cancións, contos musicais, lectura dos exercicios, de ensinar aos alumnos e alumnas a utilizar materiais impresos como instrumentos de aprendizaxe, comunicación, ocio e disfrute. Manipulación con soltura do uso do Blog de música SOLMUSICARE, e, sobre todo, a promoción entre os alumnado do gusto pola lectura como medio de información, entretemento e ocio, o uso da biblioteca de aula con material musical, contos, sobre compositores, músicas doutros lugares e doutras culturas. biografías de compositores, construción de instrumentos, curiosidades, dificultades, querer aprender a aprender.

9.

ADDENDA:ADAPTACIÓN COVID-19

9.2

Obxectivos da Addenda

Adaptar esta programación didáctica, deseñada para o ensino presencial, á situación de pandemia coa finalidade de continuar co seu desenvolvemento no caso de ter que recurrir ao ensino non presencial.

1. Incorporar as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior, así como planificar a transición ao ensino non presencial, se esta fose necesaria.
2. Recuperar as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso 2019/2020.
3. Reforzar, partindo dos informes individualizados elaborados a finalización do curso 2019/2020 e da avaliación inicial, os elementos curriculares esenciais e as competencias e aprendizaxes imprescindibles do curso anterior.
4. Axustar o currículo, segundo as necesidades do alumnado derivadas dos resultados da avaliación inicial.
5. Establecer medidas metodolóxicas e organizativas que favorezan o pleno desenvolvemento de todo o alumnado.

9.2 Análise e valoración das aprendizaxes imprescindibles que non se adquiriron no curso 19/20

Extraídos dos informes de avaliación final do curso pasado.

No campo musical as aprendizaxes son máis prácticas e non se realizaron exercicios vocais nin instrumentais, centrando a acción educativa nas audicións musicais, acústica e traballo técnico instrumental rítmico con instrumentos de elaboración propia.

9.3 Análise e valoración dos resultados da avaliación inicial da área coa finalidade de detectar as carencias e necesidades do alumnado

Unha vez realizadas as entrevistas iniciais, probas de avaliación inicial, exposicións de traballos e dinámicas de aula observamos as seguintes carencias que serán de prioritario traballo neste curso:

1. Creatividade e iniciativa persoal limitada na improvisación rítmica e de movemento.
2. Técnica instrumental pobre en instrumental de pequena percusión.
3. Escasos coñecementos de eventos musicais e cultura musical exceptuando a música actual.

9.4 Incorporación das aprendizaxes non adquiridas á programación do curso 20/21

a) Revisión dos obxectivos de área

Os obxectivos desta área non se modifican.

b) Revisión das competencias clave

As competencias clave non se modifican

c) Revisión dos contidos

Traballaranse os contidos dos bloques que quedaron sen impartir no curso pasado enumerados no punto 10.2 desta addenda, integrándoos dentro dos deste curso para reforzalos e afianzar esos coñecementos previos antes de amplialos.

9.5 Adaptacións necesarias á docencia non presencial

a) Metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais (modalidade telemática).

Empregaremos a aula virtual, coas canles de comunicación propias desta aplicación e a maiores publicitaremos algunhas tarefas grupais e proxectos na páxina web.

Non realizaremos videoclases e as actividades estarán colgadas na plataforma contando e serán planificadas de xeito que poidan ser levadas a cabo co material da casa, buscando sempre actividades que non precisen dunha supervisión constante como a técnica instrumental de determinados instrumentos como Ukelele, batería, piano ou láminas. Para compensar este inconveniente realizaranse traballos con instrumentos virtuais para gravación de audios.

A nivel vocal propoñeranse actividades de gravación de xogos vocais, sonorización de contos e relatos e cancións que propoña o alumnado que non impliquen unha dificultade de aprendizaxe, acompañando a ser posible dun vídeo para traballar a afinación propia do traballo vocal.

O traballo rítmico e instrumental quedará reducido a esquemas rítmicos con instrumentos caseiros, taller de creación instrumental con manuais de construción de instrumentos e a nivel melódico realizaranse traballos en instrumentos virtuais.

A nivel corporal e de danza poporanse actividades que non serán valoradas para avaliación posto que non se pide que envíen o vídeo para revisión, quedarán como propostas de traballo para mellorar a coordinación con desfiles, danzas, etc que se acompañarán con un vídeo explicativo.

A nivel audición realizaranse as audicións propostas con traballo de algunha ficha ou actividade para completar sobre as audicións propostas seguindo a planificación inicial da programación. Incidirase tamén na linguaxe musical e musicogramas como elemento de traballo.

As tarefas serán cargadas para enviar na Aula Virtual do centro nos apartados de entrega de tarefas correspondente a cada unha.

b) Metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena (modalidade ensino mixto).

Aplicarase exposto no apartado anterior, de ser o caso de atoparnos con unha corentena moi largo, posto que a carga horaria desta materia é de unha hora semanal apenas se ve alterado o seguimento das clases por parte do alumnado. Aínda así, de ser o caso aplicarase o punto anterior para facilitar o seguimento da materia.

c) Procedementos e instrumentos de avaliación deseñados para o ensino non presencial.

Serán os mesmos que os empregados na concreción curricular de cada estándar de aprendizaxe, valorando as entregas en PDF ou diferentes formatos entregadas na aula virtual.

d) Modo de proveer o dereito á educación ao alumnado que non poida seguir a ensinanza telemática.

Existe a posibilidade de ceder un equipo do centro previa sinatura dun acordo de cesión para a realización das tarefas.

Os problemas de conectividade para o envío das tarefas pode ser outro inconvinte, neste caso enviaremos as instrucións empregando ABALAR mobil ou chamada telefónica explicando as tarefas a realizar, sempre adaptadas para traballar fora da rede.

e) Mecanismos que o profesorado adoptará para asegurar o seguimento continuo do curso polo alumnado.

Existen unhas dinámicas de planificación e entrega semanal de tarefas na aula virtual que o alumnado irá seguindo, no caso de apreciar que un alumno/a non é quen de seguir a planificación deseñada realizaranse chamadas telefónicas ou comunicación mediante ABALAR MOBIL, para orientar á familia e alumnado sobre as dinámicas de traballo.

PROGRAMACIÓN

RELIXIÓN CATÓLICA

(5º Nivel)

Curso: 2021-2022

C.E.I.P. de REFOXOS

Docente: M^a del Carmen Pérez Bouzada.

- 1. Introducción e contextualización.**
- 2. Competencias clave**
- 3. Obxectivos**
- 4. Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliados e grao mínimo de consecución para superar a materia (mínimos). Criterios de avaliación**
- 5. Temporalización**
- 6. Procedementos e instrumentos de avaliación**
- 7. Metodoloxía**
- 8. Materiais e recursos didácticos incluídos libros de texto**
- 9. Criterios de avaliación e de cualificación e promoción**
- 10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente**
- 11. Deseño da avaliación inicial**
- 12. Medidas de atención á diversidade**
- 13. Actividades complementarias e extraescolares programadas.**
- 14. Deseño das actividades de reforzo/recuperación para o alumnado**
- 15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.**

1. Introducción e contextualización.

A Lei Orgánica de Educación, establece o dereito do alumno a recibir unha formación integral, que contribúa ao pleno desenvolvemento da personalidade. A súa vez, a lei confírelle á ensinanza das relixións o tratamento académico que lles corresponde pola súa importancia para unha educación plena, e faino conforme ao previsto na Constitución española (art. 27.2 e 3) e nos Acordos subscritos ao respecto polo Estado español.

A lei así corrobora a relevancia do fenómeno relixioso e das súas manifestacións na cultura dos pobos, tendo en conta que os pais teñen dereito a que seus fillos reciban a formación relixiosa e moral que estea de acordo coas súas propias conviccións (art. 27.3 da Constitución española). Así, a ensinanza dá relixión e moral católica preséntase como opción confesional católica que fai posible, xunto a outras opcións, a formación plena do alumnado.

A opción confesional católica desenvolve especialmente a capacidade transcendente do alumno, facilitándolle unha proposta de sentido último para a súa vida e iluminando o fundamento daqueles valores comúns que fan posible unha convivencia libre, pacífica e solidaria.

Non podería existir unha formación integral e, polo tanto, unha educación de calidade, se non se desenvolvesen todas as capacidades inherentes ao ser humano, entre as cales se atopa constitutivamente a capacidade transcendente. Esta capacidade básica do individuo adquire o seu auténtico cumprimento na busca do sentido último da vida. Enraizada no máis fondo do ser, o alumno vai descubrindo a medida que avanza os niveis de aprendizaxe propios de cada idade nos símbolos e signos do seu medio, no progreso e na humanización do propio ser humano, na linguaxe narrativa da Biblia, nos modelos cristiáns de identificación e, particularmente, na persoa de Xesucristo e na súa presenza na comunidade cristiá.

A formación relixiosa e moral católica conta cunha longa tradición no sistema educativo español e, respondendo a razóns fondas da institución escolar e dereitos humanos recoñecidos pola Constitución española, está garantida actualmente polo Acordo subscrito entre o Estado español e a Santa Sede sobre Ensinanza e Asuntos Culturais, asinado o 3 de xaneiro de 1979, no cal establécense os principios que fan posible as garantías constitucionais.

O currículo da opción confesional católica é unha síntese básica e global do mensaxe cristiá, axeitada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do medio e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmarcar nun contexto histórico e social inclúe parte do grande acervo cultural e artístico que emana da fe católica e doutras confesións, e posibilita a análise comparada dos contidos e liñas básicas das grandes relixións vixentes.

Debido á situación actual vivida pola Covid 19, seguiremos en todo momento o protocolo establecido, polo que en moitos casos varios puntos desta programación poderán verse sometidos a modificacións .

Estaremos preparados para continuar co proceso de ensinaza- aprendizaxe en caso de confinamento e seguiremos estrictamente todas as órdenes e novidades dictadas pola Consellería de Educación .

O noso centro é un colexio rural cunha área de influencia que abarca as dúas parroquias do interior do Concello de Oia: Loureza e Burgueira. O contexto sociolingüístico é galego falante case na súa totalidade cunha grande influencia do castelán cada curso máis palpable.

O alumnado está agrupado en 4 grupos mixtos: Infantil (4ºEI, 5ºEI e 6ºEI), 1º e 2º EP, 3º e 4º EP e 5º e 6º EP.

O alumnado de Relixión Católica neste curso é o seguinte: 5º Nivel: 2.

2. Competencias clave.

Descrición do modelo competencial.

Traballar por competencias na aula supón unha reflexión e unha reconfiguración dos contidos desde un enfoque de aplicación que permita o adestramento destas. As competencias non se estudan, nin se ensinan, adéstranse. Para iso, xeraremos tarefas de aprendizaxe onde favorezamos nos alumnos a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Abordar cada competencia de xeito global en cada unidade didáctica é inabarcable polo que cada unha se estrutura en indicadores, grandes piares que permiten describila dun xeito máis preciso. Podemos encontrar entre tres e seis indicadores por competencia.

O indicador segue sendo aínda demasiado xeral, polo que o descompoñemos no que chamamos descritores da competencia que «describen » ao alumno competente neste ámbito. Por cada indicador encontraremos entre tres e seis descritores redactados en infinitivo.

En cada unidade didáctica concretaremos o descritor en desempeños competenciais redactados en terceira persoa de presente indicativo. O desempeño será o aspecto concreto da competencia que poderemos adestrar e avaliar de xeito explícito na unidade, será concreto e obxectivable e indícanos que debemos adestrar e observar nas actividades deseñadas.

Para o seu desenvolvemento, partimos dun marco de descritores competenciais definido para o proxecto aplicable a toda materia e curso.

Respectando o tratamento específico nalgúns áreas, os elementos transversais, tales como, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional

traballaranse desde todas as áreas posibilitando e fomentando que o proceso de ensino-aprendizaxe dos alumnos sexa o máis completo posible.

Por outra parte, o desenvolvemento de valores presentes tamén en todas as áreas axudará a que os nosos alumnos aprendan a desenvolverse desde uns determinados valores que constrúan unha sociedade ben consolidada na que todos poidamos vivir.

A diversidade de alumnos cos seus estilos de aprendizaxe diferente levaranos a traballar desde as diferentes potencialidades con que contan, apoiándonos sempre nas súas fortalezas para poder dar resposta ás súas necesidades.

Na área de Relixión Católica incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia contribúe á valoración ética do uso da ciencia e da tecnoloxía. Á súa vez, apoia e dá sentido ás habilidades e ás destrezas relacionadas coa ecoloxía que se adquiren desde a devandita competencia.

Esta área posibilitáanos iluminar as respostas e as solucións aos problemas que xorden na interacción do ser humano con todo o relacionado co ámbito da ciencia e a tecnoloxía.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co medio natural de xeito respectuoso.
- Respectar e preservar a vida dos seres vivos do seu medio.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no medio natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Comunicación lingüística

Para un bo desenvolvemento desta competencia nesta área, a utilización dos diversos modos de comunicación será fundamental xa que o diálogo da fe coa cultura esixe adestrarse na escoita da Palabra de Deus, a exposición de cada un dos contidos coas súas argumentacións adecuadas ás diferentes idades do alumnado. Por iso, será decisivo dotar os alumnos de ferramentas co fin de que cheguen a dominar a competencia comunicativa en todas as súas facetas.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Gozar coa lectura.
- Expresar oralmente de xeito ordenado e claro calquera tipo de información.
- Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros en diversas situacións comunicativas.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.

Competencia dixital

Nesta área posibilitarásenos manexar ferramentas desde un sentido ético e de responsabilidade para poder acceder ás distintas fontes que nos faciliten coñecer e afondar nesta materia. Será fundamental traballar desde fontes fiables que favorezan a claridade de contidos para crear no alumnado unha base sólida e cheguen a xerar os seus propios criterios sobre diferentes contextos nos que se poidan desenvolver.

Na área de Relixión Católica adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Competencia: Conciencia e expresión cultural

Esta competencia relaciónase cos seus aspectos de coñecemento e valoración de toda a expresión artística, simbólica, histórica, de costumes, ritos, festas, valores, modos de vida... O alumnado verase enriquecido cos valores que leva consigo o feito relixioso en toda a súa expresión artística, cultural e estética, teolóxica e vivencial. Con iso contribúe á conservación e á valoración do patrimonio cultural.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

Esta competencia recolle todas as formas de comportamento que preparan as persoas para participar dunha forma eficaz e construtiva na vida social e profesional; por iso, dotaremos o alumnado de ferramentas que favorezan e fomenten os valores de respecto, cooperación, solidariedade, xustiza, non violencia, compromiso e participación como piares para a súa

formación. Estes valores que se van fomentar teñen a súa fundamentación e referencias cristiás na filiación no amor a Deus.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer a riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

É fundamental que o alumnado descubra a súa identidade persoal a través dunha apertura ao significado último e global da súa existencia humana. A súa iniciativa persoal dependerá sempre que adestre nun autocoñecemento, en explorar as súas potencialidades, en buscar o sentido a cada unha das cousas que acontecen na súa vida.

O espírito emprendedor do alumno formarase a partir da disposición e actitude que poida dispoñer. Dotaráselle de destrezas e habilidades para que a transformación social do mundo no que vivimos sexa unha realidade grazas ao espírito de emprendemento do alumno.

Neste caso, os descritores que adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e a confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
- Priorizar a consecución de obxectivos de grupo a intereses persoais.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Encontrar posibilidades no contorno que outros non ven.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender nesta área pode axudar ao alumnado a ser protagonista do seu propio proceso de ensino-aprendizaxe como resposta á vontade de Deus de que o ser humano colabore de modo activo e libremente segundo o plan establecido por El. Nesta área será decisivo o impulso do traballo en equipo polo seu intrínseco sentido comunitario propoñendo un marco de referencia aceptado voluntariamente segundo as súas conviccións, que ha de ser lúcido na busca da verdade e do ben.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente,...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

Competencias específicas na área de Relixión e Moral Católica

O ensino relixioso católico estrutúrase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas do ensino relixioso católico.

- Dimensión cultural e histórica. Está presente no ensino relixioso, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico-axiolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos.
- Dimensión ético-moral. Esta dimensión fai posible a maduración na responsabilidade, o exercicio da solidariedade e da caridade. Todo iso fundamentado na Palabra e nos feitos de Xesucristo.
- Dimensión humanizadora. Faculta o alumno para dar resposta aos seus interrogantes máis radicais, facendo á súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores.
- Dimensión epistemolóxica. Os seus contidos son saberes cunha fundamentación e unha metodoloxía científica propia, implantados con rigor e tradición no noso contorno cultural.

Competencias clave:

Competencia en comunicación lingüística

- escoitar, comprender, expoñer e dialogar.
- Utilizar a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita.
- Expresar emocións, vivencias e opinións.
- Utilizar a linguaxe con versatilidade en función do contexto.

Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico

- Coidar o medio.
- Consumir de xeito racional e responsable.
- Percibir o espazo físico no que se desenvolve a vida.

Competencia matemática

- Interpretar e expresar informacións.
- Descifrar códigos numéricos elementais.

Tratamento da información e competencia dixital

- Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite.

Competencia social e cidadá

- Participar, tomar decisións e comportarse con responsabilidade.
- Dialogar para mellorar a comprensión da realidade.
- Comunicarse en distintos contextos.
- Crear un sistema de valores propio baseado no respecto, especialmente aos crentes doutras relixións.
- Comprender a realidade relixiosa e social a partir da súa análise.

Competencia cultural e artística

- Cultivar a propia capacidade estética mediante a expresión artística e a expresión plástica.
- Expresarse mediante elementos plásticos a través da iniciativa, da imaxinación e da creatividade.
- Desenvolver habilidades e actitudes que permitan acceder ás distintas manifestacións.
- Coñecer as obras e as manifestacións máis destacadas do patrimonio cultural cristián.
- Utilizar as manifestacións culturais e artísticas como fonte de enriquecemento e goce.
- Manter unha actitude respectuosa cara ás expresións artísticas do patrimonio cristián.

Competencia para aprender a aprender

- Dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continua-la.
- Perseverar e esforzarse, aceptar os erros e aprender deles.
- Favorecer a motivación, a confianza nun mesmo e o gusto por aprender.
- Xestionar e controlar de forma eficaz os procesos de aprendizaxe.
- Lograr experiencias de aprendizaxe conscientes e gratificantes, tanto individuais como colectivas.

Autonomía e iniciativa persoal

- Desenvolver valores persoais como a responsabilidade, a colaboración, a axuda aos demais, a perseveranza, etc.
- Afrontar os problemas e atopar solucións para eles.
- Elixir con criterio propio e levar adiante iniciativas no ámbito persoal.
- Desenvolver habilidades sociais como respecto aos demais, diálogo, agradecemento, cooperación e traballo en equipo.

3. Obxectivos.

Ao rematar a Educación Primaria pretender que o alumnado sexa quen de:

OBXECTIVOS

COMPETENCIAS CLAVE

1. Recoñecer e valorar a dignidade da persoa humana e da natureza, fundamentándoa nos principios básicos da mensaxe cristiá.
 2. Descubrir e identificar os valores fundamentais que rexen a convivencia humana, (liberdade e pluralismo, paz, tolerancia e perdón, respecto e obediencia, Xustiza e amor...), sinalando o seu fundamento cristián e a súa presenza na comunidade eclesial para apreciar a súa achega á súa vida persoal e á convivencia en sociedade.
 3. Valorar as achegas da fe en Deus Pai, a salvación de Xesucristo e o amor do Espírito Santo, como fonte de valores sociais compartidos.
 4. Identificar o alcance e significado dos principais acontecementos, formulacións, expresións e textos básicos da mensaxe cristiá, a partir da síntese trinitaria da fe católica.
 5. Recoñecer o sentido da Igrexa Católica e as súas comunidades locais na historia da salvación, para valorar a súa acción evanxelizadora e caritativa, cultural e de cooperación social, e a súa influencia en momentos cruciais da historia.
 6. Recoñecer e distinguir o sentido transcendente, salvador e festivo dos sacramentos e doutras celebracións da Igrexa, relacionándoa con outras celebracións, signos e símbolos da nosa cultura.
- Competencia social e cívica.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
- Competencia social e cívica.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.
- Comunicación lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.
- Comunicación lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Competencia social e cívica.
Aprender a aprender.
- Competencia social e cívica.
Competencia lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Aprender a aprender.
- Competencia social e cívica.
Comunicación lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Aprender a aprender.

7. Tomar conciencia de que a fe cristiá implica asumir responsabilidades para mellorar canto se relaciona con un mesmo, cos demais e co medio ambiente, atendendo e respectando as peculiaridades culturais, sociais e relixiosas dos demais.	<p>Competencia social e cívica.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.</p>
8. Coñecer e apreciar os datos e elementos máis importantes do patrimonio cultural xerado polo cristianismo, (usos, costumes, cultura, arte, historia...), para aprender a interpretar o seu sentido relixioso e o seu valor formativo.	<p>Conciencia e expresións culturais.
Competencia dixital
Aprender a aprender.
Competencia lingüística.</p>
9. Identificar algúns personaxes fundamentais da Historia da salvación e doutras relixións presentes na nosa cultura, descubriendo o valor central da persoa de Xesucristo.).	<p>Competencia social e cívica.
Conciencia e expresións culturais.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.</p>
10. Saber utilizar os principais libros da fe cristiá, sobre todo o Novo Testamento, mediante a localización, lectura e interpretación dalgúns textos esenciais do acontecemento cristián.	<p>Competencia lingüística.
Competencia dixital.
Conciencia e expresións culturais.
Aprender a aprender.</p>

3.1. Obxectivos de 5º Nivel:

1. Descubrir e comparar algúns símbolos, xestos e obxectos da natureza empregados nas celebracións cristiás e nas relixións monoteístas para mellorar a convivencia.
2. Comprender e apreciar os principais xestos que utilizan os cristiáns para relacionarse con Deus e expresarlle o seu amor.
3. Identificar e valorar os mandamentos como expresións do amor de Deus e normas que axudan a mellorar a relación con Deus e a convivencia cos demais.
4. Comprender e respectar as festas e celebracións do ano litúrxico e o culto cristián.
5. Identificar a Xesucristo como o modelo que seguen os cristiáns para practicar o ben e a verdade na vida persoal e social.

6. Coñecer e aplicar as principais ensinanzas de Xesús narradas nos Evanxeos e nas súas parábolas para mellorar a convivencia entre as persoas.

7. Descubrir e valorar o significado do templo católico e as imaxes relixiosas.

8. Coñecer e vivenciar a música relixiosa como expresión da fe católica e relixiosa que promove a unidade con Deus, mellora a convivencia e forma parte do patrimonio cultural.

9. Comprender o significado cristián, festivo e celebrativo das festas máis importantes sobre a Virxe María para saber participar nelas de forma cívica e relixiosa.

10. Tomar conciencia da importancia que ten a fe na vida eterna para os cristiáns e para ser feliz na vida diaria.

11. Descubrir o significado dos principais acontecementos da paixón, morte e resurrección de Xesucristo e a mensaxe cristiá que revelan para todos os tempos.

12. Crear ideas e opinións sobre cuestións diversas a partir das ideas achegadas por outras persoas.

13. Adquirir habilidades de organización para a realización de tarefas escolares que promovan a responsabilidade.

4. Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliados e grao mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia.

Bloque 1: O sentido relixioso do home

CONTIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
A persoa humana foi creada con desexo de ben.	1. Recoñecer e estimar que Deus creou á persoa humana con desexo de ben.
O ser humano sinte alegría cando realiza ou recibe o ben.	1.1 Localiza, a través de diversas fontes, biografías que mostran o desexo humano do ben. Comparte cos seus compañeiros os rasgos máis significativos. 2. Esforzarse por identificar que a adhesión ó ben xenera felicidade. 2.1 Xustifica críticamente as consecuencias que se derivan de facer ó ben. 2.2 Propón situacións na historia que manifestan o beneficio de facelo ben.

Bloque 2: A revelación: Deus intervén na historia

CONTIDOS**CRITERIOS DE EVALUACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE**

Deus fai alianza co seu pobo.	1. Interpreta-lo significado da Alianza de Deus co pobo.
Deus desexa un pobo santo: os dez mandamentos.	1.1 Define o término bíblico de Alianza.
A Biblia: estrutura e composición.	1.2 Explica e sintetiza os rasgos característicos da Alianza de Deus co seu pobo.
	2. Comprender e respecta-las características do pobo que Deus quere contidas no decálogo.
	2.1 Clasifica e é consciente do contido do decálogo.
	2.2 Describe coas súas palabras experiencias da súa vida relacionadas cos mandamentos.
	3. Distinguir e memorizar os distintos tipos de libros do Antigo e Novo Testamento.
	3.1 Nombra e clasifica os grupos de libros no Antigo e Novo Testamento.
	4. Explica-los diferentes autores e momentos da historia na que se compuso a Biblia.
	4.1 Confecciona materiais para ubicar cronolóxicamente os principais libros da Biblia.

Bloque 3: Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación**CONTIDOS****CRITERIOS DE EVALUACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE**

O encontro con Xesús desvela á persoa a súa verdadeira identidade.	1. Recoñecer en relatos evanxélicos o cambio que xenera o encontro con Xesús.
Os signos do reino: os milagres.	1.1 Interpreta e aprecia o cambio que orixinou o encontro con Xesús nalgúns dos personaxes que aparecen nos evanxelios.
A resurrección: cumprimento do plan salvífico de Deus.	2. Coñecer e interpreta-lo significado dos milagres de Xesús como acción de Deus.
	2.1 Selecciona, xustifica a elección e explica por escrito o significado dalgúns milagres.
	2.2 Dramatiza con respecto algúns milagres narrados nos evanxelios.
	3. Comprender que Deus rescata a Xesús da morte.
	3.1 Señala afirmacións dos testigos recollidas nos primeiros capítulos dos Feitos dos Apóstolos onde se recoñece que a resurrección é acción de Deus.
	3.2 Reconstrúe utilizando as TIC os encontros co Resucitado que describen os relatos evanxélicos.
	3.3 Busca e explica signos e xestos da comunidade cristiá onde se manifesta a presenza de Xesús hoxe.

Bloque 4: Permanencia de Xesucristo na historia: Igrexa

CONTIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN Y ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
A Igrexa: ministerios e servicios. A Eucaristía, renovación do sacrificio de Xesús na cruz.	1. Coñecer e respecta-la composición da Igrexa. 1.1 Identifica e describe os rasgos e funcións dos diferentes membros da comunidade eclesial. 2. Identifica-lo vínculo que existe entre a Última Cena e a paición, morte e resurrección de Cristo. 2.1 Explica e valora o significado das palabras de Xesús na Última Cea. 2.2 Asocia a celebración da Eucaristía coas palabras e os xestos de Xesús na Última Cea.

4.1. Mínimos Esixibles:

1. Saber os nomes dalgunhas relixións importantes da antigüidade.
2. Coñecer as principais relixións da actualidade.
3. Saber que son os dereitos humanos.
4. Descubrir a María no novo testamento.
5. Saber que son moral civil e moral cristiá.
6. Coñecer os sacramentos.
7. Saber que a igrexa foi fundada por Xesús.

5. Temporalización

O tempo adicado a cada unidade será de catro sesións, pero sempre flexible.

Dita temporalización poderá variar tendo en conta os intereses , as dificultades ou diferentes situacións da realidade vivida en cada momento. Será entendida como o aumento de novos contidos , xa que sempre seguiremos unha avaliación continua onde os novos contidos veñen como complemento e continuación dos anteriores, e traballaremos de maneira globalizada .

Tamén teremos en conta os posibles casos de confinamento que se poidan dar ao longo do curso escollar .

6. Procedementos e instrumentos de avaliación

A avaliación é continua, global, formativa e integradora e tense en conta o progreso do alumno no conxunto de todas as áreas do currículo. Emprega os seus propios procedementos para a recollida da información: diario de clase, probas de avaliación, traballo de clase, de casa, preguntas orais observación directa, entrevistas cos pais, aptitude do alumno/a perante o traballo mediante os rexistros no caderno do profesor, grao de adquisición das competencias clave ...

Ao ser unha avaliación continua, permítenos incorporar reforzo ou ampliación para aqueles alumnos que ó necesiten en calquera momento do nivel.

Os resultados da avaliación dos alumnos exprésase nos termos seguintes: insuficiente (IN), suficiente (SU), ben (BE), notable (NT), e sobresaliente (SB). O insuficiente é unha cualificación negativa, e as demais todas positivas.

Ao comenzo de cada nivel realízase unha avaliación inicial que inclúe tamén a análise dos informes persoais do nivel anterior, e serve como referencia para elaborar a programación de aula.

Ao longo do curso realizaranse tres sesións de avaliacións que se recollerán en acta e en elas figurarán as medidas de reforzo (RE) ou adaptación curricular significativa (ACS) que sexan necesarias.

Os documentos oficiais de avaliación son pois : as actas, o expediente académico, o historial académico, o informe persoal por traslado e o informe de avaliación final de nivel, que recolle o grao de desenvolvemento das competencias clave, expresadas en Baixo, Aceptable, Bo e Excelente.

Sistema-criterio de cualificación:

- . Cadernos de actividades: 25%
- . Actitudes, esforzo, participación, interés, valores e normas: 25%
- . Traballo de clase individual, parellas, en grupo, exposición de traballos realizados, aprendizaxe cooperativo : 25%
- . Probas: escritas ou orales: 25%

O proceso de avaliación , durante este curso escolar pode verse sometido a posibles cambios dictados pola Consellería de educación. En dito caso, seguiremos en todo o momento o protocolo establecido.

7. Metodoloxía.

A área de Relixión contempla o fenómeno relixioso nas súas distintas dimensións: a dimensión cultural e histórica está presente na ensinanza relixiosa, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico-axiolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos. Neste sentido, a Relixión Católica deu os seus froitos na arte, nos sistemas de significación moral, na creación popular e na acción social. Por iso, o currículo da opción confesional católica ensina a incidencia que o cristianismo nos seus contidos doutriniais e nas súas formas históricas tivo e ten na cultura española e europea. A dimensión humanizadora da opción confesional católica constitúe unha achega eficaz na maduración da personalidade integral do alumno, enraizando os mesmos obxectivos do sistema educativo nun núcleo referencial de ideas, de valores e de crenzas que lle permiten ao alumno dar resposta aos seus interrogantes máis radicais, facendo á súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores. A formación relixiosa católica achega deste xeito unha cosmovisión que fai posible a apertura cara ao fundamento e cara ao sentido último da vida e, polo tanto, cara ao sentido da ciencia, da cultura e da identidade mesma da persoa humana. Tratar de afrontar as grandes preguntas que o alumno formúlase e axudalo a atopar as respostas que poderá asumir como opción libre e persoal. É finalidade da escola que os alumnos logren o seu desenvolvemento persoal; o que non é posible sen unha conveniente fundamentación e orientación cara a un significado último e global da existencia.

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que supón a mensaxe cristiá. Na opción confesional católica ofrecer unha determinada maneira de ver a vida, en cuxa base se atopa un concepto de home-muller, un núcleo referencial de ideas e de crenzas, e a proposta dunha escala de principios e de valores. A ensinanza relixiosa católica expón, fundamenta e xerarquiza os valores e as virtudes capaces de educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno, en orde a facer posible a maduración na responsabilidade, no exercicio da solidariedade e da caridade. Todo iso, como expresión coherente do coñecemento de Deus revelado en Xesucristo.

A opción confesional católica presenta no ámbito escolar, na súa estrutura epistemolóxica ou disciplinar, co carácter científico co que, na cultura universitaria, abórdanse as ciencias da relixión e a teoloxía. Os seus contidos son saberes cunha fundamentación e cunha metodoloxía científica propia, implantados con rigor e tradición nos Estados do noso medio cultural. O seu estatuto epistemolóxico orixinal entra no ámbito educativo en confrontación e diálogo con aqueles outros tipos de saberes e racionalidades que operan na escola. No que se refire á Educación Primaria, etapa na que o neno comenza a ter conciencia reflexa as súas propias accións percibíndose cada vez máis como individuo, o alumno enfróntase por vez primeira á urxente necesidade de realizar o descubrimento da súa propia identidade. Este proceso está moi condicionado polos modelos culturais que os adultos representan, modelos que inflúen na vida cotiá dos nenos, nos seus xogos e nas súas accións creativas. Precisamente unha das funcións da ensinanza escolar católica nesta etapa é a presentación dos modelos cristiáns de identificación. Estes atópanse nas figuras bíblicas máis destacadas da historia da salvación, nas accións e vivencias da comunidade cristiá e, sobre todo, na persoa, vida e palabra de Xesucristo.

- Desenvolver unha metodoloxía activa, creativa e participativa, que combina as actividades individuais coas grupales, e a aprendizaxe real dos contidos coa súa aplicación práctica á vida diaria.

- Promover o protagonismo do alumnado mediante a escóita atenta e o diálogo, as actividades lúdicas e participativas, a presentación en público dos traballos, a manifestación de opinións, a autoevaluación, etc.

Como principios metodolóxicos destacar:

- a) Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, nos seus distintos aspectos, para construír, a partir de aí, outras aprendizaxes que favorezan e melloren devandito nivel de desenvolvemento.
- b) Búscase lograr un hábito lector eficaz potenciando a lectura comprensiva e a análise crítico da mesma, a tal fin dedicarse un tempo diario da sesión de clase.
- c) Sublíñase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas por medio da realización de actividades.
- d) Dáse prioridade á comprensión dos contidos que se traballan fronte á súa aprendizaxe mecánica.
- e) Dáse importancia á educación personalizada, que combina os principios de individualización e de traballo colaborativo (o traballo en grupo como recurso metodolóxico).
- f) Favorécese a implicación do alumno e o continuo desenvolvemento dunha inquietude pola observación, a procura activa, a investigación, a organización e a autonomía, e xerar estratexias persoais para acometer novas aprendizaxes de xeito autónoma.
- g) Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu, de modo que o alumno poida analizar o seu progreso respecto aos seus coñecementos.
- h) Porase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades. Para iso, inclúranse tamén actividades de reforzo, para aqueles alumnos con dificultades de aprendizaxe, e actividades de ampliación para os que poden avanzar a maior ritmo.
- i) Préstase atención aos procesos de comprensión, análise e crítica de mensaxes audiovisuais propios dos medios de comunicación, potenciando a súa adecuada utilización.
- j) Supedítase, ao servizo da aprendizaxe, o uso das novas tecnoloxías da información, da comunicación e do coñecemento.

Todos estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan, gradualmente, capaces de aprender de forma autónoma.

As diferentes claves pedagóxicas do proxecto –educación emocional, intelixencias múltiples, educación en valores- están integradas no desenvolvemento secuenciado dos contidos curriculares a través das actividades propostas. As actividades que se propoñen son variadas e están deseñadas para o traballo individual e en grupo. Procurouse que as actividades fosen realistas co tempo que implican. De igual xeito é a través das actividades, por encima doutros aspectos, desde onde se aborda desde a nosa programación o enfoque competencial.

Todas as unidades didácticas manteñen unha estrutura clara e recoñecible. A estrutura sempre será:

Punto de partida. Pártese de situacións que reflicten sentimentos e emocións. Detéctase a emoción que percorrerá como eixo emocional toda a unidade. Parte da observación para profundar na experiencia do alumno. Fomenta o descubrimento tanto do mundo interior do neno como da contorna que o rodea.

Relato bíblico: Os contidos bíblicos abórdanse desde a emoción que vertebra a unidade e en conexión cos contidos que se van a desenvolver. O relato preséntase coa posibilidade de traballalo cun recurso audiovisual para favorecer a comprensión do texto. Facílitate a comprensión do relato con actividades de observación, de comprensión lectora e glosarios.

Desenvolvemento de contidos: Os contidos do currículo oficial da materia preséntanse axustados ás características do desenvolvemento dos alumnos desta idade. Os recursos tipográficos e de redacción póñense ao servizo dos contidos para que sexan facilmente recoñecibles polos alumnos as ideas principais ou os termos relevantes. No desenvolvemento dos contidos realízase unha síntese entre a emoción, o contido bíblico e o contido teolóxico. Para facilitar a autonomía de a aprendizaxe dos alumnos, as actividades que se propoñen invitan ao alumno a reflexionar sobre o seu proceso de comprensión dos contidos. Neste apartado preséntase un personaxe que encarna os valores cristiáns traballados na unidade.

Aprendín. Das condicións da avaliación que inflúen na motivación e a aprendizaxe sábese que é positivo que na avaliación se potencie a autoavaliación do progreso. Por iso, ademais de mapas conceptuais e síntese dos contidos traballados na unidade, ofrécense aos alumnos a oportunidade de que reflexionen sobre o seu propio proceso de ensino e aprendizaxe de maneira que recompilen as aprendizaxes máis significativas.

Aprendemos máis. As intelixencias múltiples trabállanse a partir dunha batería de actividades diversas que foron pensadas para que cada alumno integre os contidos a partir das súas propias capacidades. Podería ser:

Lemos. Textos literarios relacionados cos contidos da unidade. Trabállase fundamentalmente a intelixencia lingüístico-verbal.

Contemplamos. Análise de obras de arte e desenvolvemento de habilidades artísticas. Trabállase fundamentalmente as intelixencias visual-espacial, naturalista e intrapersonal.

Investigamos. Actividades lúdicas de investigación e elaboración de proxectos. Inclúense propostas de actividades grupais. Trabállase fundamentalmente as intelixencias lóxica-matemática, interpersonal e cinestésica-corporal.

Tendo en conta a realidade vivida pola Covid19 e seguindo o protocolo establecido , polo momento non realizaremos actividades nas que sexa necesario compartir material ou traballar directamente (sempre empregaremos a distancia de seguridade e desinfección oportunas) en parellas ou grupos.

8. Materiais e recursos didácticos incluídos libros de texto.

Dentro dos recursos atopámonos con recursos tanto materiais, como recursos humanos:

Recursos Materiais:

Para seleccionar, organizar e empregar os recursos materiais, teranse en conta os seguintes criterios: seguridade, dispoñibilidade, accesibilidade, polivalencia, hixiene, responsabilidade...(seguiremos o protocolo establecido para a Covid19 , sempre apostando pola seguridade do alumnado e profesorado)

En caso de confinamento empregaremos para as nosas comunicacións coa alumnado e familias a web do centro , abalar-móbil e aula virtual.

Teremos en conta tamén a dispoñibilidade de equipos informáticos (facilitaremos o seu préstamo) , conexión a internet e competencia dixital. Se fose necesario empregaremos outros métodos e recursos para que ningún alumno/a quede sen ser atendido.

Partindo disto, empregaremos, na aula , os seguintes materiais:

- *Material Impreso:* Material dirixido ao alumnado: libros de texto (os libros de texto do curso están recollidos na PXA do centro), contos, láminas, material de lecto – escritura..., fichas de reforzo e ampliación, material elaborado polo profesorado adaptado á realidade da aula.
- *Material dirixido ao profesorado:* guías didácticas e guías curriculares, material para a busca de información.
- *Material Manipulativo:* existe unha gran variedade de material de carácter manipulativo, entre os que podemos destacar os seguintes: material de plástica (pinces, témperas, ceras de cores, papel seda, punzóns...), robots, calendarios, reloxo, quebracabezas, láminas etc.
- Diferentes dependencias da escola: sala de usos múltiples, ximnasio, biblioteca, patio de recreo ...
- *Materiais audiovisuais:* televisión, vídeo, DVD etc.
- *Materiais auditivos:* lector de CD, micrófonos...
- *Materiais visuais:* taboleiros, diversos tipos de pizarras , murais...
- *NNTT:* Ordenadores de sobremesa, pantalla dixital interactiva, diferentes CDROM
- *EDIXGAL e outros recursos dixitais.*

Con actividades para o alumnado.

Estes materiais poden ser empregados na sala de informática, biblioteca, sala usos múltiples, etc

Recursos Humanos:

1. Propios do Centro: Director, Claustro ,Consello Escolar, CCP e Departamento de
2. Orientación.
3. Mestres (titores, especialistas de área, e especialistas como P.T., A.L.)
4. Persoal laboral:
5. Alumnado.
6. Externos ao Centro:
7. Equipos de Orientación Específicos.
8. CEFORE

9. Criterios de avaliación e de cualificación e promoción

A avaliación debe ser un proceso continuado ao longo de todo o curso escolar, por iso, para sistematizala establécense tres momentos diferentes:

- **Avaliación inicial**, que facilita a valoración dos coñecementos previos, as capacidades e as actitudes do alumnado, con obxecto de adecuar o proceso de ensino-aprendizaxe á realidade das súas posibilidades.
- **Avaliación formativa continua**, que pretende coñecer se se van logrando os obxectivos propostos, cando aínda se pode intervir modificando o camiño para conseguilos; é dicir, avaliación do proceso e como proceso. Este tipo de avaliación ten un especial carácter regulador, orientador e autocorrector do proceso educativo desde o seu comezo, o que require unha avaliación inicial previa. Cando o progreso dun alumno ou unha alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan.
- **Avaliación sumativa**, na que se valora, sobre todo, o grado de adquisición das competencias clave, expresadas nos criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e os descritores; é dicir, avaliación do resultado.

Qué avaliar:

Os **criterios de avaliación** presentes na miña programación didáctica, son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos como en competencias; responden ao que se pretende conseguir na materia de Relixión neste curso.

O **Estándar** especifica o nivel ou grao no que se debe dar un criterio para tomar unha decisión avaliativa. Os criterios e estándares son os que orientan todo o proceso da avaliación, ambos convértense no referente para a avaliación das aprendizaxes como para valorar a adquisición das competencias básicas.

Os **descriptores** son indicadores que informan da adquisición ou grao de desempeño na competencia.

Na programación de aula establécense a vinculación en criterios-estándares e descriptores e as competencias que desenvolven.

A observación continua e sistemática da evolución personalizada de cada alumno ou alumna constituirá a técnica básica de obtención de información. En función da estrutura da programación didáctica, propónse o uso de rúbricas de avaliación para observar o grado de adquisición das competencias.

Na miña programación de Primaria utilizaranse preferentemente os seguintes instrumentos de avaliación:

- Follas de seguimento.
- Realización de probas obxectivas orais e escritas.
- Producións escritas e plásticas.
- Control dos cadernos e libros.
- Autoavaliación.

Criterios de cualificación.

A continuación estableceré os criterios de cualificación e adxudicarei unha porcentaxe á ponderación de cada criterio na cualificación final. Poderían considerarse:

- 25% Traballos que o alumnado vai realizando dentro da aula.
- 25% Actitude e comportamento ante a aprendizaxe.
- 25% Probas de avaliación.
- 25% Caderno.

10. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

O finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de preguntas que permitan o docente avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo propónse unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto. Pódese realizar ó remate de cada trimestre para recoller as melloras no seguinte.

ASPECTOS A EVALUAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenrolo dos obxetivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descriptorios e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			

Portfolio de evidencias dos estándares de aprendizaxe			
Atención a diversidade			

11. Deseño da avaliación inicial.

Durante as primeiras semanas do curso, realizarase unha avaliación inicial aos alumnos/as para coñecer a situación de partida. Os recursos empregados para realizar dita avaliación son:

- . Suxestións de actividades: Axudan ao mestre/a a coñecer o punto de partida do alumnado a partires da observación directa. Estas actividades realizaranse de xeito individual, por grupos ou toda a clase e están relacionadas cos criterios de avaliación.
- . Probas escritas: Fichas fotocopiáveis para a avaliación individual, que permiten coñecer o estado do alumno/a respecto a cadanseu criterio de avaliación.
- . Formulario de rexistro persoal: Folla fotocopiábel para consignar o resultado da valoración de cada alumno. (No caso de 1º de Primaria tamén se terá en conta para realizar a avaliación inicial de curso e de Etapa o Informe persoal de Educación Infantil).

12. Medidas de atención a diversidade.

A intervención educativa debe contemplar como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todos eles á vez ca unha atención personalizada en función das necesidades de cada un.

Prestarase especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar. Os mecanismos de reforzo que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe poderán ser tanto organizativos como curriculares.

Do establecemento do nivel de competencia curricular do grupo clase (evidenciado a partir da avaliación inicial), que tomaría como referencia os mínimos exixibles asociados ao curso-nivel anterior, derívanse:

- Medidas xerais de grupo (metodolóxicas, curriculares e organizativas).
- Actividades de reforzo e afondamento ou enriquecemento curricular.
- Planes individuais para o alumnado con dificultades.
- Adaptacións curriculares non significativas de grupo ou individuais (metodolóxicas, organizativas, nos procedementos e instrumentos de avaliación, na priorización de contidos).
- Adaptacións curriculares significativas individuais para alumnado con necesidades educativas especiais ou con outras necesidades específicas de apoio educativo que as precisen.
- Adaptacións curriculares significativas de ampliación para alumnado con altas capacidades.

En calquera caso, as medidas de atención á diversidade poden e deben contar co asesoramento dos servizos de orientación do centro.

A adecuada resposta educativa a todos os alumnos concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo se garante o desenvolvemento de todos, se favorece a equidade e se contribúe a unha maior cohesión social.

Fichas de ampliación preparadas para tal fin adecuadas a cada unidade.

13. Actividades complementarias e extraescolares programadas.

Dáranse solucións de carácter práctico para darlle resposta á formación integral, as actividades estarán abertas á vida cultural, ao medio social, en definitiva, á realidade de hoxe en día.

As actividades complementarias intégranse na programación didáctica porque contribúen a desenvolver os obxectivos e contidos do currículo. Contribúen a conseguir unha escola máis atractiva para todos os membros da comunidade educativa, a incrementar o interese por aprender do alumnado e facilitan a xeneralización das aprendizaxes tanto dentro coma fóra do contexto escolar. Son actividades que lles van permitir aos nenos e ás nenas establecer relacións directas co seu grupo de clase, con outros grupos, co medio (o seu barrio, lugares de lecer, parques, seres vivos...). Os obxectivos destas actividades serán que os nenos e nenas vaian afianzando pouco a pouco o sentido de pertenza e, ademais, van favorecer a creación de actitudes tan positivas coma o interese, a curiosidade, o respecto, a solidariedade, etcétera.

Con este cometido incluiremos recursos para que os pequenos e as pequenas complementen o proceso de ensinanza-aprendizaxe a través dunha serie de actividades para ampliar ou reforzar segundo crea necesario. Ademais, en cada unha das unidades didácticas, proporáanse actividades para realizar en grupo, saídas, visitas culturais guiadas, dramatizacións, realización de obradoiros e recunchos, actividades psicomotrices, musicais... Tamén se vai favorecer, a través dos materiais para a aula, o uso colectivo co fin de que contribúan ao desenvolvemento social, xa que proporcionan ocasións para compartir, para axudar e colaborar e para poñerse no punto de vista dos outros.

Debido á realidade actual da Covid19 , polo momento a maioría destas actividades non poderán levarse a cabo e aquelas que se decidan realizar apostarán sempre pola seguridade do alumnado e profesorado e seguirán estritamente o protocolo establecido.

14. Deseño das actividades de reforzo/recuperación para o alumnado

Fichas preparadas para tal fin adecuadas a cada unidade.

- Actividades de reforzo.
- Actividades de ampliación
- Diferentes traballos cooperativos

- Actividades complementarias
- Lecturas
- Variación dos recursos materiais que presentan os contidos
- Reforzo dos logros
- Demostración do valor funcional dos contidos a traballar
- Apoio dentro da aula polo mestre
- Probas orais e escritas.

15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.

Esta avaliación será formativa e sumativa e quedará recollida neste caso, por un informe realizado por un observador experto (mestra titora).

Neste apartado avaliaranse todas as variables que interveñen no proceso de ensino-aprendizaxe: obxectivos, contidos, metodoloxía, temporalización, espazos...

Os puntos a ter en conta na elaboración do informe serán:

- A práctica educativa foi:
- Adaptouse ás necesidades do alumnado:
- Conqueríronse os obxectivos establecidos:
- O grao de consecución das competencias foi:
- Foi dabondo o tempo empregado na unidade:
- A organización do espazo foi axeitada ao noso grupo de alumnos e de alumnas:

Os materiais utilizados foron suficientes, motivadores, atractivos:

Rexistro de avaliación do proxecto educativo

A planificación da ensinanza: Indicadores

- . proxecto curricular
- . as programacións de aula
- . contido da programación
- . nivel de flexibilidade na aplicación da programación.

(Valorarse como: Axeitado/Non axeitado/Observacións).

Debido á situación actual vivida pola Covid 19 , dita programación poderá sufrir ao longo do curso as modificacións necesarias por causa de confinamentos e seguindo ás órdenes da Consellería de Educación.